

Số 365
(9852)
THỨ BẢY
31.12.2022
(9.12 Nhâm Dần)

THANH NIÊN

DIỄN ĐÀN CỦA HỘI LIÊN HIỆP THANH NIÊN VIỆT NAM
Đường dây nóng: (024) 38570897 - 0917700000 (Hà Nội), 0903956846 (TP.HCM), Email: duongdaynong@thanhnien.vn

thanhnien.vn
Mobile/FB/YouTube/TikTok/Lotus

Hội Cựu chiến binh
kiên quyết bảo vệ
thành quả cách mạng

→3

Việt Nam
chúc mừng
tân Thủ tướng Lào

→24

Phó thủ tướng Thường trực Phạm Bình Minh
thôi chức Ủy viên Bộ Chính trị, Phó thủ tướng
Vũ Đức Đam thôi chức Ủy viên T.Ư Đảng

◆ Giới thiệu 2 nhân sự mới làm phó thủ tướng

→4

Ngăn chặn lãng phí nghìn tỉ với sách giáo khoa

→2,3

Chào ngày mới

Để không còn
lợi ích nhóm trong
sách tham khảo

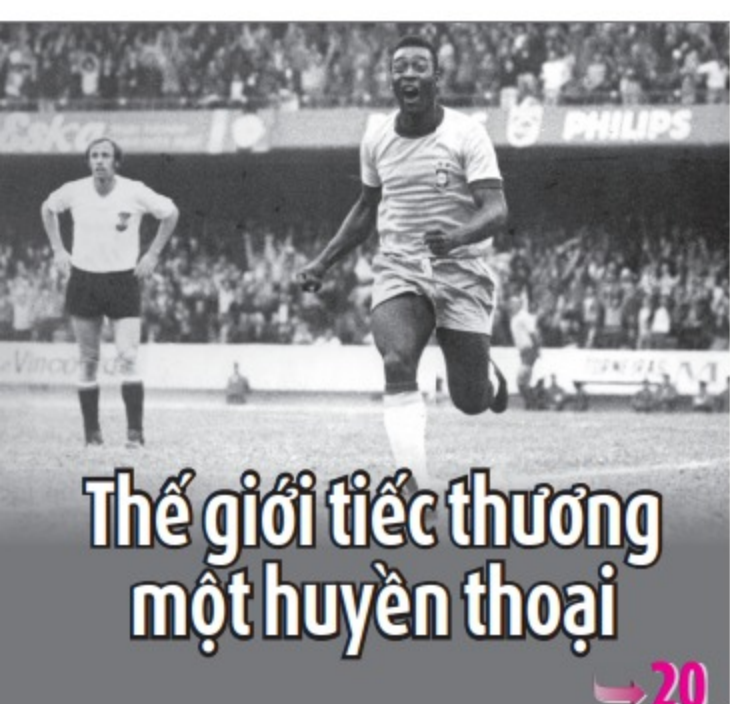
TUỆ NGUYỄN

Kết luận thanh tra chuyên đề
"công tác quản lý nhà nước về
GD-ĐT giai đoạn từ 1.1.2014 -
31.12.2018"

→8

Công tác biên soạn, in ấn và giá sách giáo khoa là vấn đề nổi cộm được dư luận đề cập lâu nay

ẢNH: NGỌC DƯƠNG

Thế giới tiếc thương
một huyền thoại

→20

37 NĂM NGÀY THANH NIÊN PHÁT HÀNH
SỐ BÁO ĐẦU TIÊN (3.1.1986 - 3.1.2023)

Hành trình cứu người
của PV Thanh Niên

→12

U.21 Hà Nội lần thứ 6
đăng quang ngôi vô địch

→22

Doanh nghiệp
đầu mối xăng dầu
lộ nhiều vi phạm

→6

2022: Năm của
những chao đảo
toàn cầu

→24

Mời bạn đón đọc giai phẩm
Xuân Thanh Niên
Quý Mão 2023

Giai phẩm đặc biệt với gần
100 trang nội dung, tập hợp
các bài viết đặc sắc, hấp dẫn,
là món quà ý nghĩa của mỗi gia
đình dịp tết đến xuân về. Giai
phẩm phát hành ngày 2.1.2023.

→16

Ngăn chặn lãng phí nghìn tỉ v

TUỆ NGUYỄN

Kết luận của Thanh tra Chính phủ về những lãng phí lên đến gần 2.400 tỉ đồng liên quan đến công tác quản lý nhà nước về sách giáo khoa giai đoạn từ năm 2014 - 2018 là những cảnh báo để Bộ GD-ĐT cần sớm chặn "vết xe đổ" có thể lặp lại khi thực hiện chương trình, sách giáo khoa mới.

NGƯỜI KÝ VĂN BẢN CÓ "DẤU HIỆU LỢI ÍCH NHÓM" NĂM 2013 LÀ AI ?

Trong thông báo kết luận thanh tra vừa được ban hành, Thanh tra Chính phủ (TTCP) chỉ ra hàng loạt vi phạm tại Bộ GD-ĐT, liên quan đến công tác quản lý nhà nước về sách giáo khoa (SGK) giai đoạn từ 1.1.2014 đến 31.12.2018.

Năm 2013, Bộ GD-ĐT ban hành Văn bản số 2372 có nội dung hướng dẫn: Sách bài tập (SBT) do Công ty TNHH MTV Nhà xuất bản Giáo dục (NXBGD) VN tổ chức biên soạn dựa theo SGK, được Bộ GD-ĐT thẩm định, cho phép xuất bản, in và phát hành. Việc này không đúng chức năng, nhiệm vụ của Bộ GD-ĐT; gây nhầm lẫn cho học sinh (HS), phụ huynh và xã hội hiểu rằng SBT được NXB xuất bản là tài liệu bắt buộc phải mua kèm theo SGK; khiến hầu hết gia đình HS khi mua SGK đều mua SBT kèm theo. TTCP nhận định có dấu hiệu lợi ích nhóm giữa Bộ GD-ĐT là cơ quan quản lý nhà nước với NXB trong việc in ấn, phát hành SBT. Chưa hết, quá trình điều chỉnh tăng giá sách lần 3, Bộ GD-ĐT chưa có giải pháp kiểm soát chặt chẽ, dẫn tới NXB điều chỉnh tăng giá bán

Phụ huynh và học sinh phải mua sách giáo khoa mới giá cao hơn gấp 2 - 3 lần so với sách của chương trình cũ
ẢNH: ĐÀO NGỌC THẠCH

Số lượng SGK của HS quá nhiều, có những bộ môn không cần nhưng vẫn có sách. Do đó, cùng với quản lý giá SGK cho phù hợp thì phải tinh gọn SGK; khuyến khích sách số.

— Bà NGUYỄN VIỆT ANGA, Ủy viên Ủy ban Văn hóa - Giáo dục của Quốc hội

SGK 16,9%.

Theo tìm hiểu, văn bản được TTCP nêu trên là Công văn số 2372/BGDĐT-GDTrH về sử dụng sách, tài liệu tham khảo trong trường phổ thông ban hành ngày 11.4.2013 do Thứ trưởng Bộ GD-ĐT thời điểm đó là ông Nguyễn Vinh Hiển ký thay Bộ trưởng Bộ GD-ĐT gửi các sở GD-ĐT. Tại văn bản này, ở mục 1.3, phần a có nêu: "SBT do NXBGD VN tổ chức biên soạn dựa theo SGK, được Bộ GD-ĐT thẩm định, cho phép xuất bản, in và phát hành. Trên SBT có ghi tên NXBGD VN và tên các tác

giả". Tiếp đó, tại phần b và c, văn bản có nêu: "Giáo viên (GV) có thể tham khảo SBT sau khi đã xem xét sự phù hợp của nội dung bài tập với nội dung bài dạy; HS có thể tham khảo SBT để củng cố, mở rộng kiến thức, kỹ năng đã được học trên lớp. GV, HS khi sử dụng SBT nếu gặp tình huống có cách hiểu khác nhau về một nội dung nào đó giữa SBT và SGK thì lấy SGK làm căn cứ để giảng dạy, học tập".

Về nội dung này, TTCP kết luận: "Thực tế, việc tổ chức biên soạn, biên tập, xuất bản, in ấn và tổng phát hành các loại SBT, sách

tham khảo (STK) thuộc chức năng, nhiệm vụ của NXB (là đơn vị thống lĩnh thị trường, độc quyền tổ chức biên soạn, biên tập, xuất bản, in và phát hành SBT)". Từ đó, cơ quan thanh tra cho rằng việc Công văn số 2372/BGDĐT-GDTrH nêu SBT được Bộ GD-ĐT thẩm định, cho phép xuất bản, in và phát hành là không đúng chức năng, nhiệm vụ của Bộ GD-ĐT. Mặc dù sau đó, Bộ GD-ĐT có ban hành Thông tư số 21/2014/TT-BGDĐT ngày 7.7.2014 quy định về quản lý, sử dụng xuất bản phẩm tham khảo trong các cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông và giáo dục thường xuyên nhưng chưa kịp thời ban hành văn bản về việc dừng sử dụng Văn bản số 2372/BGDĐT-GDTrH nêu trên.

HẬU QUẢ QUA NHIỀU THỜI KỲ

Trên thực tế, việc ép HS mua

STK, SBT cả chục năm qua đến nay vẫn là vấn đề gây bức xúc và ngày càng nặng nề hơn. Tình trạng các nhà trường bán SGK thì ít mà STK, SBT thì nhiều, theo kiểu "bia kèm lạc", ngày càng phổ biến. Hầu như năm học nào Bộ GD-ĐT cũng ra văn bản chấn chỉnh, thậm chí là chỉ thị về việc không ép HS phải mua STK, SBT.

Tháng 9.2018, ông Phùng Xuân Nhạ, khi đó là Bộ trưởng Bộ GD-ĐT, lại ra chỉ thị về việc sử dụng SGK, STK trong các trường phổ thông, trong đó yêu cầu GV không để cho HS viết, vẽ vào SGK. Trong chỉ thị, Bộ GD-ĐT cho biết việc sử dụng lại SGK hiện mới đạt 35%, mặc dù bộ này đã yêu cầu các cơ sở giáo dục phổ thông và GV hướng dẫn HS sử dụng SGK, nhắc nhở các em có ý thức giữ gìn, không được viết, vẽ vào sách để sách được sử dụng lâu bền. Bộ GD-ĐT cũng yêu cầu

Bán sách giá cao bất hợp lý: Kiến nghị NXB Giáo dục VN phải nộp lại tiền

Từ năm 2014 đến hết tháng 8.2019, giá trị lãng phí tạm tính cho gia đình học sinh và xã hội lên tới gần 2.400 tỉ đồng
ẢNH: NGỌC THẮNG

Thanh tra Chính phủ kiến nghị Nhà xuất bản Giáo dục VN phải nộp ngân sách toàn bộ số tiền mà gia đình học sinh đã mua sách giáo khoa với giá cao bất hợp lý, trước mắt là hơn 85 tỉ đồng.

Trong thông báo kết luận thanh tra vừa được ban hành, Thanh tra Chính phủ (TTCP) kiến nghị chuyển tới Bộ Công an 2 vụ việc "có dấu hiệu lợi ích nhóm về sách bài tập" và "lựa chọn nhà thầu cung cấp giấy in

có nhiều bất thường", xảy ra tại Bộ GD-ĐT và Công ty TNHH MTV Nhà xuất bản Giáo dục VN (NXBGD VN). TTCP còn "điểm mặt" hàng loạt vi phạm của 2 đơn vị nêu trên trong công tác quản lý nhà nước, in ấn, xuất bản sách giáo khoa (SGK).

Tại Bộ GD-ĐT, khi biên soạn SGK theo Nghị quyết 40/2000 của Quốc hội, bộ này thiết kế một số bảng số liệu để trống nên học sinh (HS) có thể viết vào SGK. Cơ quan thanh tra xác định, từ năm 2014 đến hết tháng 8.2019, 73/193 cuốn SGK HS có

thể viết vào sách đã được in, phát hành và bán, với tổng số hơn 303 triệu bản. Nếu tính 65% SGK có các trang sách HS có thể viết vào không dùng lại được, giá trị lãng phí tạm tính cho gia đình HS và xã hội lên tới gần 2.400 tỉ đồng.

Tại NXBGD VN, giai đoạn 2014 - 2018, quá trình xây dựng giá gói thầu in SGK và hạch toán của đơn vị này có sai sót dẫn đến gia đình HS phải mua SGK bằng giá NXBGD VN đã đăng ký giá từ năm 2011, cao hơn giá SGK phải đăng ký đúng giá, với số tiền hơn 85 tỉ đồng.

Ở sách giáo khoa

các Sở GD-ĐT chỉ đạo việc tăng cường kiểm tra, giám sát và xử lý nghiêm các trường hợp cán bộ quản lý, GV vi phạm quy định về quản lý và sử dụng xuất bản phẩm tham khảo trong các cơ sở giáo dục, khiến HS phải mua quá nhiều xuất bản phẩm tham khảo nhưng sử dụng không hiệu quả, gây lãng phí.

Tháng 6.2022, xung quanh bức xúc về việc giá SGK quá cao, lãng phí khi sử dụng 1 lần, nhiều cuốn sách không sử dụng đến..., Bộ trưởng Bộ GD-ĐT hiện nay là ông Nguyễn Kim Sơn đã ban hành chỉ thị về việc sử dụng SGK, STK trong nhà trường, trong đó nêu: “Để thực hành tiết kiệm, chống lãng phí và nâng cao hiệu quả sử dụng SGK, tăng tỷ lệ SGK được sử dụng lại nhiều lần; không ép buộc HS, gia đình HS mua STK, SBT”.

NGUY CƠ LÃNG PHÍ VỚI SGK MỚI

Khi thay SGK mới theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018, ngay năm đầu tiên thực hiện với lớp 1 (năm 2020), dư luận bức xúc khi phụ huynh HS lớp 1 của một trường tiểu học ở Q.8, TP.HCM, phản ánh kèm bằng chứng về việc con họ bị nhà trường “ép” mua bộ sách 23 cuốn, với giá tiền hơn 800.000 đồng. Điều đáng nói, trong số 23 cuốn sách này, phần lớn là STK, bổ trợ, không nằm trong danh mục SGK bắt buộc phải trang bị. Sau sự việc này, Bộ GD-ĐT lại có văn bản yêu cầu các sở GD-ĐT tăng cường quản lý và thanh tra việc trang bị sách trong trường học. Chủ trương “một chương trình, nhiều bộ sách” quá mới mẻ và thiếu khoa học trong triển khai khiến SGK không được tái sử dụng, hàng chục nghìn cuốn dùng 1 năm rồi bỏ phí.

Cụ thể, trong năm đầu triển

Cùng với đó, việc lựa chọn nhà thầu cung cấp giấy in, nhà thầu in, phát hành, kinh doanh SGK còn một số vi phạm, dẫn đến giá SGK đã được NXBGD VN đăng ký từ năm 2011 cao bất hợp lý.

TTCP nhận định NXBGD VN có hành vi lạm dụng vị trí thống lĩnh thị trường, lạm dụng độc quyền bị cấm theo quy định của luật Cạnh tranh; xây dựng mức giá để đăng ký giá sai so với hướng dẫn của cơ quan nhà nước có thẩm quyền, có dấu hiệu vi phạm quy định trong lĩnh vực giá, quy định về đăng ký giá SGK.

Từ những vi phạm đã nêu, TTCP kiến nghị Bộ GD-ĐT

NGƯỜI ĐỨNG ĐẦU NXBGD BỊ CẢNH CÁO

Ngày 5.7, Bộ trưởng Bộ GD-ĐT Nguyễn Kim Sơn ký Quyết định số 1886/QĐ-BGDĐT thi hành kỷ luật đối với ông Nguyễn Đức Thái, Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch Hội đồng thành viên Công ty TNHH một thành viên NXBGD VN, bằng hình thức cảnh cáo. Ông Thái có khuyết điểm vi phạm chính sách pháp luật của nhà nước trong chỉ đạo NXBGD VN tổ chức thực hiện sản xuất, kinh doanh, biên soạn, in ấn, kê khai, phát hành SGK mới. Đồng thời, thiếu trách nhiệm trong lãnh đạo, chỉ đạo Đảng ủy, Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy kiểm tra, giám sát việc tổ chức thực hiện các nghị quyết...

khai, thẩm quyền chọn SGK thuộc về các trường (theo Nghị quyết 88 của Quốc hội), từ năm thứ hai lại thực hiện theo luật Giáo dục nên việc quyết định chọn SGK là của UBND cấp tỉnh, dẫn tới ở nhiều nơi phải chọn lại bộ khác. Chưa kể, với SGK lớp 1 năm đầu có 4 bộ thì năm sau 2 bộ biến mất, những trường đã chọn SGK của 2 bộ chỉ có “tuổi thọ” 1 năm ấy phải chọn lại SGK khác... Việc vận hành và lựa chọn trong nhiều bộ SGK như vậy khiến sách của năm trước chọn thì năm sau HS của chính trường đó không sử dụng được nữa.

Thực tế xảy ra qua 3 năm thực hiện SGK mới đã cho thấy rõ ràng phụ huynh là người bỏ tiền túi ra mua sách cho con học nhưng lại không được quyết định chọn bộ sách nào và cũng không biết “tuổi thọ” của bộ sách ấy là bao lâu.

Không những vậy, việc có quá nhiều đầu SGK theo danh mục SGK mới cũng gây nên sự lãng phí, tốn kém không cần thiết. HS đang học các lớp 1, 2, 6, 7, 10 theo Chương trình giáo dục phổ thông mới đều phải mua SGK mới với giá cao hơn gấp 2 - 3 lần so với sách của chương trình cũ. Bên cạnh những lý giải về chi phí tốn kém hơn khi in như in màu, giấy tốt, khổ to... thì nguyên nhân khiến giá sách đội lên phải kể đến là có quá nhiều đầu sách bắt buộc so với trước. Đơn cử bộ sách lớp 1 cũ chỉ gồm tiếng Việt, toán, tự

chỉ đạo, yêu cầu Hội đồng quốc gia thẩm định SGK thực hiện nghiêm nội dung “không tạo cơ hội cho HS viết, vẽ vào SGK” và “SGK được sử dụng lâu dài”, hạn chế tối đa việc HS viết, vẽ vào SGK; đồng thời ban hành ngay quy định về sử dụng lại SGK để không lãng phí cho gia đình HS, xã hội.

Ngoài ra, Bộ GD-ĐT cần nghiên cứu, ban hành chỉ thị chấn chỉnh việc lựa chọn tài liệu tham khảo của cơ sở giáo dục phổ thông; tổ chức thanh tra chuyên để diện rộng, thường xuyên đôn đốc, chỉ đạo các sở GD-ĐT, phòng GD-ĐT thanh tra, kiểm tra việc lựa chọn tài liệu

nhiên xã hội, nhưng sách lớp 1 theo Chương trình giáo dục phổ thông mới gồm tiếng Việt, toán, tự nhiên - xã hội, đạo đức, mỹ thuật, âm nhạc, giáo dục thể chất, hoạt động trải nghiệm..., gần gấp 3 lần về số lượng.

Đến năm nay là năm học thứ 3 thực hiện SGK mới, phần lớn phụ huynh phản ánh các cuốn SGK thể dục mang tên “giáo dục thể chất”, hoạt động trải nghiệm hầu như đã “nằm im trên giá” không được dùng đến. Tương tự, với hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp, cái mà HS cần là được học bằng những trải nghiệm thực tế, được thực hành chứ không phải trải nghiệm trên giấy.

Ông Đặng Tự Ân, Giám đốc Quỹ Hỗ trợ đổi mới giáo dục, nhiều lần đề nghị cần giảm số đầu sách bắt buộc trong danh mục SGK; quy định số trang tối đa cho một cuốn sách, tránh tình trạng cùng môn học mà SGK lại có độ dày mỏng quá khác nhau, khiến giá cũng khác.

Bà Nguyễn Việt Nga, Ủy viên Ủy ban Văn hóa - Giáo dục của Quốc hội, phát biểu: “Qua dư luận phản ánh và qua giám sát tại địa phương, chúng tôi cũng thấy đang có tình trạng “lạm dụng SGK”. Số lượng SGK của HS quá nhiều, có những bộ môn không cần nhưng vẫn có sách. Do đó, cùng với quản lý giá SGK cho phù hợp thì phải tinh gọn SGK; khuyến khích sách số”.

tham khảo của cơ sở giáo dục phổ thông trên phạm vi cả nước.

TTCP cũng kiến nghị Bộ Tài chính chủ trì phối hợp với Bộ GD-ĐT tổ chức thanh tra, kiểm tra các yếu tố hình thành giá SGK từ năm 2011 của NXBGD VN, nếu có dấu hiệu vi phạm pháp luật thì chuyển cơ quan điều tra để xử lý.

Sau khi Bộ Tài chính ban hành kết luận, NXBGD VN nộp ngân sách nhà nước toàn bộ số tiền gia đình HS đã mua SGK cao hơn giá SGK mà đơn vị phải đăng ký đúng giá từ năm 2011 đến nay (trong đó có hơn 85 tỉ đồng mà gia đình HS mua sách giá cao do hạch toán sai). **Phúc Bình**

Hội Cựu chiến binh kiên quyết bảo vệ thành quả cách mạng

Ngày 30.12, Đại hội đại biểu toàn quốc Hội Cựu chiến binh VN lần thứ 7, nhiệm kỳ 2022 - 2027 khai mạc tại Hà Nội. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ dự và tham gia Đoàn Chủ tịch đại hội.

Phát biểu tại đại hội, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đánh giá từ khi thành lập ngày 6.12.1989 tới nay, Hội Cựu chiến binh VN đã không ngừng lớn mạnh, hoạt động tích cực, có hiệu quả. Về nhiệm vụ nhiệm kỳ tới, Tổng Bí thư nhấn mạnh Hội Cựu chiến binh các cấp cần thực hiện thật tốt nhiệm vụ chính trị quan trọng hàng đầu của Hội là kiên quyết bảo vệ các thành quả của cách mạng, góp phần làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình”, “phi chính trị hóa quân đội” của các thế lực thù địch; là lực lượng chính trị tích cực, đi đầu tham gia xây dựng và bảo vệ Đảng, bảo vệ Nhà nước, nhân dân và chế độ XHCN.

Tổng Bí thư cũng đặc biệt nhấn mạnh Hội cần tích cực tham gia vào cuộc đấu tranh

phòng, chống tham nhũng, tiêu cực với phương châm kết hợp giữa “xây” và “chống”, lấy xây là chính, phòng ngừa là cơ bản, khắc phục những thói hư, tật xấu trong Đảng, trong bộ máy Nhà nước.

Tổng Bí thư lưu ý cần chăm lo xây dựng Hội Cựu chiến binh VN trong sạch, vững mạnh cả về chính trị, tư tưởng và tổ chức; đổi mới mạnh mẽ phương thức và nội dung hoạt động của Hội, coi trọng chất lượng, hiệu quả, tránh phô trương, hình thức. Tổng Bí thư đề nghị cấp ủy Đảng từ T.Ư đến cơ sở tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo; có cơ chế và tạo điều kiện thuận lợi để các cấp hội tham gia xây dựng và giám sát việc thực hiện các nghị quyết của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước cũng như thực hiện các chế độ, chính sách phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ của Hội, bảo đảm quyền và lợi ích chính đáng của cựu chiến binh.

Tại đại hội, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc đã trao Huân chương Lao động hạng nhất cho Hội Cựu chiến binh VN.

Lê Hiệp

Chuyển Bộ Công an 3 vụ việc tại Bộ Y tế

Ngày 30.12, Thanh tra Chính phủ (TTCP) ban hành thông báo kết luận thanh tra việc mua sắm trang thiết bị, vật tư y tế, sinh phẩm, kit xét nghiệm, vắc xin, thuốc phòng, chống dịch Covid-19 tại Bộ Y tế. Theo kết luận thanh tra, việc mua sắm phòng, chống dịch Covid-19 tại Bộ Y tế và một số đơn vị thuộc bộ cơ bản thực hiện đúng trình tự, quy trình, thủ tục, đáp ứng yêu cầu phòng, chống dịch. Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đã đạt được, quá trình thực hiện vẫn còn nhiều thiếu sót, sai phạm. Từ đó, TTCP kiến nghị chuyển thông tin sang Bộ Công an để xem xét, xử lý theo quy định đối với 3 vụ việc.

Thứ nhất là vụ việc thẩm định, phê duyệt giá gói thầu và phê duyệt kế hoạch lựa chọn nhà thầu của Bộ Y tế đối với một số gói thầu có dấu hiệu vi phạm điều 360 bộ luật Hình sự năm 2015. Thứ hai là việc mượn hàng hóa, mua sắm của Viện Pasteur TP.HCM trong giai đoạn 2020 - 2021 có dấu hiệu vi phạm điều 222 bộ luật Hình sự năm 2015; trong đó có một số doanh nghiệp cho

Viện Pasteur TP.HCM mượn hàng hóa, nhập khẩu hàng dùng nghiên cứu khoa học, dùng trong phòng thí nghiệm. Thứ ba là việc Công ty TNHH Thương mại và dịch vụ kỹ thuật Tài Lộc trúng nhiều gói thầu của các bệnh viện (BV) thuộc Bộ Y tế với quy mô và giá trị lớn. Sau khi trúng thầu, công ty không trực tiếp mua từ đơn vị nhập khẩu hoặc đơn vị ủy quyền mà mua qua nhiều đơn vị trung gian để cung cấp cho các BV, dẫn đến giá thiết bị y tế bị nâng cao (đa số đơn giá trong hợp đồng của công ty với các BV cao từ 2 - 3,1 lần đơn giá nhập khẩu sau thuế). Hành vi này có dấu hiệu lợi dụng dịch bệnh Covid-19 để nâng giá bán cao bất thường.

Không chỉ tại Bộ Y tế, TTCP cũng đề cập đến các vi phạm trong công tác mua sắm phòng, chống dịch tại nhiều BV, đơn vị trực thuộc bộ như BV K, BV Đại học Y Dược TP.HCM và BV T.Ư Cần Thơ...

TTCP kiến nghị Bộ Y tế chỉ đạo, chấn chỉnh, khắc phục và xử lý theo quy định đối với các sai sót, vi phạm đã được nêu.

Phúc Bình

Thiên tai năm 2022 làm 175 người chết và mất tích, thiệt hại 19.500 tỉ đồng

Ngày 30.12, Tổng cục Phòng chống thiên tai (Bộ NN-PTNT) tổ chức hội nghị tổng kết công tác năm 2022 và triển khai nhiệm vụ năm 2023. Theo thống kê, năm 2022 cả nước ghi nhận xảy ra 21/22 loại hình thiên tai, làm 175 người chết và mất tích, tổng thiệt hại kinh tế khoảng 19.500 tỉ đồng. Đáng lưu ý, thiên tai xảy ra ở khắp các khu vực với diễn biến bất thường, cực đoan, trái quy luật. Theo nhận định của Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn quốc gia, năm 2023 có khả năng xuất hiện mưa trái mùa ở Nam bộ trong các tháng đầu năm. Các đợt mưa lớn,

số lượng cơn bão xuất hiện trên khu vực Biển Đông, ảnh hưởng đến đất liền có khả năng ít hơn so với trung bình nhiều năm nhưng vẫn phải đề phòng bão mạnh, mưa lớn ở Trung bộ.

Thứ trưởng Bộ NN-PTNT Nguyễn Hoàng Hiệp cho rằng năm 2022 thiên tai xảy ra với tần suất không nhiều nhưng yếu tố cực đoan quá lớn gây thiệt hại về người cao gấp 1,6 lần, về kinh tế gấp 3,4 lần so với năm 2021. Diễn biến này cho thấy ứng phó với thiên tai cực đoan trái quy luật sẽ là thách thức trong phòng, chống thiên tai năm 2023. **Phan Hậu**

Phá đường dây bằng giả hơn 30 tỉ đồng

Ngày 30.12, Cục An ninh mạng và phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao (A05), Bộ Công an, cho biết đã triệt phá đường dây sản xuất, mua bán văn bằng, chứng chỉ giả qua internet hoạt động từ năm 2018 đến nay. Đường dây này đã sản xuất, in ấn và bán hàng ngàn bằng cấp, giấy tờ giả cho người mua ở nhiều tỉnh, thành phố trên cả nước, số tiền hưởng lợi trái phép lên đến hơn 30 tỉ đồng.

Công an xác định đường dây do Trần Phúc (40 tuổi) và Nguyễn Thị Tươi (vợ của Phúc, thường trú TP.Thủ Đức, TP.HCM) cầm đầu. Theo A05, nghi phạm Phúc và Tươi chỉ đạo Đỗ Đức Tuấn, Nguyễn Trung Thảo, Nguyễn Tấn Tài, Nguyễn Thị Thêm tổ chức sản xuất, mua bán bằng cấp, chứng chỉ giả với giá từ 2 - 3 triệu đồng/bằng. Cụ thể, nhóm này

tạo nhiều tài khoản trên mạng xã hội để rao làm bằng giả. Khi khách hàng có nhu cầu sẽ liên hệ số điện thoại đăng trên Facebook, Zalo. "Khi có khách hàng đặt làm giấy tờ, tài liệu giả, Phúc sẽ liên hệ Tuấn, Thảo để làm con dấu, in ấn bằng cấp giả theo yêu cầu của khách hàng", A05 cho biết.

Sau quá trình theo dõi, A05 phối hợp với Công an tỉnh Thanh Hóa triển khai đồng loạt 3 tổ công tác kiểm tra, khám xét 3 địa điểm tại TP.HCM, triệu tập, làm việc với 6 nghi phạm nói trên, thu giữ 1.000 con dấu giả, 3.000 tem giả, 6.000 phôi bằng cấp giả, 1.100 bằng cấp giả đã in ấn và nhiều máy in màu, máy scan, máy ép nhựa phục vụ cho hoạt động sản xuất bằng cấp, giấy tờ giả. Hiện A05 tiếp tục điều tra mở rộng vụ án.

Ngọc Lê

Phát hiện nhiều phụ tùng, linh kiện ô tô không rõ nguồn gốc tại TP.HCM

Ngày 30.12, Tổng cục Quản lý thị trường (QLTT) phối hợp Cục QLTT TP.HCM kiểm tra 9 cửa hàng chuyên mua bán phụ tùng, linh kiện, đồ trang trí ô tô trên đường An Dương Vương (Q.5, TP.HCM). Bước đầu kiểm tra, QLTT phát hiện nhiều mặt hàng tại 9 cửa hàng này không có hóa đơn chứng từ chứng minh nguồn gốc xuất xứ, có dấu hiệu giả mạo các thương hiệu nổi tiếng thế giới.

Theo Tổng cục QLTT, nhiều năm qua, đoạn đường An Dương Vương là trung tâm mua bán, trao đổi, bán sỉ về các tinh các loại phụ tùng, đồ trang trí, linh kiện ô tô. Qua kiểm tra bước đầu, các phụ tùng, linh kiện, đồ trang trí ô tô tại 9 cửa hàng nói trên được

đựng trong túi ni lông, thùng giấy với nhiều mẫu mã, thương hiệu khác nhau. Bên cạnh phụ tùng, linh kiện, đồ trang trí ô tô được bày bán, có rất nhiều hàng hóa được lưu trữ trong kho của các cửa hàng. Tại thời điểm kiểm tra, chủ nhiều cửa hàng chưa xuất trình được giấy tờ liên quan đến nguồn gốc các sản phẩm nói trên.

Tổng cục QLTT cho biết công tác tổng kiểm tra lần này nhằm đảm bảo an ninh thị trường, đặc biệt trong dịp tết sắp đến. Hiện lực lượng QLTT tiếp tục kiểm đếm số lượng sản phẩm, xác định vi phạm để lập biên bản xử lý tại 9 cửa hàng nói trên.

**Công Nguyên -
Trần Duy Khánh**

Các phó thủ tướng Phạm Bình Minh và Vũ Đức Đam

ẢNH: NGỌC THẮNG

Phó thủ tướng Thường trực Phạm Bình Minh thôi chức Ủy viên Bộ Chính trị, Phó thủ tướng Vũ Đức Đam thôi chức Ủy viên T.Ư Đảng

◆ Giới thiệu 2 nhân sự mới làm phó thủ tướng

LÊ HIỆP

T.Ư Đảng quyết định cho ông Phạm Bình Minh thôi chức vụ Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên T.Ư Đảng khóa XIII; ông Vũ Đức Đam thôi chức vụ Ủy viên T.Ư Đảng khóa XIII và giới thiệu 2 nhân sự mới làm phó thủ tướng.

Ngày 30.12, T.Ư Đảng khóa XIII đã họp hội nghị bất thường để xem xét công tác cán bộ. Tại hội nghị, T.Ư Đảng đã biểu quyết, thống nhất để ông Phạm Bình Minh thôi giữ chức vụ Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên T.Ư Đảng khóa XIII; ông Vũ Đức Đam thôi giữ chức vụ Ủy viên T.Ư Đảng khóa XIII. Cùng đó, T.Ư Đảng cho ý kiến về 2 nhân sự Bộ Chính trị quyết định giới thiệu Quốc hội khóa XV phê chuẩn chức danh Phó thủ tướng Chính phủ nhiệm kỳ 2021 - 2026.

Theo quy định, việc ông Phạm Bình Minh và ông Vũ Đức Đam thôi giữ chức vụ trong Đảng đồng nghĩa với việc thôi chức vụ phó thủ tướng đang nắm giữ. Tuy nhiên, do phó thủ tướng là chức danh do Quốc hội

phê chuẩn bổ nhiệm nên việc miễn nhiệm đối với 2 ông Phạm Bình Minh, Vũ Đức Đam cũng như phê chuẩn bổ nhiệm 2 nhân sự mới sẽ do Quốc hội thực hiện. Các thủ tục này dự kiến sẽ được thực hiện tại kỳ họp Quốc hội bất thường lần thứ 2 khóa XV từ 5 - 9.1.2023 tới đây.

Ông Phạm Bình Minh sinh năm 1959, quê quán Nam Định; trình độ thạc sĩ luật, ngoại giao. Ông đã tốt nghiệp Trường đại học Ngoại giao, sau đó trở thành cán bộ Bộ Ngoại giao từ năm 1981. Từ đó tới nay, ông Minh công tác trong ngành ngoại giao, trải qua nhiều chức vụ khác nhau. Ông có 10 năm giữ chức Bộ trưởng Bộ Ngoại giao (từ 2011 - 2021). Từ tháng 1.2013, ông được bổ nhiệm làm Phó thủ tướng kiêm Bộ trưởng Bộ Ngoại giao; từ tháng 4.2021, ông được miễn nhiệm chức vụ Bộ trưởng Bộ Ngoại giao và được phân công làm Phó thủ tướng Thường trực Chính phủ.

Ông Phạm Bình Minh tham gia T.Ư Đảng lần đầu tại Đại hội Đảng lần thứ X (tháng 4.2006) khi được bầu làm Ủy viên dự khuyết T.Ư Đảng khóa X. Từ tháng 1.2009, ông trở thành Ủy viên chính thức T.Ư Đảng

khóa X. Từ Đại hội XI (tháng 1.2011) tới Đại hội XIII (tháng 1.2021), ông đều được bầu làm Ủy viên T.Ư Đảng. Từ Đại hội XII (tháng 1.2016), ông được bầu làm Ủy viên Bộ Chính trị.

Ông Vũ Đức Đam sinh năm 1963, quê quán Hải Dương; trình độ tiến sĩ kinh tế thế giới và quan hệ kinh tế quốc tế, kỹ sư điện tử - tin học. Ông Đam xuất thân là kỹ sư tại Công ty xuất nhập khẩu - dịch vụ kỹ thuật Bưu điện, Tổng cục Bưu điện, sau đó trở thành chuyên viên tại Văn phòng Chính phủ.

Tại Đại hội X (tháng 4.2006), ông Vũ Đức Đam trở thành Ủy viên dự khuyết T.Ư Đảng khóa X khi đang là Thứ trưởng Bộ Bưu chính - Viễn thông (nay là Bộ TT-TT). Từ 11.2007, ông Đam được luân chuyển về Quảng Ninh giữ chức vụ Phó bí thư Thường trực Tỉnh ủy Quảng Ninh, sau đó là Bí thư Tỉnh ủy Quảng Ninh. Tới năm 2011, sau khi được bầu làm Ủy viên T.Ư Đảng khóa XI, ông Đam trở thành Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ. Từ tháng 11.2013 tới nay, ông Đam tiếp tục được bầu làm Ủy viên T.Ư Đảng các khóa XII, XIII, giữ chức vụ Phó thủ tướng Chính phủ. **Chí Nhân**

TP.HCM bảo đảm nguồn thực phẩm phục vụ dịp tết

Ngày 30.12, đoàn công tác của Bộ NN-PTNT đã có cuộc thực hiện giám sát về việc cung ứng thực phẩm tết trên địa bàn TP.HCM. Đại diện Cục Quản lý chất lượng nông lâm sản và thủy sản đánh giá cao công tác chuẩn bị hàng hóa tết phục vụ người dân, đặc biệt về số lượng. Tuy nhiên, đoàn công tác đề nghị TP cần đặc biệt lưu ý đến vấn đề trâu bò nhập lậu có kết hợp sử

dụng chất cấm và cần thực hiện nghiêm theo chỉ đạo và hướng dẫn mới đây của Bộ NN-PTNT về vấn đề này.

Theo báo cáo của Sở Công thương, để đảm bảo nhu cầu cho hơn 12 triệu dân, TP.HCM đã chỉ đạo các doanh nghiệp bình ổn thị trường, hệ thống phân phối chuẩn bị nguồn nguyên liệu cần thiết đồng thời tăng cường sản xuất tập trung nguồn hàng nhằm

đảm bảo khả năng cung ứng kịp thời và đầy đủ. Các doanh nghiệp đảm bảo lượng hàng dự trữ đủ đáp ứng nhu cầu của người dân và kế hoạch của TP để ra. Theo lãnh đạo các sở ban ngành của TP, hiện tại lượng hàng hóa dồi dào và giá cả nhiều mặt hàng cơ bản ổn định; tuy nhiên trong những ngày cận tết giá một số mặt hàng có thể tăng từ 10 - 30% tùy theo nhu cầu thị trường. **Chí Nhân**

Xét xử đại án AIC:

Tất cả bị cáo đều nhận tội, ân hận, xin khoan hồng

TRẦN CƯỜNG - LÊ QUÂN

Nói lời sau cùng, các bị cáo trong đại án AIC đều thừa nhận tội lỗi, bày tỏ ăn năn hối lỗi, xin được hưởng mức án nhẹ nhất. Dự kiến sáng 4.1.2023, tòa sẽ tuyên án.

BỊ CÁO TRẦN ĐÌNH THÀNH THẤY TỘI LỖI CỦA MÌNH RẤT LỚN

Ngày 30.12, TAND TP.Hà Nội tiếp tục xét xử sơ thẩm bị cáo Nguyễn Thị Thanh Nhân, cựu Chủ tịch HĐQT kiêm Tổng giám đốc Công ty CP Tiến bộ Quốc tế (Công ty AIC) và 35 bị cáo trong đại án AIC. Sau khi Viện KSND TP.Hà Nội (VKS) trình bày quan điểm buộc tội, đối đáp với luật sư bào chữa và các bị cáo, HĐXX kết thúc phần tranh luận. Trước khi tòa nghị án, các bị cáo được nói lời sau cùng.

Trước tòa, bị cáo Trần Đình Thành, cựu Bí thư Tỉnh ủy Đồng Nai, bày tỏ thành khẩn, tự giác, thừa nhận lỗi lầm với tính chất, mức độ sai phạm nghiêm trọng, không đổ thừa hoàn cảnh hay người khác. "Bị cáo từng là một cán bộ cao cấp, đứng trong hàng ngũ Ủy viên Ban Chấp hành T.Ư Đảng, đáng ra phải là tấm gương tốt nhưng lại mắc sai phạm, trở thành tấm gương xấu trong cơ quan lãnh đạo cao cấp của Đảng,

Các bị cáo trong đại án AIC đều bày tỏ ăn năn trước tòa

ẢNH: TTXVN

sai phạm của bản thân ảnh hưởng đến uy tín của T.Ư, rất đau xót. Với Đảng bộ Đồng Nai, nơi tin tưởng giao trọng trách cho bị cáo nhưng bị cáo đem lại vết nhơ. Là lãnh đạo đầu tiên sai phạm, là Bí thư Tỉnh ủy lại sai phạm nghiêm trọng dẫn tới lao lý, ảnh hưởng truyền thống tốt đẹp hơn 80 năm của Đảng bộ Đồng Nai, bị cáo thấy tội lỗi rất lớn của mình", bị cáo Thành nói.

"Như người đời đã nói, mất tiền bạc mất ít, mất danh dự mất nhiều, mất lòng tin là mất tất cả. Trong lòng bị cáo nặng nề, đau khổ, xót xa, ân hận, day dứt, thấy hổ thẹn với tất cả mọi người. Tâm trạng này sẽ đeo đuổi tất cả quãng đời còn lại, đây là bản án chung thân tòa án lương tâm dành cho bị cáo. Phải tự cảnh giác với chính bản thân mình vì đang

hoạt động trong cơ chế thị trường đầy những điều quái ác, cạm bẫy. Nếu lơ là, tự thỏa mãn sẽ là mảnh đất tốt cho chủ nghĩa cá nhân vị kỷ nảy nở, phát triển rồi xô đẩy ta vào con đường tội lỗi, tha hóa. Nó không loại trừ bất kỳ ai, kể cả với những người có quá trình cống hiến lâu dài cho Đảng, đất nước; nó sẽ đánh mất những điều cao đẹp, quý giá cả đời mình gây dựng", bị cáo Thành bày tỏ. Cuối cùng, bị cáo Thành mong HĐXX đánh giá 50 năm công tác của mình để đưa ra mức án khoan hồng, sớm về sống cùng người thân trong những năm tháng còn lại. Đồng thời, mong tòa giảm nhẹ hình phạt cho các bị cáo cấp dưới vì đều thành khẩn nhận tội, ăn năn hối cải.

Bị cáo Thành bị đề nghị mức án 10 - 11 năm tù về tội nhận hối

lộ, với cáo buộc chỉ đạo cấp dưới "tạo điều kiện" cho Công ty AIC trúng 16 gói thầu cung cấp thiết bị y tế ở dự án xây dựng Bệnh viện đa khoa Đồng Nai. Bị cáo Thành nhiều lần nhận hối lộ với tổng số tiền 14,5 tỉ đồng từ bị cáo Nhân.

CỰU CHỦ TỊCH TỈNH ĐỒNG NAI XIN LỖI ĐẢNG, NHÀ NƯỚC...

Bị cáo Đình Quốc Thái, cựu Chủ tịch UBND tỉnh Đồng Nai, ban đầu bị VKS đề nghị mức án 9 - 10 năm tù về tội nhận hối lộ. Sau đó, VKS đề nghị giảm mức án cho bị cáo Thái xuống còn 8 - 9 năm tù vì nhiều tình tiết giảm nhẹ. Nói lời sau cùng trước tòa, bị cáo Thái bày tỏ rất hối hận khi được Đảng, Nhà nước tin tưởng, giao trách nhiệm lớn, song lại để xảy ra sai phạm gây ảnh hưởng,

KHAI TRỪ ĐẢNG CỰU BÍ THƯ TỈNH ỦY ĐỒNG NAI TRẦN ĐÌNH THÀNH

Tại hội nghị bất thường hôm qua 30.12 về công tác cán bộ, T.Ư Đảng khóa XIII quyết định thi hành kỷ luật khai trừ ra khỏi Đảng đối với ông Trần Đình Thành, cựu Ủy viên T.Ư Đảng, cựu Bí thư Tỉnh ủy, cựu Chủ tịch HĐND tỉnh Đồng Nai.

Trước đó, ngày 16.12, tại phiên họp của Bộ Chính trị, Ban Bí thư do Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng chủ trì, Bộ Chính trị khẳng định ông Trần Đình Thành đã suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, nhận hối lộ; vi phạm quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao.

Ông Thành cũng vi phạm quy định về những điều đảng viên không được làm và trách nhiệm nêu gương, gây hậu quả rất nghiêm trọng, khó khắc phục, làm thất thoát rất lớn tài sản của Nhà nước, gây bức xúc trong dư luận, ảnh hưởng xấu đến uy tín của Đảng bộ, chính quyền địa phương. Từ đó, Bộ Chính trị quyết định báo cáo T.Ư Đảng xem xét, thi hành kỷ luật đối với ông Trần Đình Thành. **Lê Hiệp**

mất niềm tin cho tổ chức. "Qua lời nói cuối cùng này, bị cáo xin được cúi đầu gửi lời xin lỗi Đảng, Nhà nước, người thân, bạn bè", bị cáo Thái nói. ⤴

Xét xử vụ án xảy ra tại Công ty Alibaba:

Kiến nghị làm rõ về "người không tiện nói tên"

Ngày 30.12, TAND TP.HCM kết thúc nội dung tuyên án vụ "lừa đảo chiếm đoạt tài sản", "rửa tiền", xảy ra tại Công ty CP địa ốc Alibaba (gọi tắt là Công ty Alibaba) sau khi đã tuyên án cũng như trách nhiệm bồi thường dân sự đối với bị cáo Nguyễn Thái Luyện (Chủ tịch HĐQT kiêm Tổng giám đốc Công ty Alibaba, chịu án chung thân) cùng các đồng phạm hôm 29.12.

Trong phần tuyên án hôm qua, HĐXX tuyên Phụ lục 02 - Danh sách 58 người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan được tiếp tục thực hiện hợp đồng chuyển nhượng quyền sử dụng đất và đóng số tiền còn lại. HĐXX phân tích đối với khách hàng nhận chuyển nhượng đất

nông nghiệp với cá nhân bị cáo Nguyễn Thái Linh, Nguyễn Thái Lực (cùng là em trai Luyện), Trịnh Minh Pháp (cựu Giám đốc Công ty 108) mà không thông qua pháp nhân chủ đầu tư: "Dù nguồn gốc tài sản, các quyền sử dụng đất trên từ tiền chiếm đoạt của các bị hại, tuy nhiên, thời điểm ký hợp đồng, các thửa đất trên có giấy chứng nhận hợp pháp, thỏa thuận tự nguyện, ngay tình và thanh toán 50 - 100%. Căn cứ khoản 2 Điều 133 bộ luật Dân sự 2015, công nhận thỏa thuận trên. Trường hợp chưa thanh toán 100% hợp đồng, cần thanh toán phần còn lại vào tài khoản của cơ quan thi hành án. Sau đó, tài sản trên sẽ được giải tỏa kê biên, hủy bỏ ngăn chặn giao dịch để đăng bộ,

sang tên theo quy định", chủ tọa thay mặt HĐXX phân tích.

Trong nội dung tuyên án, HĐXX cũng kiến nghị cơ quan điều tra làm rõ thêm một số nội dung. Cụ thể, HĐXX nhận định theo luật Đất đai năm 2013, đất trồng lúa chỉ được chuyển nhượng giữa các hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp trong một xã. Luật cấm không được nhận chuyển nhượng, nhận tặng cho quyền sử dụng đất trồng lúa với hộ gia đình, cá nhân không trực tiếp sản xuất nông nghiệp.

Qua xác minh, bị cáo Pháp thường trú tổ 5, P.An Bình, TX.An Khê, Gia Lai và tạm trú H.Nhơn Trạch, Đồng Nai. Ngày 25.12.2018 và 18.1.2019, lần lượt ông Đỗ Tấn Chiến

(Phó chủ tịch UBND P.An Bình, TX.An Khê, Gia Lai) và ông Dương Thanh Hùng (Phó chủ tịch UBND TX.Tóc Tiên, H.Phú Mỹ, Bà Rịa - Vũng Tàu) xác nhận Pháp đang sản xuất đất nông nghiệp, có nguồn thu nhập ổn định. Từ xác nhận trên, bị cáo Pháp nhận chuyển nhượng nhiều thửa đất trồng lúa, lập khống dự án và bán cho người dân, gây thiệt hại đặc biệt lớn. Tương tự, còn có hành vi của bị cáo Nguyễn Thái Linh và Nguyễn Thái Lực. Tổng cộng 3 bị cáo đã nhận chuyển nhượng 89.233 m² đất trồng lúa tại Đồng Nai và 6.317 m² tại Bà Rịa - Vũng Tàu.

"HĐXX kiến nghị Công an Bà Rịa - Vũng Tàu, Đồng Nai và Gia Lai làm rõ sai phạm cá nhân

liên quan, xử lý theo quy định", chủ tọa nêu.

Về 13,9 tỉ đồng "rửa tiền", HĐXX buộc HD Bank nộp lại hơn 1,7 tỉ đồng tiền bị cáo Võ Thị Thanh Mai (vợ Luyện, bị tuyên 30 năm tù) đã thanh toán hợp đồng tín dụng và dành quyền khởi kiện cho HD Bank (nếu có yêu cầu) đối với các hợp đồng tín dụng liên quan đến bị cáo Mai và Công ty Alibaba. Buộc Mai nộp lại gần 12,2 tỉ đồng còn lại để đảm bảo nghĩa vụ bồi thường cho các bị hại. Riêng 9 tỉ đồng Mai khai "chuyển cho người không tiện nói tên", HĐXX kiến nghị Cơ quan CSĐT Công an TP.HCM đấu tranh, làm rõ, nếu có căn cứ xác định tội phạm mới thì xử lý theo quy định pháp luật.

Phan Thương - Song Mai

Năm 2022 có 2 dự án nhà ở xã hội hoàn thành

Sở Xây dựng TP.HCM cho biết năm 2022 TP có 2 dự án nhà ở xã hội hoàn thành, đó là dự án khu nhà ở xã hội Bình Trưng Đông (P.Bình Trưng Đông, TP.Thủ Đức) được nghiệm thu hoàn thành vào tháng 3 và đưa vào sử dụng với 260 căn và cuối năm hoàn thành dự án khu nhà ở thuộc khu dân cư P.Tân Phú, TP.Thủ Đức. Hiện TP.HCM còn lại 9 dự án nhà ở xã hội đang thi công với quy mô gần 6.491 căn. Có 2 dự án nhà cho công nhân thuê đang thi công với quy mô 1.400 căn. Năm 2022 TP.HCM có 4 dự án nhà ở xã hội và 1 dự án nhà lưu trú công nhân được khởi công. Tuy nhiên sau khi được khởi công, đến nay các dự án này đều trong tình trạng “trùm mền” do chưa xong thủ tục pháp lý.

Đình Sơn

VN-Index giảm hơn 32% trong cả năm 2022

Hôm qua (30.12), phiên giao dịch chứng khoán cuối cùng của năm 2022 đóng cửa trong sắc đỏ. VN-Index giảm 2,2 điểm xuống 1.007,09 điểm và HNX-Index giảm 1,23 điểm, còn 205,31 điểm. Đồng thời, giá trị giao dịch trong phiên này chỉ đạt hơn 8.000 tỉ đồng, thấp hơn nhiều các phiên giao dịch trong năm. Còn nếu so với giao dịch phiên cuối cùng của năm 2021 với trị giá hơn 31.000 tỉ đồng thì hiện nay chỉ bằng 25%. Tổng cộng sau một năm, VN-Index đã mất 491,19 điểm, tương đương giảm 32,7%, trong khi cả năm 2021 tăng gần 36%. Riêng HNX-Index giảm mạnh hơn khi mất đến 268,68 điểm, tương ứng giảm 56,7% so với cuối năm trước. Việc sụt giảm của hàng loạt cổ phiếu cũng khiến vốn hóa của thị trường chứng khoán đi xuống. Theo Ủy ban Chứng khoán nhà nước, tính đến 23.12.2022, giá trị vốn hóa 3 sàn HOSE, HNX và UPCoM ước đạt 5,278 triệu tỉ đồng, giảm 32% so với cuối năm 2021, tương đương 62,2% GDP. Tuy nhiên, số lượng tài khoản nhà đầu tư mở mới tăng gấp đôi mặc dù thị trường giảm mạnh. Tính chung 11 tháng của năm 2022, nhà đầu tư cá nhân trong nước mở mới hơn 2,48 triệu tài khoản, gấp khoảng 2,58 lần so với cuối năm trước. Tổng số lượng tài khoản chứng khoán tại VN đã gần 6,8 triệu tài khoản, tăng 57,7% so với cuối năm 2021.

M.Phương

Người dân xếp hàng chờ mua xăng dầu

ẢNH: LƯƠNG ĐẠT

Doanh nghiệp đầu mối xăng dầu lộ nhiều vi phạm

PHAN HẬU

Nhiều vi phạm của các doanh nghiệp là thương nhân đầu mối xăng dầu đã bị Thanh tra Bộ Công thương chỉ rõ trong các kết luận thanh tra, trong đó có phần trách nhiệm buông lỏng, lơ là quản lý từ các vụ, cục tại bộ này.

KHÔNG NHẬP KHẨU, BÁN XĂNG RA NGOÀI HỆ THỐNG

Bộ Công thương đã ban hành Kết luận thanh tra số 8146 tại hơn 10 doanh nghiệp (DN) là thương nhân đầu mối xăng dầu khu vực phía nam gồm: Tổng công ty Dầu VN; Công ty cổ phần dầu khí Đông Phương; Công ty TNHH thương mại và dịch vụ Long Hưng; Công ty TNHH MTV dầu khí TP.HCM; Công ty cổ phần Tập đoàn Dương Đông; Công ty cổ phần dầu tư Nam Phúc; Công ty xuất nhập khẩu xăng dầu Tín Nghĩa; Tổng công ty xuất nhập khẩu Thanh Lê; Công ty TNHH xăng dầu Hùng Hậu; Công ty cổ phần thương mại dầu khí Đông Tháp...

Đối với việc nhập khẩu xăng dầu theo định mức phân giao, Thanh tra Bộ Công thương kết luận vẫn còn một số thương nhân đầu mối không thực hiện nhập khẩu hoặc nhập ít hơn số lượng được phân giao. DN báo cáo kho xăng dầu chưa đúng thực tế, không báo cáo chi tiết về số lượng đại lý, thương nhân nhượng quyền. Một số cửa hàng bán lẻ xăng dầu trực thuộc hệ thống của thương nhân đầu mối có giấy chứng

nhận đủ điều kiện bán lẻ xăng dầu đã hết giá trị, chưa được cấp lại nhưng vẫn đăng ký trong hệ thống và tổ chức bán hàng là vi phạm quy định tại Nghị định 99/2020/NĐ-CP.

Nhiều lỗi vi phạm phổ biến của các DN được chỉ rõ như: ký hợp đồng đại lý xăng dầu với thương nhân không đủ điều kiện theo quy định; ký hợp đồng đại lý xăng dầu, hợp đồng nhượng quyền bán lẻ xăng dầu trong thời gian thương nhân kinh doanh xăng dầu, thương nhân nhượng quyền bán lẻ xăng dầu này đang thuộc hệ thống phân phối của thương nhân đầu mối, thương nhân phân phối khác.

Đặc biệt, Thanh tra Bộ Công thương ghi nhận DN đầu mối xăng dầu có hành vi bán hàng ra ngoài hệ thống; bán cho các cửa hàng bán lẻ khi chưa có giấy chứng nhận cửa hàng đủ điều kiện bán lẻ xăng dầu.

Như Công ty cổ phần Thiên Minh Đức (Nghệ An) mua xăng dầu từ 2 công ty con của Tập đoàn xăng dầu VN (Công ty xăng dầu khu vực II - TNHH MTV; Công ty xăng dầu Nghệ An) và một công ty con Tổng công ty Dầu VN (Công ty CP xăng dầu Vũng Áng), dù các công ty này không phải thương nhân đầu mối kinh doanh, phân phối xăng dầu. Thanh tra Bộ Công thương kết luận các công ty con của Tập đoàn xăng dầu VN và Tổng công ty Dầu VN bán xăng dầu cho Công ty Thiên Minh Đức là không phù hợp với quy định tại Nghị định 83/2014-NĐ-CP sửa đổi và Thông tư 38/2014/TT-BCT sửa đổi.

Tương tự Công ty Phúc Lộc Ninh (Hà Tĩnh) mua xăng dầu

từ Công ty xăng dầu Nghệ An, Công ty xăng dầu Thừa Thiên Huế (là công ty con của Tập đoàn xăng dầu VN) và Công ty TNHH MTV Dương Đông - Quảng Nam không phải là thương nhân đầu mối kinh doanh xăng dầu, thương nhân phân phối xăng dầu là không phù hợp với quy định pháp luật.

Ngoài ra, Công ty Phúc Lộc Ninh có giao dịch mua bán xăng dầu với Công ty TNHH Nam Giang và Công ty TNHH MTV Tuấn Thiện khi giấy chứng nhận đủ điều kiện bán lẻ xăng dầu của các DN này đã hết hiệu lực là có dấu hiệu thực hiện hành vi vi phạm các quy định của Nghị định 99/2020/NĐ-CP và Nghị định số 17/2020/NĐ-CP.

CƠ QUAN QUẢN LÝ BUÔNG LỎNG, BỎ LỘT VI PHẠM ?

Đáng lưu ý trong các kết luận thanh tra, Thanh tra Bộ Công thương chỉ rõ trách nhiệm của một số vụ, cục tại Bộ dẫn đến một số sai sót, vi phạm của các DN đầu mối xăng dầu.

Cụ thể, qua thanh tra tại Công ty cổ phần Phúc Lộc Ninh (Hà Tĩnh), DN này đang bị Công an tỉnh Nghệ An tạm giữ giấy tờ liên quan đến kinh doanh xăng dầu nên không cung cấp đủ tài liệu cho đoàn thanh tra. Khi đối chiếu với tài liệu của Vụ Thị trường trong nước (Bộ Công thương), Thanh tra Bộ Công thương cho rằng số liệu giữa DN và Vụ Thị trường trong nước là “không trùng khớp”. Ngoài ra, trong năm 2021, DN này không đăng ký hệ thống phân phối xăng dầu với Bộ Công thương, năm 2022 thì đăng ký muộn.

Thanh tra Bộ Công thương

Thanh tra Bộ Công thương giao Tổng cục Quản lý thị trường (Bộ Công thương) chỉ đạo lực lượng quản lý thị trường các địa phương triển khai rà soát, kiểm tra và xử lý nghiêm hành vi vi phạm trong kinh doanh xăng dầu đối với thương nhân kinh doanh xăng dầu; các DN có hoạt động mua, bán xăng dầu mang dấu hiệu vi phạm quy định pháp luật đã được nêu cụ thể tại các kết luận thanh tra.

khẳng định kết quả kiểm tra các báo cáo của DN đầu mối gửi hằng năm về một số vụ, cục tại Bộ Công thương đã thể hiện có hành vi vi phạm hành chính trong kinh doanh xăng dầu, việc duy trì hệ thống theo quy định. Tuy nhiên, một số vụ, cục của Bộ Công thương với vai trò là cơ quan quản lý nhà nước chưa kịp thời kiểm tra, đối chiếu, rà soát các báo cáo này; chậm trễ trong việc phát hiện hành vi vi phạm, kiến nghị người có thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính, áp dụng các hình phạt theo quy định.

Đáng lưu ý, qua kiểm tra hồ sơ cấp phép, kiểm tra thực tế tại các DN, đoàn kiểm tra của Bộ Công thương do Vụ Thị trường trong nước chủ trì đã phát hiện hành vi vi phạm hành chính, việc chưa đáp ứng giấy phép kinh doanh, nhập khẩu xăng dầu nhưng không chuyển hồ sơ và kiến nghị người có thẩm quyền xử phạt hành chính theo quy định của pháp luật. Một số vụ, cục của Bộ Công thương chưa thực hiện kiểm tra, giám sát DN đầu mối thực hiện các quy định pháp luật trong kinh doanh xăng dầu. ⤴

Nhộn nhịp thị trường lì xì tết

THANH XUÂN

Bất chấp vi phạm pháp luật, thị trường đổi tiền lì xì gần Tết Nguyên đán Quý Mão đang nhộn nhịp kẻ mua, người bán.

ĐỔI TIỀN

TRẦN LAN TRÊN MẠNG

Thị trường đổi tiền lì xì tết những tuần gần đây trở nên nhộn nhịp hơn khi các điểm đổi tiền tăng cường tuyển cộng tác viên. Tài khoản Zalo H.T (tự giới thiệu tại Q.Phú Nhuận, TP.HCM) rao: "Tuyển vài chục bạn làm cộng tác viên đổi tiền mới tết 2023, không cần vốn, đăng tin, có khách chốt là có tiền"; "Quý khách hàng có đổi tiền mới xin liên hệ đổi trong nay mai để được giá tốt, vì cuối tuần bank nghỉ đến qua tết Tây mới làm lại, giá si và lẻ sẽ không tốt như trong giờ hành chính"...

Theo ghi nhận, phí đổi tiền năm nay cao ở những mệnh giá nhỏ. Chị Hoa (Q.Phú Nhuận, TP.HCM) nhận đổi tiền mới cho hay phí đổi tiền mệnh giá 500 đồng, lấy 100 tờ là 400.000 đồng (100 tờ trị giá 50.000 đồng, như vậy người mua chịu phí 350.000 đồng); tiền mệnh giá 1.000 đồng, đổi 100 tờ là 120.000 đồng, tương đương phí 20%. Đối với các mệnh giá khác, phí dao động từ 3 - 10% tùy loại. Ở mệnh giá 50.000 đồng, phí đổi tiền là 7%, tức một xấp tiền 100 tờ trị giá 5 triệu đồng mất phí 350.000 đồng. "Càng cận tết, phí sẽ tăng bất thường nên nếu có nhu cầu thì chị đổi sớm, tránh đổi tiền lúc cuối tuần vì ngân hàng nghỉ làm", chị Hoa cho hay. Tuy nhiên, các điểm đổi tiền cũng chạy chương trình theo số lượng, đổi càng nhiều tiền thì phí càng giảm. Chẳng hạn, mệnh giá 1.000 đồng đổi 10 triệu đồng phí 10%, còn

Thị trường đổi tiền mới cuối năm nhộn nhịp

ẢNH: NGỌC THẮNG

1 triệu đồng thay vì 1,5 triệu đồng; mệnh giá 50.000 đồng, đổi 10 triệu đồng giảm phí còn 6% (tức 600.000 đồng) thay vì 7% (tức 700.000 đồng); từ 20 triệu đồng phí 5%; từ 50 triệu đồng phí 4%; từ 100 triệu đồng phí 3,5%; từ 200 triệu đồng phí 3%; mệnh giá 100.000 đồng, 200.000 đồng từ 10 triệu đồng phí 2%...

Không chỉ tiền Việt, các điểm đổi tiền mới lì xì tết còn có cả USD loại 1 USD và 2 USD. So với đầu năm 2022, giá đổi các tờ tiền USD cũng tăng lên khoảng 3.000 đồng, chẳng hạn tờ 1 USD có giá 30.000 đồng, 2 USD có giá 55.000 đồng mà theo các điểm đổi tiền là do "tỷ giá tăng" dù thực tế giá USD trên thị trường ở thời điểm này chưa đến 24.000 đồng/USD. Thế nhưng điều lạ là năm 2023 là Quý Mão nhưng giá những tờ tiền in hình con mèo lại giảm từ 10 - 20%. Ví dụ như tờ 2 USD con mèo vàng 3D giảm từ 150.000 đồng xuống còn 135.000 đồng; tờ 2 USD

mèo mạ vàng giá 180.000 đồng. Ngoài ra, các đồng xu hình mèo Úc giá 150.000 đồng, tờ tiền mèo Venezuela mệnh giá 60 Bolivar giá 35.000 đồng (giảm 5.000 đồng), combo 10 tờ tiền mèo Macau giá 150.000 đồng (giảm 30.000 đồng), combo 10 tờ tiền mèo vàng plastic Đài Loan giá 130.000 đồng (giảm 20.000 đồng), bao lì xì mèo thần tài vàng Đài Loan giá 80.000 đồng (giảm 40.000 đồng)...

Khi nhắc đến dịch vụ đổi tiền mới lì xì tết, chị Nguyễn (Q.Bình Thạnh, TP.HCM) cho hay năm nào chị cũng đổi từ 10 - 20 triệu đồng tiền mới để gia đình lì xì cho người thân, đồng nghiệp. Thế nhưng vào ngân hàng giao dịch thì nhân viên chỉ cho đổi một ít tiền mới mệnh giá lớn 200.000 đồng, 500.000 đồng, trong khi nhu cầu của chị là mệnh giá 10.000 đồng, 20.000 đồng và 50.000 đồng nên chị đành phải tìm hiểu mấy điểm đổi tiền trên mạng cho nhanh. "Tiếc

nhất là đổi 10 triệu đồng tiền mới mất phí khoảng 400.000 đồng. Do đó năm nay tìm hiểu phương thức lì xì qua ví điện tử, chuyển khoản ngân hàng, ngân hàng số... để vừa có thiệp gửi chúc mừng, vừa có số đẹp lì xì theo phong thủy liên quan đến 86 (Phát Lộc), 68 (Lộc Phát), 39 (Thần Tài nhỏ), 79 (Thần Tài lớn)...", chị Nguyễn nói.

TĂNG CƯỜNG ĐÁP ỨNG NHU CẦU DỊP CUỐI NĂM

Ông Nguyễn Đức Lệnh, Phó giám đốc Ngân hàng Nhà nước (NHNN) chi nhánh TP.HCM, cho hay việc trên mạng rao đổi tiền mới, tiền lẻ lấy phí là vi phạm pháp luật, vi phạm quy định của NHNN. Thực tế, để đáp ứng tốt nhu cầu thanh toán, phục vụ lưu thông hàng hóa tiền tệ thuận lợi, NHNN luôn cung ứng và đáp ứng đủ tiền mặt cả về số lượng, cơ cấu và mệnh giá thông qua hệ thống các tổ chức tín dụng, nhất là cho các doanh nghiệp thương

Trước tình trạng đổi tiền "ngoài luồng" năm nào cũng diễn ra dù vi phạm pháp luật, ông Nguyễn Đức Lệnh bày tỏ mong muốn các cơ quan chức năng phối hợp với NHNN thực hiện quản lý tốt để hạn chế sai phạm phát sinh, đảm bảo an ninh an toàn tiền tệ.

mai, các siêu thị dịp cuối năm và Tết cổ truyền âm lịch.

Trước đó, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã có chỉ thị yêu cầu NHNN tổ chức tốt công tác điều hòa và cung ứng tiền mặt, đáp ứng nhu cầu tiền mặt cho nền kinh tế cả về giá trị và cơ cấu mệnh giá; bảo đảm an ninh, an toàn kho quỹ vào Tết Nguyên đán Quý Mão 2023. Đồng thời, chỉ đạo hệ thống tổ chức tín dụng tổ chức tốt các dịch vụ ngoại hối, tăng cường hoạt động đối ngoại tệ phục vụ nhu cầu của du khách nước ngoài. Phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng tăng cường kiểm tra, kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm các hành vi vi phạm trong hoạt động mua, bán ngoại tệ, vàng và thực hiện đổi tiền không đúng quy định của pháp luật. Ngoài ra, các tổ chức tín dụng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài có biện pháp bảo đảm thanh khoản, cung ứng các dịch vụ thanh toán ổn định, an toàn. Chỉ đạo tổ chức vận hành hệ thống bù trừ, chuyển mạch giao dịch tài chính đảm bảo hệ thống hoạt động ổn định, an toàn, thông suốt 24/24 giờ, phục vụ tốt nhu cầu thanh toán, nhu cầu rút tiền mặt qua hệ thống ATM tăng cao trước và trong dịp Tết Nguyên đán Quý Mão 2023. Tăng cường giám sát an ninh mạng và triển khai các biện pháp kỹ thuật, bố trí nhân sự cần thiết để đảm bảo an toàn hoạt động của các hệ thống thanh toán và các hệ thống liên quan. ◀

TP.HCM cấm xe khách giường nằm vào nội đô từ 10.1.2023

◆ Đề xuất mở bãi đỗ tạm, thí điểm 14 tuyến xe đưa/đón khách sân bay Tân Sơn Nhất

Sau khi nhận được sự đồng ý của UBND TP, Sở GTVT TP.HCM chính thức thông báo cấm ô tô khách có giường nằm lưu thông từ 6 - 22 giờ theo vành đai các tuyến đường: Quốc lộ 1 - đường Nguyễn Văn Linh - Võ Chí Công - Nguyễn Thị Định - Đồng Văn Cống - Mai Chí Thọ - xa lộ Hà Nội - Quốc lộ 1, bắt đầu từ 10.1.2023. Các phương tiện này sẽ được lưu thông không hạn chế thời gian vào 2 hành lang ra/vào Bến xe Miền Tây

và Bến xe Miền Đông. Cụ thể, hành lang ra vào Bến xe Miền Tây: Quốc lộ 1 → đường Kinh Dương Vương → Bến xe Miền Tây và ngược lại; hành lang ra vào Bến xe Miền Đông: Quốc lộ 1 → Quốc lộ 13 - đường Đinh Bộ Lĩnh → Bến xe Miền Đông → Quốc lộ 13 → Quốc lộ 1.

Lãnh đạo UBND TP đánh giá quyết định nói trên nhằm giảm tối đa nguy cơ ùn tắc, tai nạn giao thông liên quan đến ô tô khách. Đồng thời, hạn chế tình trạng đón, trả khách không

đúng nơi quy định đang diễn biến phức tạp, gây mất an ninh, trật tự an toàn giao thông và mỹ quan đô thị trên địa bàn TP.

*Để giải quyết tình trạng ùn tắc giao thông tại Cảng Tân Sơn Nhất, Cảng vụ hàng không miền Nam vừa đề nghị UBND TP.HCM thu hồi khu đất góc đường Bạch Đằng tiếp giáp đường vào ga quốc tế sân bay Tân Sơn Nhất có diện tích khoảng 3.500 m² để làm bãi đậu xe, bãi đệm cho các phương tiện ra vào phục vụ tại sân bay. Bên

cạnh đó, theo phía Cảng Tân Sơn Nhất, nếu có thể bố trí bãi đất trống hơn 3.000 m² trên đường Hồng Hà tiếp giáp đường Bạch Đằng ngay bên ngoài sân bay, sẽ đáp ứng được khoảng 100 vị trí để các hãng taxi đậu chờ phục vụ hành khách. Trước mắt, Sở GTVT đề nghị Cảng Tân Sơn Nhất phối hợp với các đơn vị liên quan xây dựng phương án cải tạo, khai thác bãi đỗ xe taxi tạm nêu trên trong khoảng 1 tháng để phục vụ Tết Nguyên đán Quý Mão 2023.

Sở GTVT cũng thống nhất với đề xuất của Công ty liên doanh vận chuyển quốc tế Hải Vân triển khai để án 14 tuyến kết nối từ sân bay Tân Sơn Nhất đến TP.Thủ Đức cùng các quận: 1, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, Bình Tân, Tân Phú, Phú Nhuận, Tân Bình, Bình Thạnh và H.Hóc Môn, H.Bình Chánh. Thời gian thực hiện từ 1.2.2023 cho đến khi kết thúc thí điểm theo quy định của Bộ GTVT hoặc khi Sở GTVT thông báo chấm dứt.

H.Mai

Fanpage
Thanh Niên

YouTube
Thanh Niên

Ông bà ngoại của chị Linh trao nhẫn trong “đám cưới vàng”

Cả gia đình 4 thế hệ cùng sum vầy trong ngày kỷ niệm đặc biệt
ẢNH: GIA ĐÌNH CUNG CẤP

LÀN TỎA trên mạng xã hội

Gia đình 4 thế hệ làm “đám cưới vàng” cho ông bà cụ tóc bạc phơ

CAO AN BIÊN

“Đám cưới vàng” kỷ niệm 50 năm ngày cưới của cụ ông, cụ bà tóc đã bạc phơ gây sốt trên mạng xã hội vì quá tình cảm. Nhiều người càng thích thú hơn khi biết tất cả con cháu 4 thế hệ tề tựu về chung vui cùng hai cụ.

50 NĂM VÀNG SON

Câu chuyện được chị Ôn Khánh Linh (23 tuổi, ngụ Q.Đống Đa, Hà Nội) chia sẻ trong một hội nhóm mạng xã hội: “1972 - 2022: 50 năm vàng son. Tình yêu giản dị bắt đầu trong thời kỳ bom đạn chiến tranh ác liệt vào 50 năm trước. Và ngọn lửa tình yêu ấy vẫn luôn rực rỡ cho đến tận bây giờ...”.

Bài viết kèm theo bộ ảnh chụp khoảnh khắc ông bà hạnh phúc trong ngày đặc biệt nhận được “mưa tim” cùng nhiều bình luận tích cực ngưỡng mộ tình yêu của hai cụ, tình cảm của

con cháu trong gia đình dành cho ông bà, bố mẹ.

Chính chủ bài đăng, là cháu ngoại của ông bà cụ trong câu chuyện nói trên, khẳng định những thông tin được chia sẻ là hoàn toàn đúng sự thật. Ông ngoại chị, cụ Doãn Văn Khôi (78 tuổi) và bà ngoại Nguyễn Hoàng Điệp (72 tuổi) là “cô dâu chú rể” đặc biệt được cư dân mạng ngưỡng mộ. Theo lời kể, chị là người đã nảy ra ý tưởng tổ chức “đám cưới vàng” để kỷ niệm cho ông bà. Biết được ý tưởng đó, 12 thành viên trong gia đình bao gồm con, cháu, chắt của hai cụ đều hết sức tán đồng và cùng chị thực hiện.

“Chúng tôi thuê một nhà hàng, tự mua bong bóng trang trí, mua đôi nhẫn, bánh kem... làm một đám cưới đặc biệt nhất từ trước tới nay cho ông bà. Ngày xưa, lễ cưới của ông bà hết sức đơn giản nên con cháu muốn lần này phải thật đặc biệt, có thù tục đeo nhẫn, cắt bánh để có thật nhiều kỷ niệm. Chúng

tôi muốn ông bà cưới lại một lần nữa, ôn lại thời thanh xuân tươi đẹp”, cô cháu ngoại chia sẻ.

Nhìn ông bà hạnh phúc trong đám cưới với sự tề tựu, sum vầy của tất cả thành viên trong gia đình, chị Khánh Linh không khỏi xúc động. Niềm hạnh phúc của cả gia đình càng trở nên trọn vẹn hơn khi “đám cưới vàng” của ông bà bất ngờ nhận được sự chúc phúc từ tất cả mọi người.

MONG SẼ CÓ “ĐÁM CƯỚI KIM CƯƠNG”

Chị Linh cũng tâm sự: “50 năm là cột mốc quan trọng và là cả một chặng đường dài. Ông bà đã cùng nhau trải qua rất nhiều khó khăn, gian nan, thử thách trong cuộc sống. Vì vậy, kỷ niệm 50 năm ngày cưới của ông bà là niềm hạnh phúc to lớn của toàn thể gia đình”. Cô cháu gái cũng hết sức ngưỡng mộ tình cảm mà ông bà dành cho nhau, bởi xưa nay chị luôn chứng kiến ông bà quan tâm, yêu thương, chăm sóc lẫn nhau

từ những điều nhỏ nhặt nhất. Chị cho biết sẽ cố gắng hết sức để cùng chồng vun vén cho hạnh phúc, để có được một tình yêu đẹp giống như vậy.

Nói về tình yêu của mình, bà Nguyễn Hoàng Điệp kể năm 1971, giữa thời chiến mưa bom bão đạn, ông bà cảm mến rồi yêu nhau khi công tác cùng đơn vị. Một năm sau, họ chính thức nên duyên vợ chồng, nhưng thời đó không thể nào có được một đám cưới đủ đầy, trọn vẹn. Đó chính là lý do cả hai ông bà đều

vô cùng hạnh phúc khi được các con, các cháu trong nhà tổ chức “đám cưới vàng”. Họ cảm giác như trở lại những tháng ngày thanh xuân một lần nữa. “Từ ngày cưới đến giờ, vợ chồng tôi chưa từng cãi nhau hay giận dỗi. Tình yêu chúng tôi xuất phát trong thời kháng chiến, những đắng, cay, ngọt, bùi, những lúc sinh tử vợ chồng tôi cũng đã từng trải qua. Thời bình, có khó khăn nào có thể làm khó được tình cảm mà hai vợ chồng dành cho nhau nữa?...”, cụ bà nói về bí quyết hạnh phúc.

Cụ Doãn Văn Khôi thì kể ở tuổi này, ông bà hạnh phúc khi vẫn vui, khỏe bên nhau, chứng kiến các con, các cháu trong nhà ai cũng thành tài, thành nhân. Ông bà vô cùng biết ơn sự quan tâm của tất cả mọi người đã chúc phúc cho cả hai. Chị Linh mong ông bà luôn sống vui, khỏe để cả nhà sẽ cùng nhau đón chào thêm nhiều ngày kỷ niệm nữa, hướng tới mốc “đám cưới kim cương” (kỷ niệm 60 năm). 📌

Để không còn lợi ích nhóm trong sách tham khảo (Tiếp theo trang 1)

của Thanh tra Chính phủ cho rằng “việc hướng dẫn sử dụng sách bài tập, sách tham khảo có dấu hiệu lợi ích nhóm giữa Bộ GD-ĐT là cơ quan quản lý nhà nước và Công ty TNHH MTV Nhà xuất bản Giáo dục VN trong việc in ấn, phát hành” dù không gây chấn động nhưng khiến nhiều người sốc khi biết rằng có “tầng tầng lớp lớp” những lợi ích nhóm trong những cuốn sách mà con em họ không có nhu cầu mà vẫn phải mua.

Câu hỏi lợi ích nhóm về việc phát hành, sử dụng sách tham khảo, sách bài tập lâu nay vẫn thường trực trong đầu mỗi người dân, mỗi phụ huynh khi hằng năm phải bỏ ra cả một cơ số tiền mua sách cho con. Dù chưa rõ là những nhóm lợi ích nào nhưng phụ huynh vẫn

bảo nhau, chắc chắn không phải là lợi ích cho người học. Họ cũng chắc chắn một điều rằng phải có “lợi ích” thì các nhà trường mới nhiệt tình đến thế trong việc “bắt buộc” học sinh phải mua sách tham khảo, sách bài tập dưới cái mác tự nguyện. Dù không đồng tình nhưng hầu hết trong số họ chỉ biết ngậm ngùi chi hết tiền để mua đủ bằng ấy cuốn sách trong danh mục.

Lâu nay, phụ huynh chỉ nghĩ rằng trong những cuốn sách tham khảo mà con họ không cần nhưng phải mua là có “lợi ích nhóm” giữa nhà xuất bản, các công ty phát hành sách với nhà trường và vì thế họ mới “kiện” lên Bộ GD-ĐT để mong xử lý dứt điểm tình trạng này. Tuy nhiên, việc Thanh tra Chính phủ

kết luận Bộ GD-ĐT cũng có “dấu hiệu lợi ích nhóm” với nhà xuất bản khi ban hành văn bản hướng dẫn sách tham khảo không chỉ khiến người dân bất bình mà còn khiến niềm tin trong họ về cơ quan chức năng cao nhất về giáo dục bị ảnh hưởng.

Năm nào chuyện bán sách tham khảo theo kiểu “bia kèm lạc” cũng ồn ào trên báo chí, trên mạng xã hội. Bộ GD-ĐT lại yêu cầu xác minh, làm rõ và có văn bản chấn chỉnh. Năm sau, tình trạng lại lặp lại y chang như vậy. Câu hỏi đặt ra là tình trạng này chưa có cách nào chấm dứt hay người trong cuộc chưa muốn... dứt?

Tại kỳ họp Quốc hội cuối năm 2021, đại biểu Nguyễn Lân Hiếu (Bình Định)

nêu quan điểm: Nếu sách tham khảo có bán trong nhà trường thì chắc các bố mẹ học sinh vẫn sẽ mua cho con mình bằng bạn bằng bè. Theo ông Hiếu, vấn đề đặt ra là sách tham khảo này là nguồn lợi lớn cho các nhà xuất bản và cần hạn chế tối đa loại sách này, chỉ nên dùng cho thầy cô giáo để làm phong phú thêm bài giảng. “Nên cấm bán sách tham khảo trong nhà trường”, ông Hiếu nhấn mạnh.

Có lẽ, trong thời gian tới, Bộ GD-ĐT chỉ còn cách “ra lệnh cấm” như vậy mới có thể chứng minh mình thực sự không có “lợi ích” nào trong việc các nhà trường vẫn “miệt mài” giúp nhà xuất bản bán sách tham khảo, sách bài tập cho học sinh. 📌

Sớm loại bỏ việc đốt vàng mã

Việc Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam TP.HCM vận động Phật tử đến viếng chùa chỉ đốt một nén nhang, nói không với vàng mã được bạn đọc ủng hộ.

Như Thanh Niên thông tin, chiều 29.12, tại TP.HCM diễn ra hội nghị ký kết thực hiện bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu giữa Ủy ban MTTQ Việt Nam TP.HCM, Sở TN-MT TP.HCM với các tổ chức tôn giáo giai đoạn 2022 - 2026. Theo Sở TN-MT TP.HCM, qua 5 năm triển khai, các tổ chức, cơ sở tôn giáo đã xây dựng được hàng ngàn mô hình, nhiều hoạt động đem lại hiệu quả thiết thực, góp phần thay đổi thái độ, hành vi, thói quen của nhiều chức sắc, chức việc, nhà tu hành, đồng bào các tôn giáo và người dân ở cộng đồng trong công tác bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu.

Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam TP.HCM cho hay các hoạt động tuyên truyền, giáo dục, vận động tăng ni, Phật tử và người dân không đánh bắt cá dưới mọi hình thức được tổ chức thường xuyên. Ngoài ra, ban cũng tuyên truyền vận động Phật tử không rải vàng mã khi đưa tang, hạn chế đốt vàng mã; vận động Phật tử đến viếng chùa mỗi người chỉ đốt một nén nhang...

HẾT SỨC THIẾT THỰC VÀ VẤN MINH

Bạn đọc (BĐ) Thanh Niên ủng hộ việc tăng ni, Phật tử, người dân nói không với việc

- Tín ngưỡng mà ảnh hưởng đến môi trường, gây mất mỹ quan nơi công cộng thì chúng ta cần xem xét lại. **Trúc Lê**
- Biết là việc này đã ăn sâu vào văn hóa tín ngưỡng của người dân, tuy nhiên nếu không còn phù hợp với xu thế thì mạnh dạn loại bỏ. **Nga Đặng**
- Những năm gần đây, tục đốt vàng mã ngày càng trở nên thái quá, gây lãng phí, ô nhiễm môi trường, không còn nhiều ý nghĩa tốt đẹp là hướng về tổ tiên, nguồn cội, nên sớm loại bỏ. **Binh Nguyễn**

Việc vận động Phật tử đến viếng chùa chỉ đốt một nén nhang, nói không với vàng mã được nhiều người ủng hộ

ẢNH: VŨ PHƯƠNG

đốt vàng mã. "Một việc làm đúng đắn nên mong các trụ trì, Phật tử thực hiện theo chủ trương này. Thứ nhất là để tránh gây lãng phí, thứ hai là tránh làm ảnh hưởng đến môi trường... Trước mắt hạn chế từ từ, sau đó tiến tới loại bỏ triệt để hủ tục này", BĐ Xuân Hùng ủng hộ.

Cùng quan điểm, BĐ Lương Huy viết: "Cá nhân tôi thấy cần thực hiện ngay và luôn. Từng bước đơn giản hóa các lễ nghi truyền thống như thế cũng là cách bài trừ những hủ tục lạc hậu. Chỉ có như vậy thì bọn xấu không lợi dụng lòng tin của các Phật tử mà lợi dụng, trục lợi cá nhân. Việc đốt một nén nhang cũng cần có quy định tại chùa, chứ mỗi lần đi lễ chỉ thấy khói là khói".

"Hình thức vận động bảo vệ môi trường của các tôn giáo rất cần và có nhiều ý nghĩa. Hạn

chế đốt vàng mã, đốt nhang là đúng đắn", BĐ Phương Nguyễn ý kiến.

BĐ Hoàng Trang viết: "Tôi ủng hộ việc hạn chế đốt vàng mã, bởi đó là cách thiết thực góp phần bài trừ các hủ tục, mê tín dị đoan. Nhiều người lợi dụng vào đó mà trục lợi, còn chưa kể gây ô nhiễm môi trường, nguy cơ cháy nổ cao, đã từng có nhiều vụ đốt vàng mã gây hỏa hoạn với hậu quả rất nghiêm trọng xảy ra rồi. Tính thử xem mỗi năm chúng ta đã lãng phí bao nhiêu cho hủ tục này?".

HẠN CHẾ VÀ TIẾN TỚI LOẠI BỎ TRIỆT ĐỂ

Nhiều ý kiến mong việc này không chỉ dừng lại ở chuyện vận động người dân khi đến viếng chùa mà có thể nhân rộng ra cộng đồng và tiến tới loại bỏ triệt để. "Nói thật, nhìn cảnh chùa nghi ngút khói trong những ngày lễ tết mà tôi không dám đến. Nhiều người đốt nhang cho lắm vào rồi chỉ ở đó hít khói. Tu thì ở trong tâm, một nén nhang cũng là lòng thành mà. Mong rằng việc làm thiết thực này không chỉ áp dụng trong chùa mà còn trong xã hội", BĐ Long Giang ý kiến.

Còn BĐ Bùi Tùng viết: "Hạn chế đốt vàng mã, đốt hương là đúng đắn. Mỗi năm, nhất là dịp cuối năm, chúng ta đã tốn quá nhiều tiền cho hủ tục này rồi. Tại sao không dùng số tiền đó mà giúp đỡ người nghèo, người khó khăn để tích đức cho bản thân và gia đình, có phải thiết thực hơn không? Đã đến lúc chúng ta nhìn nhận thẳng vấn đề và mạnh dạn loại bỏ những tục lệ lạc hậu như thế này. Nó không chỉ gây lãng phí cho gia đình, xã hội mà còn dẫn đến nhiều hệ lụy từ việc hỏa hoạn do đốt nhang, đốt vàng mã".

"Chùa là nơi thanh tịnh, để người ta tịnh tâm thay vì phải chen chúc, ngột ngạt vì khói nhang mù mịt. Về tục đốt vàng mã, tôi nghĩ lẽ ra phải bỏ từ lâu rồi. Đó không phải là tục trong nhà Phật lại còn có nhiều hệ lụy nghiêm trọng như ô nhiễm môi trường, nguy cơ cháy nhà... Cần đơn giản các tập tục truyền thống để phù hợp với hiện tại. Mong rằng việc này sẽ nhân rộng ra cộng đồng. Việc đốt vàng mã cần phải hạn chế dần dần, tiến tới loại bỏ triệt để", BĐ Chí Bảo ý kiến.

Đ.Huân (tổng hợp)

GIẢI QUYẾT TẬN GỐC NẠN KHAI THÁC LẬU Ở MỎ VÀNG BÔNG MIÊU

Câu chuyện khai thác vàng trái phép tại mỏ vàng Bông Miêu (xã Tam Lãnh, H.Phú Ninh, Quảng Nam) đã kéo dài nhiều năm nay và vẫn còn là vấn đề dai dẳng. Tại kỳ họp thứ 12, HĐND tỉnh Quảng Nam khóa 10, vấn đề này cũng "nóng" lên.

Trước đó, từ năm 1992, Công ty TNHH khai thác vàng Bông Miêu (Công ty vàng Bông Miêu) được Bộ Công nghiệp nặng cấp phép khai thác khoáng sản vàng gốc tại khu vực mỏ vàng Bông Miêu, đến năm 2016 giấy phép hết hạn. Tháng 7.2017, Bộ TN-MT phê duyệt kế hoạch triển khai nhiệm vụ đóng cửa mỏ vàng, năm 2018 TAND tỉnh Quảng Nam cũng ban hành quyết định mở thủ tục phá sản đối với doanh nghiệp. Thế nhưng, phải sau 7 lần đề nghị của địa phương, mỏ vàng này mới hoàn tất thủ tục để đóng cửa. Trong quá trình chờ đóng cửa, tình trạng khai thác vàng trái phép ở đây diễn ra nhức nhối, gây ra nhiều hệ lụy, bức xúc trong nhân dân.

Đáng nói, thời gian gần đây nạn khai thác vàng trái phép tại khu vực mỏ Bông Miêu lại rộ lên và có chiều hướng diễn biến phức tạp.

Lực lượng chức năng xóa bỏ nhiều lán trại tại mỏ vàng Bông Miêu

ẢNH: C.X

Trong thời gian qua, các cơ quan chức năng H.Phú Ninh và tỉnh Quảng Nam đã tổ chức hàng chục đợt kiểm tra, truy quét, tiêu hủy hàng trăm công cụ hỗ trợ khai thác vàng trái phép. Gần nhất đã phá hủy 7 máy nổ, 17 lán trại và các công cụ, phương tiện khác có liên quan...

Một lãnh đạo Huyện ủy Phú Ninh cũng thừa nhận, tình trạng khai thác vàng tại khu vực mỏ Bông Miêu kéo dài nhiều năm không chỉ gây mất an ninh, trật tự, gây ô nhiễm môi trường mà còn có nguy cơ chết người.

Để triệt xóa tận gốc nạn khai thác vàng trái phép, phương án tốt nhất là chính quyền địa phương cần có chính sách đào tạo nghề, giải quyết công ăn việc làm cho người dân để họ có cuộc sống ổn định, từ bỏ hoạt động khai thác vàng trái phép. Đặc biệt, cần phải tăng cường vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu trong công tác quản lý tài nguyên khoáng sản và môi trường trên địa bàn.

Mạnh Cường

KẾT QUẢ XỔ SỐ KIẾN THIẾT NGÀY 30.12.2022			
TÊN GIẢI	Vinh Long	Bình Dương	Gia Lai
Giải tám	65	81	47
Giải bảy	010	482	640
Giải sáu	9649-4100-0803	8721-6938-1970	7255-6324-6035
Giải năm	5096	7685	0534
Giải tư	00065-61175-29503-39362-31997-48598-70909	87318-50151-93814-92411-37569-12975-69958	44932-31916-09505-51798-99652-68500-91403
Giải ba	74486-99464	83520-09114	46372-97357
Giải nhì	59875	83731	51800
Giải nhất	76706	19500	01403
Đặc biệt	553129	965664	191725

(Nguồn: kqxs.vn, Công ty XSKT Gia Lai)

GIÁ VÀNG SJC NGÀY 30.12 (ĐVT: đồng/chi)			
TỈNH/TP	Mua	Bán	Tăng/Giảm
TP.HCM	6.590.000	6.670.000	0
Hà Nội	6.590.000	6.672.000	0
Đà Nẵng	6.590.000	6.672.000	0
Nha Trang	6.590.000	6.672.000	0
Cà Mau	6.590.000	6.672.000	0

(Nguồn: Công ty TNHH MTV VBDQ Sài Gòn - SJC)

GIÁ VÀNG THẾ GIỚI	
Mua:	1.815,2 USD/ounce (+6 USD/ounce)
Bán:	1.815,7 USD/ounce (+6 USD/ounce)
CHỨNG KHOÁN	
VN-Index:	1.007,09 (-0,22%)
HNX-Index:	205,31 (-0,6%)
Hang Seng:	19.781,41 (+0,2%)
NIKKEI:	26.094,5 (0%)
USD-Index:	103,85 (-0,12)

(Tính đến 17 giờ ngày 30.12)

Những chàng trai thích “ĂN CƠM NHÀ, LO CHUYỆN NGƯỜI TA”

THƯỢNG HẢI

Ban ngày họ là công nhân vệ sinh, thợ sửa xe, dân buôn hay chạy xe ôm nhưng khi màn đêm buông xuống, tạm gác lại gánh nặng mưu sinh, khoác lên mình chiếc áo cứu hộ, họ trở thành những “cứu tinh” của người dân.

Cứ khoảng 8 giờ tối, các thành viên câu lạc bộ (CLB) “Hỗ trợ nhân dân và đảm bảo an toàn giao thông TP.Biên Hòa”, hay còn được gọi là “SOS Biên Hòa”, lại rong ruổi khắp thành phố, miệt mài làm công tác cứu hộ, cứu nạn. Dẫu có nhiều đêm thức trắng, người thân ngăn cản hay thậm chí có thể bị trả thù bất cứ lúc nào nhưng họ vẫn muốn dành tuổi trẻ của mình để giúp đời, giúp người.

NHỮNG NGƯỜI HÙNG VỀ ĐÊM

Cứ đêm đến, các chàng trai trong đội “SOS Biên Hòa” lại tất bật trang bị đầy đủ đồ bảo hộ, thiết bị chuyên dụng... để bắt đầu đi làm “cứu tinh” cho dân.

Trong một đêm theo chân đội, lúc đầu tôi ngồi sau xe của anh Nguyễn Thanh Nhiêu (32 tuổi), thành viên của CLB, và nghe anh kể: “Lúc mới tham gia đội, ra đường tuy cực nhưng thấy người ta gặp nạn mà mình hỗ trợ được thì rất mừng. Hầu như các vụ tai nạn thì người dân hay gọi cho đội đến hỗ trợ, vào cuối tuần thì sẽ có nhiều vụ cần xử lý hơn”.

Đang kể chuyện, bỗng có tiếng từ bộ đàm và anh Nhiêu biết là có trường hợp cần hỗ trợ, anh tập trung cao độ lái xe để làm sao đến hiện trường nhanh nhất. Chưa đầy 10 phút sau, chúng tôi đã đến nơi, trước mắt là hiện trường vụ tai nạn giao thông kinh hoàng với hai chiếc xe máy vỡ nát, mảnh vụn văng tung tóe và vệt máu dài trên đường.

Sau khi nạn nhân được đưa đi cấp cứu, 8 thành viên “SOS

Sửa, vá xe là một trong rất nhiều nhiệm vụ của đội

ẢNH: THƯỢNG HẢI

Biên Hòa” nhanh chóng phong tỏa hiện trường, rọi đèn điều tiết giao thông và chờ bàn giao lại cho công an. Là người chứng kiến vụ tai nạn, anh Kiều Chí Tình (39 tuổi) cho biết: “Tôi đang chạy xe trên đường thì thấy tai nạn nên gọi cho đội SOS, các anh đến xử lý hiện trường rất nhanh, chưa đầy 10 phút là có mặt rồi. Thành phố Biên Hòa có mấy anh như vậy thì thấy rất ấm lòng, tôi lưu sẵn số đường dây nóng vào máy mình để đi đường gặp chuyện gì hay thấy tai nạn thì gọi cho các anh đến hỗ trợ”.

Trong lúc chờ bàn giao vụ việc, tôi hỏi một thành viên trong đội là Trần Công Danh (27 tuổi): “Tham gia hỗ trợ các vụ tai nạn như thế này thì có sợ không?”, anh giải bày: “Mình từng chứng kiến nhiều vụ thảm khốc, máu me hơn, thậm chí nhìn thấy thân thể người ta không còn nguyên vẹn. Nhưng đã làm công việc này thì không sợ. Mối lo duy nhất chỉ là nạn nhân, có lần vì đến chậm mà người đó không qua khỏi, chuyện đó còn ám ảnh mình đến bây giờ”.

Nhiều người hay hỏi anh Danh rằng: “Tại sao ở tuổi này mà còn chưa chịu lập gia đình mà lại đi làm việc nguy hiểm, ăn cơm

nhà, lo chuyện người ta?”. Những lúc ấy, anh lại bỏ ngoài tai để tiếp tục công việc đi cứu hộ, vì anh quan niệm giúp người, giúp đời là chuyện nên làm và thanh xuân là để cống hiến.

Sau 40 phút, khi vụ tai nạn đã được giải quyết, những chiếc xe của “SOS Biên Hòa” lại tiếp tục lăn bánh. Thông thường các thành viên của đội sẽ trực vào chủ nhật và các ngày lẻ trong tuần, từ 8 giờ tối cho đến gần sáng hôm sau. Nhiệm vụ chủ yếu là hỗ trợ sửa, vá xe và cứu nạn giao thông, bên cạnh đó còn kiêm thêm “một ngàn lẻ một” công việc khác như điều tiết giao thông, mở đường cho xe cấp cứu, bắt cướp...

Là người được đội hỗ trợ đưa về nhà khi xe bị hỏng giữa đường, chị Lê Thị Ngọc Dung (27 tuổi, ngụ tại TP.Biên Hòa) xúc động nói: “Gia đình đang đi trên đường thì không may xe chết máy, hơn 3 tiếng đồng hồ phải dật bộ mà ngoài đường không nhờ được ai. Cũng may có anh cơ động cho số của đội SOS chứ lúc đó cũng sợ với hoảng lắm”.

BẤT KẾ THỜI GIAN

Tham gia đội, mỗi người một công việc khác nhau, nhưng tất cả đều xuất phát từ tấm lòng muốn

giúp đời, giúp người, nên những chàng trai này đã không ngại khó, ngại khổ.

Vào đội chưa đầy 1 tháng, Nguyễn Hữu Ninh (20 tuổi) bày tỏ: “Mình trước đây là vận động viên thể thao, vì yêu thích công việc này nên quyết định gia nhập đội. Đánh đổi thanh xuân ở đây, mình thấy đáng lắm vì mình muốn giúp đỡ người dân, nếu sau này có công việc ổn định hơn thì cũng không bỏ”.

Hữu Ninh cho biết làm công việc này cũng phải để phòng nhiều vì còn gia đình ở phía sau. Anh kể nhiều lúc bắt được các vụ cướp giật hay các băng nhóm thì vẫn lo bị trả thù. “Nhiều lúc làm nhiệm vụ, anh em phải đổi biển số khác để tránh bị ghi nhớ hay đi về một mình phải mặc áo khoác vào cẩn thận, vì để lộ đồng phục là bị chặn đường đánh ngay”, Ninh kể.

Khoảng 10 giờ đêm, tôi được đổi sang đi cùng anh Vy Anh Dũng (36 tuổi) là một trong những thành viên có nhiều kinh nghiệm và nắm rõ được tinh thần hoạt động của “SOS Biên Hòa”. Anh kể rằng ngày thường thì anh em trong đội làm nhiều nghề khác nhau để mưu sinh, đêm thì

CÒN SỨC KHỎE LÀ CÒN GIÚP NGƯỜI DÂN

CLB “Hỗ trợ nhân dân và đảm bảo an toàn giao thông TP.Biên Hòa” được thành lập vào ngày 5.3.2020 với 25 thành viên và trực thuộc Hội Liên hiệp Thanh niên VN tỉnh Đồng Nai.

Anh Bùi Đức Tín (31 tuổi), Chủ nhiệm CLB, cho biết: “Lý do tôi thành lập CLB vì bản thân cũng hay đi làm đêm và gặp những vấn đề xe cộ, tai nạn nhưng lúc đó không được giúp đỡ nên tôi mới cùng một vài người bạn muốn lập ra một CLB để hỗ trợ người dân nơi mình sinh sống”. Anh cho biết tất cả các thành viên đến đây đều xuất phát từ tinh thần tự nguyện và đều được tham gia các lớp tập huấn để huấn luyện nghiệp vụ.

“Làm ở đây dù chẳng có lương bổng và đối diện nguy hiểm nhưng tuổi trẻ mình có sức khỏe thì tại sao lại không cống hiến giúp đời, giúp người. Đến một ngày, khi tôi không còn đủ sức khỏe thì sẽ giao cho bạn khác trẻ hơn, có sức khỏe hơn để tiếp tục giúp đỡ cho bà con tại địa phương”, anh Tín bày tỏ.

đi trực rồi lâu dần người dân quen mặt, quen số nên tin tưởng và gọi đội để hỗ trợ. Có khi đã hết giờ trực hay vào những ngày thường mà có vấn đề xảy ra, nhận được cuộc gọi thì các thành viên cũng tức tốc chạy đến hỗ trợ.

Cuộc hành trình cứ tiếp tục đến nửa đêm, các thành viên lại nhận được thêm nhiều tin báo về các vấn đề cần hỗ trợ. Đúng 2 giờ sáng, khi đã hết ca trực, các thành viên “SOS Biên Hòa” bắt đầu chạy về nhà sau một đêm dài đã hoàn thành gần 10 cuộc cứu nạn, cứu hộ. Các thành viên thay chiếc áo đồng phục rồi lại khoác lên mình tấm áo mưu sinh cho ngày mới sắp lên.

Một bạn trẻ sau khi được đội hỗ trợ đã rất hạnh phúc cảm ơn

Các thành viên của “SOS Biên Hòa” là những chàng trai còn rất trẻ

Chuyện tử tế

Dành cả thanh xuân làm từ thiện

DUY TÂN

Ở tuổi 39, anh Châu Thành Toàn, Đội trưởng Đội tình nguyện SV07 thuộc Hội Chữ thập đỏ tỉnh Sóc Trăng, đã có 24 năm gắn bó các công việc thiện nguyện.

NẶNG NỢ VỚI NGƯỜI NGHÈO

Hiện làm việc tại TP.HCM nhưng mỗi dịp cuối tuần, anh Toàn đều vượt đường xa đến TX.Vinh Châu (Sóc Trăng) để giúp đỡ người nghèo hoặc người có hoàn cảnh bất hạnh. Anh cho biết mình tham gia làm từ thiện từ năm 1998. Đến năm 2007, anh thành lập Đội tình nguyện SV07 với gần 30 thành viên, đều là người trẻ. Hoạt động ban đầu chủ yếu là tổ chức các đêm nhạc gây quỹ giúp người nghèo, nhưng hiện nay thì cách thức hoạt động bài bản và quy mô hơn.

Suốt thời gian dài, bằng nỗ lực và trái tim nhân ái, đội tình nguyện của anh Toàn đã tổ chức nhiều chương trình ý nghĩa để giúp đỡ những hoàn cảnh khó khăn các tỉnh, thành như chương trình Mùa hè xanh, Vui trung thu, Giọng hát hay trường khiếm thị, Hát cho bệnh nhân ung thư, Tết sạch không rác... “Trong 24 năm qua, tôi xem hoạt động thiện nguyện là cách mang lại hạnh phúc cho nhiều người một cách hữu hiệu. Tôi hiểu nhiều khi tình nguyện là con đường làm dâu trăm họ,

Anh Toàn (thứ hai từ trái sang) trao tặng nhà tình thương cho người dân nghèo ở TX.Vinh Châu, Sóc Trăng ANH: DUY TÂN

nhưng miễn mình làm được việc lành, giúp được ai đó, thì đóa hoa tình nguyện sẽ bùng nở và nhân rộng lan tỏa giữa mọi người”, anh Toàn chia sẻ.

Đặc biệt, các chương trình hỗ trợ trẻ em đến trường được anh Toàn ưu tiên. Đến nay, anh và đội của mình đã vận động trao tặng trên 300 chiếc xe đạp cho các em học sinh nghèo, trị giá mỗi chiếc khoảng 3 triệu đồng; vận động xây dựng hơn 50 căn nhà tình thương, trị giá mỗi căn khoảng 50 triệu đồng cho bà con khó khăn; lắp hơn 300 chiếc chân giả, tặng hơn 100 xe lăn cho người tàn tật... “Tôi luôn đặt mục tiêu mỗi năm phải xây được ít nhất một căn nhà tặng gia đình có hoàn cảnh khó khăn. Kinh phí được vận động và từ đóng góp của

các thành viên trong nhóm”, anh cho biết.

Vừa qua, Đội tình nguyện SV07 đã vận động xây dựng ngôi nhà chung tại TX.Vinh Châu, nhằm hỗ trợ nơi trú ngụ cho người nghèo, bán vé số dạo, lang thang, cơ nhỡ... Hằng tháng, đội tình nguyện còn tổ chức nấu bữa ăn 0 đồng, tặng suất ăn cho người có hoàn cảnh khó khăn tại địa phương này.

KHÔNG NGẠI CỤC KHỔ

Trên hành trình của mình và các thành viên trong đội, anh Toàn thường kể cho những nhà hảo tâm về hoàn cảnh khó khăn của bệnh nhân, người nghèo. Động viên bệnh nhân bằng việc trò chuyện cùng họ về nghị lực và sự lạc quan để hướng đến những điều tốt đẹp trong cuộc

Đội tình nguyện SV07 trao tặng xe đạp cho học sinh nghèo ở TX.Vinh Châu, Sóc Trăng

sống. Anh luôn truyền nghị lực, tinh thần nhiệt huyết cho các bạn đồng hành để cùng nhau vững bước trên con đường thiện nguyện. Anh trái lòng: “Những chuyến đi đầy cảm xúc đã giúp tôi có thêm nghị lực trong cuộc sống, bản thân được trải nghiệm nhiều hơn. Tôi hiểu và cảm thông với rất nhiều hoàn cảnh khó khăn, trong đó có các bé mồ côi, những bệnh nhân ung thư hoặc những người tàn tật với ước mơ cuối cùng là chiếc chân giả, hay các em học sinh với chiếc xe đạp chờ bao ước mơ đến trường...”

Từ những hoạt động thiết thực của mình và Đội tình nguyện SV07, ngày 15.3.2020 anh Toàn được T.Ư Hội Kỷ lục gia VN - Tổ chức kỷ lục VN trao tặng bằng xác lập Top kỷ lục thiện nguyện VN, nhằm vinh danh những đóng góp của anh trong hoạt động tình nguyện.

Ông Đỗ Văn Tuấn, Chủ

tịch Hội Chữ thập đỏ tỉnh Sóc Trăng, biểu dương anh Toàn cùng các thành viên trong đội về những hoạt động thiện nguyện thiết thực, kịp thời đối với địa phương. Ông Tuấn mong muốn Đội tình nguyện SV07 sẽ góp phần cùng Hội Chữ thập đỏ tỉnh Sóc Trăng và chính quyền địa phương tiếp tục thực hiện tốt các chương trình an sinh xã hội trong thời gian tới.

Trong khi đó, gắn bó thường xuyên cùng anh Toàn trong các hoạt động thiện nguyện, ông Thái Trung Nghĩa, Chủ tịch Hội Chữ thập đỏ TX.Vinh Châu, chia sẻ: “Anh Toàn luôn hăng say trong công tác thiện nguyện. Đặc biệt, anh không nề hà cực khổ mà sẵn sàng dãi nắng dầm mưa đi đến những hộ, những nơi khó khăn để thăm hỏi, tìm hiểu nguyện vọng rồi đứng ra vận động giúp đỡ với một sự nhiệt tình hiếm có”.

Từ đơn thư
 Ban đọc

Đập ngăn mặn xuống cấp nghiêm trọng

Sau hơn 20 năm đưa vào sử dụng, đập ngăn mặn Hiến Lương nằm trên sông Phước Giang, xã Nghĩa Hà, TP.Quảng Ngãi (Quảng Ngãi) xuống cấp nghiêm trọng, ảnh hưởng đến sản xuất nông nghiệp và đời sống của người dân.

Đập ngăn mặn Hiến Lương được xây dựng năm 2000, đến năm 2001 đưa vào vận hành khai thác. Công trình này kết hợp giữa cầu giao thông với đập ngăn mặn, có chiều dài 300 m. Đập có chức năng ngăn mặn, trữ nước ngọt để cung cấp nước tưới cho hơn 1.400 ha đất sản xuất nông nghiệp ở các xã khu đông H.Tư Nghĩa và TP.Quảng Ngãi.

Theo ghi nhận của PV Thanh Niên, hiện trạng bề mặt bê tông bảo vệ của đập và khe đáy làm bằng bê tông bị nước mặn ăn

mòn; các kết cấu thép của hệ thống cửa van bị hoen gỉ, hư hỏng; đường nhựa đi qua cầu bị nứt toác, một số điểm phải đặt tấm thép che ổ voi, ổ gà; bờ ta luy bằng sắt cũng bị hoen gỉ, ăn mòn; biển tên công trình bị gãy đôi. Ngoài ra, điểm tiếp giáp giữa trụ cầu và dầm cầu cũng bị nứt, một số người dân đi qua cầu bằng xe đạp phải dắt bộ vì mặt đường hư hỏng quá nhiều. Bà Trương Thị Đào (trú thôn Hiến Lương, xã Nghĩa Hà) cho biết con đập bị xuống cấp, nước mặn xâm thực khiến cho người dân sản xuất nông nghiệp gặp rất nhiều khó khăn. “Tôi có 3 sào đất trồng lúa và ớt nhưng đến nay vẫn chưa xuống giống được do bị nhiễm mặn. Mong các cấp chính quyền có biện pháp xử lý, khắc phục để người dân sớm ổn định sản xuất, giao thông đi lại thuận lợi”, bà Đào nói.

Bà Nguyễn Thị Loan, Phó chủ tịch UBND xã Nghĩa Hà, cho biết đập Hiến Lương vừa ngăn mặn vừa trữ ngọt, đồng thời kết hợp với giao thông nên có ý nghĩa rất quan trọng đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Do sử dụng đã lâu nên con đập xuống cấp trầm trọng. “Trong các cuộc họp, cử tri kiến nghị rất nhiều lần, các

ngành chức năng cũng đã xuống khảo sát nhưng đến giờ vẫn chưa tu sửa”, bà Loan nói.

Công ty TNHH MTV khai thác công trình thủy lợi Quảng Ngãi là đơn vị vận hành đập ngăn mặn Hiến Lương cho biết hàng năm đập vẫn được duy tu, sửa chữa nhưng do điều kiện môi trường nước mặn xâm thực nên một số kết cấu hạng mục công

trình như bề mặt bê tông và các kết cấu thép của hệ thống cửa van bị ăn mòn. Lớp composite bọc bên ngoài hệ thống cửa tự động cũng bị nứt nẻ, bong tróc và có hiện tượng phồng rộp; khe đáy bằng bê tông qua thời gian sử dụng lâu dài cũng bị nước mặn xâm thực ăn mòn làm xuất hiện khe thoát nước dưới đáy khung, nên có hiện tượng bị rò rỉ nước qua cống.

Liên quan đến vấn đề con đập bị xuống cấp hư hỏng, đầu tháng 12.2022, UBND tỉnh Quảng Ngãi trong tờ trình đề nghị Ban Chỉ đạo quốc gia về phòng, chống thiên tai xem xét, kiến nghị hỗ trợ khẩn cấp 665 tỉ đồng để khắc phục thiệt hại do bão, lũ trong năm 2022 cũng có khoản đề nghị hỗ trợ, khắc phục hư hỏng đập ngăn mặn Hiến Lương 30 tỉ đồng.

Nhiều hạng mục ở đập ngăn mặn bị hư hỏng ANH: HẢI PHONG

Hải Phong

Hành trình cứu người của PV

“Hào hiệp - Tử tế - Nhân văn - Tin cậy”, đó là sứ mệnh chung mà Báo *Thanh Niên* đặt ra trong hoạt động thông tin, và cũng là phương châm của mỗi PV *Thanh Niên* khi tác nghiệp.

Cuộc “giải cứu” từ bên kia biên giới

ĐÌNH TUYẾN

“Không có bài báo trên *Thanh Niên* và Công an TP.Cần Thơ không vào cuộc kịp thời, thì không đời nào họ thả tụi em nếu không nộp cho họ khoản tiền chuộc mỗi đứa 3.500 USD”, T.H.V, chàng trai 17 tuổi bị lừa bán sang Campuchia, xúc động nói.

Tháng 8.2022, T.H.V, ngụ P.Trà Nóc, Q.Bình Thủy (TP.Cần Thơ) nhận tin cầu cứu qua Fanpage Báo *Thanh Niên*: “Em và bạn bị lừa bán sang Campuchia. Ở đây còn rất nhiều người bị hành hạ thương xót lắm. Họ bảo từ nay đến 15.9, nếu em không lừa được người khác sang đây làm việc, họ sẽ bán em sang chỗ khác ạ. Làm ơn giúp. Hai đứa em sợ lắm”.

Ngay sau đó, PV *Thanh Niên* tại Cần Thơ đã tìm đến nhà V. tìm hiểu và viết bài *Chàng trai 17 tuổi quê Cần Thơ liên tục cầu cứu vì cùng bạn gái bị lừa bán sang Campuchia* đăng ngày 27.8. Ngay hôm sau, Giám đốc Công an TP.Cần Thơ yêu cầu các đơn vị nghiệp vụ vào cuộc. Năm ngày sau khi báo đăng, phía công ty bên Campuchia, nơi V. và N.D.M (16 tuổi, bạn V., cùng bị lừa bán sang

PV *Thanh Niên* cùng 2 nạn nhân được giải cứu T.H.V và N.D.M tại Trạm biên phòng cửa khẩu Khánh Bình (H.An Phú, An Giang) ẢNH: ĐÌNH TUYẾN

Campuchia) đang bị giữ, bắt ngờ chịu thả người.

THOÁT KHỎI “NHÀ GIAM”

Liên lạc qua Messenger, V. cho biết sau khi Báo *Thanh Niên* đăng bài, tổng quản lý của công ty đã gọi cậu lên. “Họ cấm bức ảnh em và M. đăng trên Báo *Thanh Niên* hỏi có phải em không? Sao em báo công an? Sau đó họ bàn tán rồi nói sẽ thả tụi em, tránh rắc rối”, V. nói.

Tối 31.8, bà Trần Kim Thu

(ngụ P.Trà Nóc, Q.Bình Thủy, TP.Cần Thơ), cô ruột của T.H.V, gọi điện cho PV *Thanh Niên* báo: “Chiều 1.9, họ sẽ thả thằng V. nhưng tôi rối quá, nhà không ai biết đường đi và không có hộ chiếu”. Bà Thu đề nghị PV *Thanh Niên* tìm cách hỗ trợ.

Lần theo vị trí định vị của V. và M. bên phía Campuchia, sáng 1.9, PV *Thanh Niên* cùng người nhà V. lên đường đi cửa khẩu Khánh Bình, H.An Phú (An Giang), trình báo lực lượng

biên phòng nhờ hỗ trợ giải cứu người về. Lo lắng bao trùm khi biên giới Khánh Bình cũng chính là nơi trước đó nửa tháng, 42 người Việt đã liều mình nhay xuống sông Bình Di để trốn khỏi nơi làm việc là một casino phía Campuchia, trong đó một người đã mất vì đuối nước.

Công ty nơi V. làm việc cách cửa khẩu Khánh Bình chừng 4 km, thuộc H.Koh Thum, tỉnh Kandal, Campuchia. Từ ngoài nhìn vào chỉ thấy sau dãy tường

rào cao kín mít là những tòa nhà hệt như những chung cư nằm cạnh nhau. Đến khoảng 15 giờ 30 ngày 1.9, V. và M. được bảo vệ công ty dẫn giải ra ngoài cổng mà không phải nộp khoản tiền chuộc 7.000 USD. Cả hai bước lên xe đã được PV *Thanh Niên* nhờ bố trí sẵn. Sau đó, với sự hỗ trợ của lực lượng biên phòng, V. và M. về VN an toàn.

“BÀI HỌC NHỚ ĐỜI”

Trên xe về quê, T.H.V và N.D.M vẫn còn run khi kể về những ngày bị bán sang Campuchia, bị đe dọa và nhốt như ở tù. V. xúc động nói: “Không có bài báo trên *Thanh Niên* và Công an TP.Cần Thơ vào cuộc kịp thời, thì không đời nào họ thả tụi em nếu không nộp cho họ khoản tiền chuộc mỗi đứa 3.500 USD. Đó là bài học nhớ đời của em”.

Khuya 1.9, căn nhà trong hẻm nhỏ ở P.Trà Nóc của bà Trần Kim Thu vỡ òa khi V. và M. thoát nạn trở về. Cuộc đoàn tụ đầy cảm xúc khi có cả tiếng cười, nước mắt và cả lời trách cứ nhưng đầy yêu thương.

Giờ đây, sau hơn 3 tháng kể từ ngày trở về, V. và M. cho biết cả hai đều ở nhà phụ giúp gia đình. Về lâu dài, V. mong sẽ tìm được việc làm ở khu công nghiệp gần nhà, còn M. hy vọng sẽ có cơ hội học nghề làm nail, làm tóc để phụ cha mẹ nuôi hai em. 👆

“Ân tình của *Thanh Niên*, tôi xin nợ lại”

Nhắc lại hành trình hỗ trợ chuộc người ở bên kia biên giới Campuchia, điều khiến tôi nhớ nhất không phải là đối mặt với những kẻ buôn người, mà là niềm tin lớn của gia đình nạn nhân dành cho *Thanh Niên*.

Cuối tháng 6.2022, đường dây nóng Báo *Thanh Niên* nhận được lời cầu cứu khẩn thiết của bà V.T.M.D (67 tuổi, ngụ TP.HCM). Theo đó, ngày 22.6, con trai bà là anh N.C.T (38 tuổi) bị lừa qua một casino ở Campuchia làm “việc nhẹ lương cao” rồi dính bẫy. Số tiền chuộc người được đưa ra là 2.600 USD, nếu chuộc trễ con số này sẽ tiếp tục tăng lên. Vị trí nạn nhân

Anh N.C.T ra khỏi cổng khu casino an toàn sau hành trình chuộc người căng thẳng ẢNH: GIANG PHƯƠNG

được gia đình xác định là ngay phía bên kia biên giới, đối diện cửa khẩu quốc tế Mộc Bài, tỉnh Tây Ninh. Do đó, tòa soạn giao vụ việc cho PV thường trú địa

bàn Tây Ninh. Qua bàn bạc với cơ quan, tôi nhanh chóng chuyển thông tin đến lãnh đạo Công an tỉnh Tây Ninh, đồng thời cùng bà D. và

một người con trai của bà làm thủ tục xuất cảnh sang Campuchia. Trên đường đi, bà D. bảo: “Tôi biết khi nói ra vụ việc nhiều người sẽ hoài nghi rằng con tôi đi đánh bạc rồi “thể mạng”. Nhưng tôi biết Báo *Thanh Niên* tin gia đình tôi nên tôi phản ánh với báo. Giờ thì PV đã không ngại nguy hiểm, dốc lòng đi hỗ trợ”.

Trong thời gian có mặt ở Campuchia, tôi đã chứng kiến những màn chuộc người tàn nhẫn khi các nạn nhân bị lừa được “định giá” từ 2.000 USD, 2.600 USD, 2.800 USD. Các phí vụ mua bán người diễn ra chóng vánh, giao dịch tiền công khai ngay tại cổng. Cũng tại đây, có

những nạn nhân không có tiền chuộc đã bị bán sang công ty khác với mác “chuyển chỗ làm”...

Vượt qua rất nhiều khó khăn, cuộc giải cứu anh T. cũng thành công; nỗi lo âu trên gương mặt bà D. đã dịu xuống. Bà lúc này cũng không giấu chuyện đang thiếu chi phí để 3 mẹ con trở về. Tôi không ngần ngại đưa bà 1 triệu đồng làm lộ phí trở về TP.HCM. Ba người an toàn trở về nhà, bà D. nghẹn ngào nói với tôi qua điện thoại: “Dù tôi có mang nợ bao nhiêu nhưng số tiền này nhất định tôi xin được trả lại. Riêng cái ân tình của PV *Thanh Niên* dành cho gia đình, tôi xin nợ lại”. Giang Phương

Thanh Niên

PV Thanh Niên thâm nhập đường dây bán lao động từ TP.HCM qua Campuchia ẢNH: TRẦN DUY KHÁNH

Chàng shipper nói tiếng Pháp và chuyện rẽ cây cà tím

Cuộc sống nhiều biến cố khiến Huỳnh Hữu Phước, sinh viên Trường ĐH Sư phạm TP.HCM, phải tạm dừng việc học để làm thuê đủ nghề khác nhau, trong đó có giao hàng.

Một ngày, Phước xuất hiện ở Đường sách, trong buổi giao lưu với nhà văn nổi tiếng người Pháp Marc Levy. Đam mê trời dậy, Phước đặt câu hỏi bằng tiếng Pháp với ông.

Mọi chuyện sẽ dừng lại, Phước sẽ tiếp tục làm shipper, giấc mơ trở lại giảng đường xa tít tắp, nếu như không có một khán giả đăng lên mạng video Phước nói tiếng Pháp. Và nhất là nếu như chúng tôi không có sự chú ý đặc biệt và đi tìm hiểu chàng shipper ấy là ai.

Những buổi phỏng vấn trực tiếp với Phước, với thầy cô khoa tiếng Pháp, Trường ĐH Sư phạm TP.HCM, với chủ nhà trọ nơi em ở, đi về tận gian nhà trọ hơn 10 m² chất đầy sách của Phước... đã khiến chúng tôi trải qua từ bất ngờ này đến bất ngờ khác.

Từng là học sinh Trường THPT Lê Quý Đôn (TP.HCM), Phước không chỉ giỏi tiếng Pháp, tiếng Anh mà còn tự học tiếng Trung, tiếng Nhật. Thời điểm Phước đậu ĐH cũng là lúc gia đình gặp biến cố, không còn nhà để ở, cha mẹ ly tán. Phước phải tự bươn chải đủ nghề, mỗi ngày làm mười mấy tiếng đồng hồ để mưu sinh. Được thầy cô ở khoa hỗ trợ học phí, nhưng khi kết quả học tập đi xuống, thầy cô, Phước đành xin bảo lưu kết quả.

Nhưng điều tuyệt vời nhất là dù hoàn cảnh khó khăn thế nào, Phước cũng không lơ là việc học. Đi đâu Phước cũng mang theo sách tiếng Pháp, tối về lại chong đèn học, để mai này, nếu có cơ hội, bạn cũng

sẽ thực hiện được ước mơ tốt nghiệp ĐH.

Ngày 14.11, Thanh Niên đăng bài *Chàng shipper nói tiếng Pháp với Marc Levy ở đường sách: Câu chuyện cảm động phía sau*. Đây là bài báo đầu tiên trong tất cả các báo nói về hoàn cảnh của chàng shipper này. Tốc độ lan tỏa của bài viết quá đổi mạnh mẽ. Những tấm lòng thảo thơm của bạn đọc Báo Thanh Niên đã cùng chúng tôi thực hiện được ước mơ trở lại giảng đường cho Phước.

Chỉ một ngày sau khi bài báo về hoàn cảnh của Phước được đăng tải, liền tiếp bạn đọc ủng hộ tiền giúp cậu. Sau 3 tuần, Tổng biên tập Báo Thanh Niên Nguyễn Ngọc Toàn đã trao tận tay toàn bộ số tiền bạn đọc giúp Phước, nhưng cậu chỉ nhận số tiền đủ để tiếp tục học, còn lại dành 470 triệu đồng để bảo trợ cho các học sinh, sinh viên mồ côi vì Covid-19 trong khuôn khổ chương trình "Cùng con đi tiếp cuộc đời" do Thanh Niên khởi xướng và thực hiện.

Phước tâm sự với chúng tôi cuộc đời đầy áp những sự bất ngờ và chưa bao giờ thiếu sự tin yêu, từ tế từ những người xa lạ. Trong số rất nhiều người tặng quà, Phước nhớ như in tin nhắn của một học sinh THPT tặng 40.000 đồng với lời nhắn: "Em không có nhiều, em mời anh một hộp cơm. Em đi học và có lúc rất chán nản. Nhưng câu chuyện về anh cho em thêm một niềm tin rằng đừng bao giờ bỏ cuộc".

Câu chuyện về Phước khiến chúng tôi nghĩ tới hình ảnh cây cà tím ở TP.Kishiwada, tỉnh Osaka (Nhật Bản) được viết trong cuốn sách của Tanaka Osamu. Trong thời gian này mấm, cây cà tím này được tưới rất ít nước. Để khi khô hạn một chút, rẽ phải

ẢNH: NHẬT THỊNH

"Trong hành trình làm báo của mình, không gì hạnh phúc hơn khi chúng tôi giúp đỡ được những nhân vật của mình để họ thay đổi cuộc đời theo hướng tốt đẹp hơn. Chàng shipper Huỳnh Hữu Phước là một minh chứng.

Và đặc biệt, chúng tôi không thể tự mình mang đến những điều kỳ diệu cho các nhân vật nếu như không có sự đồng hành, tin tưởng của bạn đọc Thanh Niên. Trong hộp thư của tôi luôn lưu giữ tất cả những lá thư động viên, ủng hộ của bạn đọc gửi về sau mỗi bài báo. Đó là những món quà vô giá".

PV Thúy Hằng

vươn dài ra khắp nơi. Khi bộ rễ to khỏe và dài nhờ tự thân vận động tìm nguồn sống, lúc đó việc cung cấp nước đầy đủ sẽ giúp rẽ cây đồng loạt hút được nước và dinh dưỡng tốt hơn, cho ra quả chất lượng tốt. Chính những thời điểm khó khăn là sự chuẩn bị cho cơ hội mới. Hoàn cảnh khắc nghiệt là cơ hội cho bạn ươm dưỡng những khát vọng, nội lực để sẵn sàng bung nở.

Phước đã chạm được vào một phần ước mơ. Cậu đang cùng những học sinh, sinh viên bước những bước đầu tiên trong hành trình vận đấm chinh phục tri thức. Trên hành trình này, các em đều không đơn độc. **Thúy Hằng**

Tiên phong nhập cuộc

Giữa năm 2022, Thanh Niên đã tiên phong vào cuộc phản ánh việc một số người "bồng dưng mất tích", băng đi một thời gian rồi thông báo với gia đình họ đang ở Campuchia.

"Điều gì bí ẩn quá vậy?", tôi tự hỏi. Sau đó, tôi vào các hội, nhóm người Việt ở Campuchia trên Facebook để dò la tin tức thì phát hiện những chia sẻ khủng khiếp từ các nạn nhân đang bị cưỡng ép làm việc kiểu khổ sai nơi xứ người. Tôi lập tức liên lạc với một nạn nhân, xác thực lại nội dung rồi quyết tâm: "Phải dùng hết khả năng của nghề viết báo để vào cuộc".

Được sự đồng ý của tòa soạn, tôi lập tức vào việc. Sau khi thu thập đầy đủ thông tin về các nạn nhân, về đường dây đưa người từ TP.HCM lừa bán qua Campuchia... tôi cùng đồng nghiệp trong vai người dân quê có mặt tại cửa khẩu Mộc Bài (Tây Ninh). Nghe chúng tôi than có người thân bị lừa bán qua Campuchia, nhiều người hành nghề xe ôm liền tiếp cận để làm "cò" chuộc người. Thật ngạc nhiên khi người dân biên giới đã quá quen với cảnh người từ khắp nơi tới đây để tìm cách chuộc thân nhân.

Sau khi củng cố tài liệu và các chứng cứ, ngày 19.6.2022, loạt bài điều tra *Nhức nhối lừa bán lao động qua Campuchia* được khởi đăng trên Thanh Niên để gióng lên hồi chuông cảnh báo, góp phần ngăn chặn nguy cơ phát sinh những nạn nhân mới. Mỗi bài viết đăng lên, chúng tôi lại nhận được thêm những lời kêu cứu từ khắp mọi miền đất nước.

Vậy là chúng tôi tiếp tục lên đường tham gia "giải cứu" nạn nhân bị lừa bán qua Campuchia. Chứng kiến cảnh mẹ con gặp

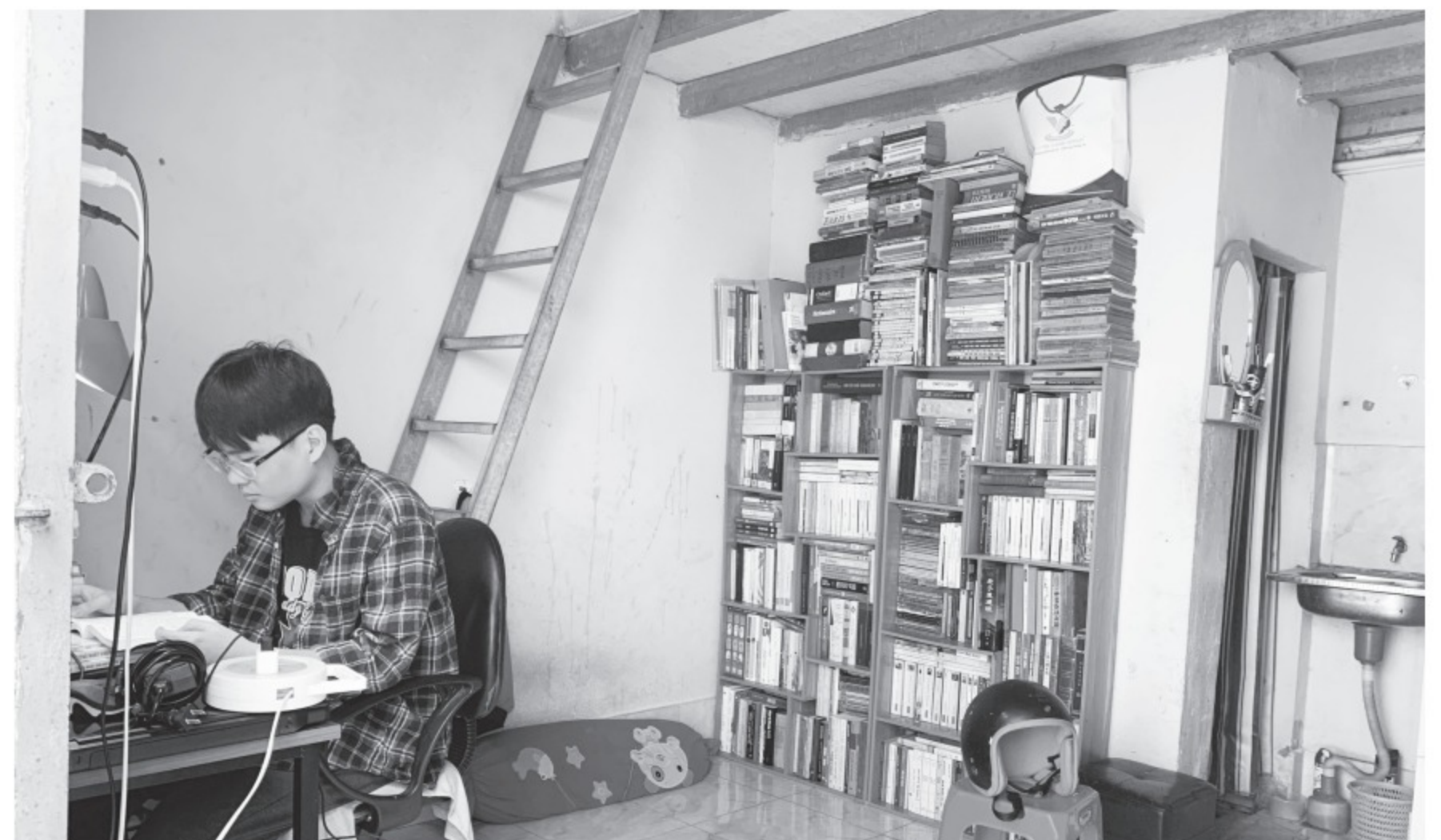
Tôi lập tức liên lạc với một nạn nhân, xác thực lại nội dung rồi quyết tâm: "Phải dùng hết khả năng của nghề viết báo để vào cuộc".

nhau nơi đất khách mừng mừng tủi tủi, chúng tôi cũng rưng rưng theo.

Câu chuyện chưa dừng lại. Sau khi loạt bài điều tra kết thúc vào ngày 30.6.2022, chúng tôi lại nhận được cuộc gọi kêu cứu. Lần này là nhóm 3 nam thanh niên bị các đối tượng buôn người đánh trọng thương. Từ cửa khẩu Mộc Bài, họ cố sức đón xe về TP.HCM, đến tòa soạn Báo Thanh Niên nhờ chúng tôi đưa đi cấp cứu khi gần như ngã quỵ. Như những người thân trong gia đình, chúng tôi liên hệ bệnh viện, đón taxi và hỗ trợ một phần viện phí để họ được cấp cứu, chữa trị tại Bệnh viện đa khoa Sài Gòn, Q.1.

Không như hầu hết các nạn nhân sập bẫy vì lời hứa "việc nhẹ lương cao" từ các đầu nậu buôn người, 3 nam thanh niên nói trên bị lừa qua Campuchia với lời dụ "sang để bán thật giá cao". Chúng tôi lại tiếp tục điều tra, phản ánh cho bạn đọc cả nước cùng đề phòng, cảnh giác với thủ đoạn này.

Hành trình đeo bám vụ việc của chúng tôi chỉ tạm kết thúc khi Bộ Công an, Bộ Ngoại giao cùng các cơ quan chức năng khác vào cuộc quyết liệt, cùng phối hợp chính quyền Campuchia giải cứu hàng trăm lao động bị lừa bán trái phép... **Trác Rin**

Chàng shipper nói tiếng Pháp Huỳnh Hữu Phước

ẢNH: THÚY HẰNG

Lực lượng chức năng tỉnh Quảng Bình thu gom, tiêu hủy các phương tiện đánh bắt chim trời
 ẢNH: THANH LỘC

Cho những cánh chim tự do

NGUYỄN PHÚC

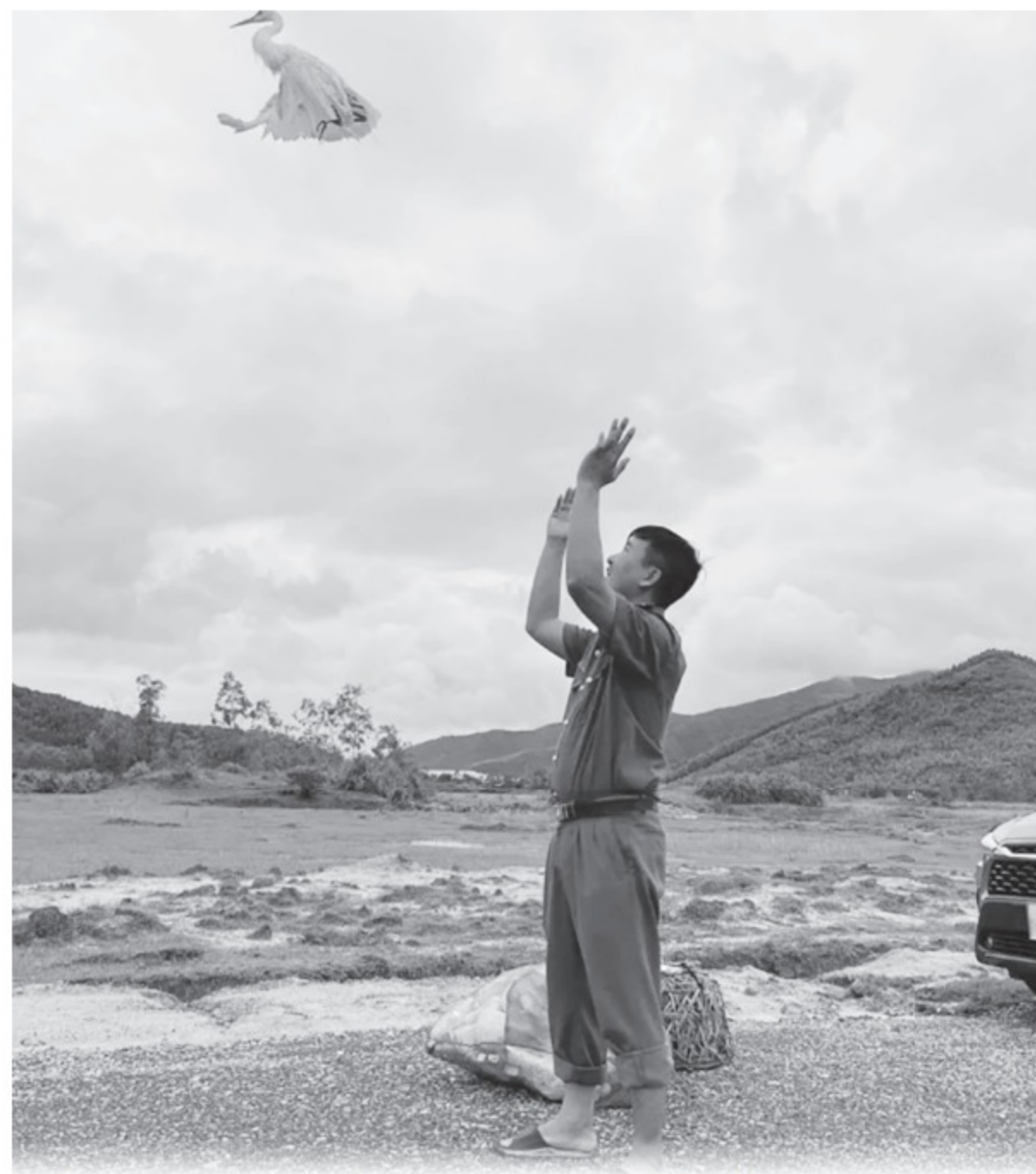
Tình cảm của những người yêu chim trời hẳn đã và đang đánh thức lương tri của rất nhiều người dù đâu đó, tiếng súng săn vẫn nổ, lưới bẫy chim vẫn giăng sẵn...

"XIN BUÔNG THA CHO CHÚNG!"

Đó là lời khẩn thiết của ông Võ Công Xuân (50 tuổi, xã Hoa Thủy, H.Lệ Thủy, Quảng Bình - người xây tổ chim trời giữa phá Hạc Hải) và ông Hồ Hữu Lành (40 tuổi, trú xã Vĩnh Sơn, H.Vĩnh Linh, Quảng Trị - người bỏ tiền thuê đất, trồng tràm để làm nơi trú ngụ cho 6.000 con chim trời) mà Báo Thanh Niên đã đề cập trong những kỳ trước của loạt bài này.

Là một người dày dặn kinh nghiệm săn bắn chim và cả chuyện... chống săn bắn chim, ông Xuân bảo nếu được quay ngược thời gian, ông sẽ không bao giờ đụng tay vào cung nỏ. "Đối diện với những kẻ săn trộm chim trên phá Hạc Hải, tôi như thấy lại hình ảnh của mình ngày trước. Nhưng không biết nói thế nào cho họ hiểu sự hối hận trong lòng tôi bây giờ...", ông Xuân thổ lộ. Có những lúc chứng kiến lũ chim bị sát hại, ông gào lên trước mặt bọn săn trộm. Tất nhiên, họ cũng e ngại mà rời đi, nhưng lũ chim thì không thể sống lại.

Còn ông Lành cũng thường có những đêm mất ngủ. Chỉ cần

Cần sự vào cuộc quyết liệt của chính quyền để giải cứu chim trời

nghe tiếng chim kêu dáo dác ngoài rừng tràm, ông lại bật dậy, dò dẫm ra xem có chuyện gì đang xảy ra ngoài kia. "Nổi ám ảnh về những người săn trộm chim đi theo tôi vào cả giấc ngủ, trong từng cơn mơ. Nhiều khi tỉnh giấc mà thấy nước mắt chực trào", ông Lành kể.

Điều ông Xuân, ông Lành mong mỏi nhất bây giờ là sự chia sẻ, thấu hiểu hơn của bà con trong vùng và cả chính quyền địa phương cùng lực lượng chức năng về những gì hai ông đang làm, dù thực tế trong xóm làng đã có nhiều tiếng nói ủng hộ họ hơn. "Nếu bà con không đồng

hành với chúng tôi thì chỉ ít hây đừng là kẻ săn bắn chim hay tiếp tay cho nạn tận diệt chim trời. Chỉ có vậy loài chim mới còn cơ hội. Và mọi người cũng có cơ hội nhìn thấy được những cánh chim trời bình yên, tung cánh giữa vòm trời tự do", ông Xuân gửi gắm.

Ông Xuân thậm chí có ý tưởng xây dựng tour du lịch xanh xuyên qua phá Hạc Hải vào mùa xuân, để mọi người được thấy đàn chim. "Từ thấy sang... yêu, cũng gần lắm", ông nói. Còn đối với ông Lành, may mắn là ở cù lao Bắc Phước (Quảng Trị) đã có một "cộng đồng mê chim" khiến ông không thấy lẻ loi...

"GIẢI CỨU" CHIM TRỜI

Nhưng với kẻ săn trộm và đánh bắt chim trời, những lời khuyên răn, ngăn cản cứ như nước đổ lá môn. Thường thì họ sẽ ngoan mặt, tạm rời đi nơi khác rồi sau đó tiếp tục quay lại giăng bẫy. Cũng có lúc họ hung

Chỉ khi các nhà hàng không phục vụ, người dân không xem chim trời là món đặc sản khoái khẩu, thì chúng mới có cơ hội sống.

—Ông VÕ CÔNG XUÂN, người cứu mang chim trời trên phá Hạc Hải

hăng đáp trả, gây hấn với những người "xía vào việc làm ăn" của mình. Vậy nên, sự vào cuộc của lực lượng chức năng để giải cứu chim trời luôn rất cần thiết.

Ở Quảng Bình, vào mùa mưa bão (tháng 9 - 11), từng đàn chim bay về đậu đầy trên các cánh đồng ở H.Quảng Trạch. Những lúc ấy, cánh đồng mùa nước nổi trắng xóa một màu bởi những đàn cò. Và đây là lúc các loại bẫy chim, bẫy cò do người dân tự chế giăng ra chực chờ.

Những con chim già cộng với âm thanh chim mổ sẽ dụ chim dễ dàng sa vào bẫy - được tạo nên bởi chỉ chút những que tre nhỏ tẩm nhựa dính. Chỉ cần lũ chim, cò sa xuống là chẳng thể nào cất cánh bay lên được. Ở một số nơi dọc các bờ ruộng, những tấm lưới "tàng hình" được giăng 3 - 4 lớp chồng cao lên nhau. Khi đàn cò, vạc, sè, gà đồng, quóc, cói, diệc... bay qua, chúng rất khó phát hiện mới nguy phía trước và dễ dàng sa lưới. Sau những tiếng kêu khắc khoải, điếm đến của chúng là nhà hàng, quán nhậu...

Tình cảnh đó buộc những người yêu chim không thể ngồi yên. Ở những xã có nhiều chim trời tìm về như Quảng Đông và Quảng Xuân (H.Quảng Trạch, Quảng Bình), người ta đã bắt đầu quen với hình ảnh những chiến sĩ công an đi vào từng ngõ hẻm, từng gia đình tuyên truyền chấm dứt tình trạng săn bắt chim trời hoặc lợi bị bôm trên đồng để thu gom, tiêu hủy cò giả đang găm chi chút. Cũng chính họ giải cứu những chú chim mắc bẫy, thả về với tự nhiên.

Những tháng chim bay về trú ngụ, ngoài công việc giữ gìn

an ninh trật tự, lực lượng công an xã lại có thêm nhiệm vụ khá đặc biệt: Giải cứu và bảo vệ đàn chim trời. Thiếu úy Ngô Quý Đức (Công an xã Quảng Xuân) kể mỗi lần phát hiện chim mắc bẫy là thêm một lần anh nhìn thấy ánh mắt hoang loạn, sợ sệt của chúng, rất ám ảnh. "Chỉ khi được giải thoát, được tung cánh, chúng mới bay lên đầy hân hoan. Cứu một sinh linh, ai cũng vui, huống là những người được huấn luyện để gìn giữ trật tự, sự bình an xã hội như chúng tôi", thiếu úy Đức tâm sự.

Lực lượng biên phòng cũng không đứng ngoài cuộc. Đơn biên phòng Lý Hòa (H.Bố Trạch, Quảng Bình) hồi cuối tháng 10 đã triển khai lực lượng thu giữ, tiêu hủy ngàn con cò giả cùng những chiếc bẫy cò cấm dọc các cánh đồng thuộc xã Thanh Trạch. Những chiến sĩ biên phòng cũng mở đợt tuyên truyền đến tận thôn xóm, kêu gọi từ bỏ thói quen đặt bẫy, tận diệt chim trời và không quên lưu ý sẽ kiên quyết xử phạt những người vi phạm, chống đối.

Trong một nỗ lực ngăn chặn hành vi tận diệt chim trời, UBND tỉnh Quảng Bình đã ra văn bản nghiêm cấm săn bắt, kinh doanh, chế biến chim hoang dã. Trong đó có việc yêu cầu cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống ký cam kết không mua, bán, giết mổ các loài chim hoang dã. "Chỉ khi các nhà hàng không phục vụ, người dân không xem chim trời là món đặc sản khoái khẩu, thì chúng mới có cơ hội sống", ông Võ Công Xuân, người cứu mang chim trời trên phá Hạc Hải, đúc rút.

Mỗi năm, Chi cục Kiểm lâm tỉnh Quảng Bình phối hợp với công an, biên phòng ra quân tháo gỡ, tiêu hủy trên dưới 50.000 dụng cụ, phương tiện đánh bắt chim trời, giải cứu hàng ngàn con chim, đồng thời xóa bỏ các tụ điểm mua bán chim trời trên địa bàn. Tuy nhiên, đến nay tình trạng săn bắt, mua bán chim hoang dã vẫn diễn ra. Theo Chi cục Kiểm lâm tỉnh Quảng Bình, các văn bản pháp luật hiện nay chưa quy định cụ thể về việc xử phạt cũng như mức phạt đối với các hành vi bẫy bắt chim trời và đây là trở ngại lớn trong nỗ lực ngăn chặn những kẻ săn bắt, mua bán chim.

Ám ảnh cung đường huyết mạch

Đường gần 700 tỉ mới đi đã hỏng

TRUNG CHUYỀN -
 HOÀNG BÌNH - LÂM VIÊN

Dù mới thông xe hơn 3 năm nhưng tuyến đường tránh tây TP.Buôn Ma Thuột (Đắk Lắk) dài 14 km đã xuống cấp, phải tiếp tục bố trí vốn để sửa chữa.

Trong khi đó, QL27, một tuyến đường huyết mạch khác tại Tây nguyên, dù được phê duyệt đầu tư nâng cấp, sửa chữa từ 12 năm trước nhưng đến nay vẫn “đói” vốn khiến tình hình giao thông rất khó khăn.

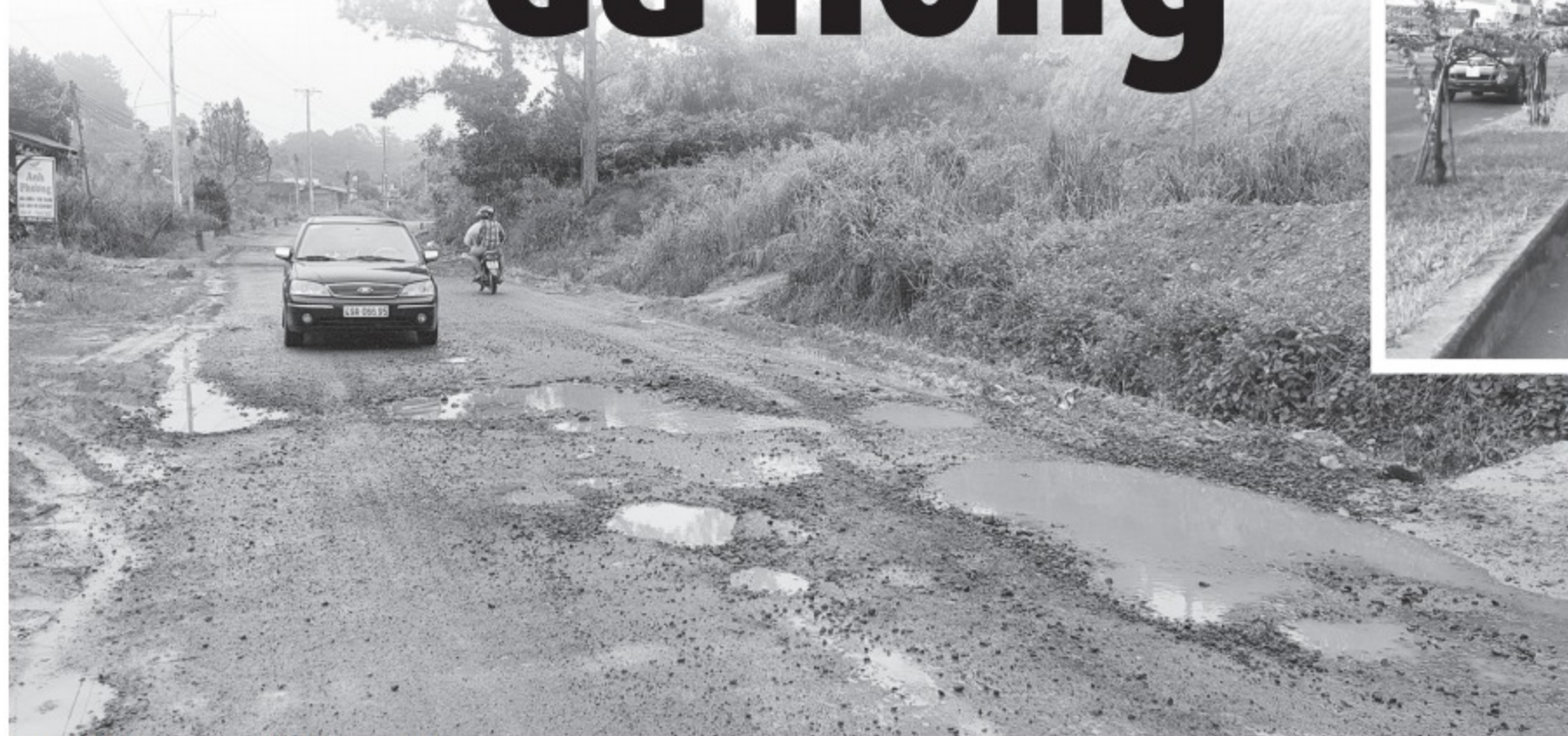
SỬA CHỖ NÀY, HỎNG CHỖ KHÁC

Trở lại tuyến đường tránh tây TP.Buôn Ma Thuột, chúng tôi ghi nhận nơi đây vẫn tiếp tục xuất hiện nhiều điểm hư hỏng, nhiều vết nứt, lún, ổ voi, ổ gà giữa mặt đường. Trên đường, một nhóm công nhân cùng máy lu, máy múc đang tiếp tục đào bới, sửa chữa. Trước đó, trong tháng 9 và 10.2022, tuyến đường này cũng đã được lấp, vá, khôi phục mặt đường. Người dân rất bức xúc vì chất lượng tuyến đường quá tệ khi những điểm hư này vừa sửa chữa xong thì xuất hiện chỗ hỏng khác...

Năm 2009, dự án đường tránh tây TP.Buôn Ma Thuột (đoạn của đường Hồ Chí Minh - QL14) được khởi công với chiều dài gần 14 km, tổng mức đầu tư gần 700 tỉ đồng. Mãi đến năm 2019, dự án mới hoàn thành, thông xe. Tuy nhiên, chỉ sau vài năm đưa vào sử dụng, tuyến đường hàng trăm tỉ đồng này đã nhanh chóng xuống cấp, phải liên tục được vá vúi tạm thời... Nhiều vụ tai nạn xảy ra, nhiều tài xế không quen đường bị sập hố, hỏng xe... trên các ổ gà, ổ voi, khiến dư luận bức xúc. “Không hiểu sao tuyến đường mới làm mà nhanh hỏng, mấy năm qua cứ sửa đi sửa lại miết”, bà Nguyễn Thị Sen, một người dân ở gần đường tránh tây TP.Buôn Ma Thuột, ngán ngẩm.

NGUYÊN NHÂN DO... Ứ NƯỚC ?

Theo ông Lưu Quốc Bảo, Giám đốc Ban Quản lý dự án TP.Buôn Ma Thuột (chủ đầu tư dự án đường tránh tây), các điểm hư hỏng trên tuyến đường tập trung chủ yếu tại địa bàn qua xã Cư Êbur và P.Thành Nhất, với

QL27 đoạn qua H.Đam Rông (Lâm Đồng) xuống cấp nghiêm trọng ẢNH: LÂM VIÊN

chiều dài khoảng 2 km. Ông Bảo cho hay đoạn đường này xuống cấp do nhiều nguyên nhân như xe cộ lưu thông nhiều, đường thường xuyên bị ứ nước do một hồ thủy lợi gần đó tràn ra...

Trước thực trạng tuyến đường hư hỏng, liên tục phải sửa chữa tạm nhưng không mang lại hiệu quả, tháng 11.2022, UBND TP.Buôn Ma Thuột có quyết định phê duyệt báo cáo kinh tế kỹ thuật cải tạo đường tránh tây với nguồn vốn 9,5 tỉ đồng từ ngân sách. Theo đó, các điểm bong tróc, rạn nứt sẽ cho đào bỏ lớp mặt, thảm lại nhựa, các điểm sụt lún sẽ được rải thêm cấp phối đá dăm... theo tiêu chuẩn quốc gia về đường cấp II.

Ông Bảo cho biết lần này đơn vị sẽ sửa chữa dứt điểm các điểm hư hỏng trên đường tránh tây, không phải sửa tạm thời như trước. “Hiện chúng tôi đã tổ chức đấu thầu và Công ty TNHH Nam Sơn trúng thầu, đang thực hiện thi công sửa chữa tuyến đường này theo chủ trương của UBND TP.Buôn Ma Thuột”, ông Bảo nói.

Trao đổi với PV Thanh Niên, ông Vũ Văn Hưng, Chủ tịch UBND TP.Buôn Ma Thuột, cho biết cơ quan chức năng của TP đang chỉ đạo sửa chữa, nâng cấp tuyến đường nhằm đảm bảo an toàn giao thông, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội. Về thông tin UBND TP.Buôn Ma Thuột có ý kiến bàn giao lại tuyến đường tránh tây cho Bộ GTVT quản lý, “đẩy phần khó” cho đơn vị khác, ông Hưng khẳng định thông tin đó không đúng, vì vấn đề này thuộc thẩm quyền của tỉnh.

KHỔ ẢI VỚI QL27 KẾT NỐI 4 TỈNH
 QL27, tuyến đường quan

Hố sâu xuất hiện giữa đường tránh tây TP.Buôn Ma Thuột hồi tháng 11.2022 ẢNH: HOÀNG BÌNH

trọng kết nối giao thông giữa các tỉnh Đắk Lắk, Đắk Nông, Lâm Đồng và Ninh Thuận, cũng xuống cấp nghiêm trọng nhiều năm nhưng chưa được bố trí vốn đầu tư nâng cấp khiến việc đi lại rất khó khăn.

Lãnh đạo Sở GTVT Lâm Đồng cho biết QL27 đi qua địa bàn tỉnh dài khoảng 123 km, trong đó từ đèo Sông Pha (giáp Ninh Thuận) đến ngã ba Liên Khương (H.Đức Trọng) dài khoảng 32 km, do Khu quản lý đường bộ 4 thuộc Cục Quản lý đường bộ VN (Bộ GTVT) quản lý. Đoạn còn lại từ cầu Krông Nô (giáp Đắk Lắk) đến ngã ba Liên Khương có chiều dài 91 km, do Sở GTVT Lâm Đồng quản lý. Đoạn này là đường cấp 4 miền núi, sau nhiều năm khai thác thì nền, mặt đường đã bị xuống cấp, hư hỏng nặng.

Ông Nguyễn Văn Thành, người dân xã Đạ Rsal (H.Đam Rông, Lâm Đồng), cho biết: “Đoạn QL27 qua xã Đạ Rsal cứ dậm vá được thời gian ngắn lại xuất hiện chi chít ổ gà, ổ voi. Mùa mưa năm nay đường xuống cấp nghiêm trọng và đã xảy ra nhiều vụ tai nạn giao thông đối với người đi xe máy khi qua đoạn đường này”. Còn anh Nguyễn Đức Nhật, tài xế chạy tuyến Đà Lạt - Buôn Ma Thuột than phiền: “Đoạn qua đèo Chuối đường dốc quanh co, có

nhiều đường cong không đảm bảo bán kính, rào hộ lan cũ, hư hỏng chưa kể mặt đường xuất hiện nhiều ổ gà, vết nứt... Nếu không quen thuộc đường sẽ rất nguy hiểm”.

Theo ông Trương Trung Thăng, Phó giám đốc Sở GTVT Lâm Đồng, QL27 được Cục đường bộ VN đầu tư sửa chữa, nhưng chủ yếu chỉ là sửa chữa nhỏ, dặm vá mặt đường, thoát nước... nên chất lượng vận tải trên tuyến hiện nay cũng chỉ duy trì được ở mức độ thấp. Trong khi đó, yêu cầu đầu tư nâng cấp đồng bộ đoạn tuyến QL27 này là nhu cầu cấp bách để phát triển kinh tế vùng Tây nguyên và kết nối với Duyên hải miền Trung.

Lãnh đạo Sở GTVT Lâm Đồng thừa nhận dọc tuyến QL27 mà Sở đang quản lý có nhiều đoạn bị xuống cấp. Cụ thể, đoạn qua Đèo Chuối, đèo Phú Mỹ và đèo Phú Sơn dù đã được đầu tư sửa chữa, nhưng hiện nay đang xuất hiện hư hỏng, rào hộ lan cũ, hư hỏng cần thay thế, bổ sung tường chắn; hằng năm trong mùa mưa bão nhiều vị trí taluy âm thường xuất hiện tình trạng sạt lở gây mất an toàn giao thông. Tương tự, đoạn qua xã Phi Liêng (H.Đam Rông) mặt đường hư hỏng nặng, nhiều vết nứt chân chim, ổ gà, sinh lún, gây mất an toàn giao thông.

Đường tránh tây TP.Buôn Ma Thuột lắp lại “điệp khúc” hư rồi sửa, sửa rồi lại hư ẢNH: HOÀNG BÌNH

BỊ QUÊN LÃNG

Ngày 28.10.2010, Bộ GTVT phê duyệt dự án cải tạo, nâng cấp QL27 thuộc tỉnh Lâm Đồng, tổng chiều dài hơn 80 km, từ cầu Krông Nô (H.Đam Rông) đến Liên Khương (H.Đức Trọng); tổng kinh phí dự án hơn 1.354 tỉ đồng, do Tổng cục Đường bộ VN làm chủ đầu tư. Thời gian thực hiện từ 2011 - 2015. Tuy nhiên, đến thời điểm này dù qua nhiều đời bộ trưởng GTVT, nhưng việc đầu tư QL27 vẫn còn... trên giấy.

Gần đây nhất, Bộ GTVT năm 2020 tiếp tục giao Tổng Cục đường bộ VN thực hiện bước chuẩn bị đầu tư. Tuy nhiên, tuyến đường này hiện chưa có trong danh mục được bố trí vốn tại Nghị quyết số 29/2021/QH15 ngày 28.7.2021 của Quốc hội về Kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021 - 2025. Điều này đồng nghĩa QL27 phải tiếp tục chờ vốn để nâng cấp.

Ông Nguyễn Tạo, Phó trưởng đoàn chuyên trách Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Lâm Đồng, cho biết dự án nâng cấp QL27 được phê duyệt đã 12 năm qua nhưng đến nay chưa được bố trí vốn đầu tư. Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Lâm Đồng các khóa 13, 14 và 15 đều có ý kiến, nhưng vẫn chưa được Bộ GTVT quan tâm, khiến dự án đi vào quên lãng.

Để hạn chế tai nạn giao thông, đảm bảo an toàn tài sản và tính mạng cho người dân, Đoàn đại biểu Quốc hội Lâm Đồng tiếp tục có công văn đề xuất Bộ GTVT xem xét bố trí 250 tỉ đồng để hỗ trợ tỉnh Lâm Đồng đầu tư nâng cấp một số đoạn xung yếu, tiềm ẩn nguy cơ tai nạn giao thông và tăng cường bảo trì QL27. Sở GTVT Lâm Đồng cũng có văn bản đề xuất sửa chữa bổ sung hư hỏng mặt đường QL27. Thế nhưng, tất cả đề xuất, kiến nghị vẫn chưa mang lại kết quả. Hệ lụy là người dân qua lại tuyến đường huyết mạch này hằng ngày vẫn bị ám ảnh bởi hư hỏng, xuống cấp.

Sở Y tế TP.HCM mua sắm trang thiết bị y tế giá rẻ nhất

Ngày 30.12, Đoàn đại biểu Quốc hội TP.HCM giám sát về việc huy động, quản lý, sử dụng các nguồn lực phục vụ công tác phòng, chống dịch Covid-19; việc thực hiện chính sách pháp luật về y tế cơ sở, y tế dự phòng.

Theo báo cáo của Sở Y tế TP.HCM, từ năm 2020 đến ngày 30.10.2022, tổng nguồn lực huy động cho công tác phòng, chống dịch Covid-19 của Sở Y tế là 12.750 tỉ đồng. Ngoài ra, ngành y tế còn quản lý, sử dụng các nguồn lực bằng hiện vật quy đổi tương đương tiền như: trang thiết bị, vật tư y tế, lương thực, thực phẩm, đồ dùng thiết yếu và kinh phí khác 1.871 tỉ đồng.

Trong thời gian đó, các cơ quan, đơn vị chủ động triển khai công tác mua sắm trang thiết bị để đáp ứng yêu cầu phòng, chống dịch Covid-19. Việc mua sắm đảm bảo theo đúng quy định của luật Đấu thầu và thực hiện tiết kiệm, hiệu quả trong đấu thầu mua sắm trang thiết bị, thuốc, vật tư y tế. Tuy nhiên, việc mua sắm còn gặp nhiều khó khăn. Trước

Trang thiết bị y tế tại bệnh viện dã chiến ở TP.HCM

ẢNH: DUY TÍNH

thông tin Sở Y tế và các đơn vị trực thuộc mua hàng hóa giá cao, theo kết luận của Thanh tra Chính phủ, bác sĩ Nguyễn Hoài Nam, Phó giám đốc Sở Y tế, khẳng định giá mua trang thiết bị, vật tư thời điểm đó tại các đơn vị và của Sở Y tế là giá rẻ nhất.

PGS-TS Tăng Chí Thượng, Giám đốc Sở Y tế TP, cho biết thêm khi thanh tra, kiểm tra thì dựa vào luật, thông tư, nghị định chứ không dựa vào nghị

quyết, nhưng quan trọng nhất là làm cho rõ ai có tình lợi dụng thì phải xử lý nghiêm. Ông cũng cho rằng "làm sao trong tình hình dịch bệnh Covid-19 mà làm đúng hết các bước, chuyện rất khó xảy ra". Theo lãnh đạo Sở Y tế, hiện nhân viên ngành y tế TP đang rơi vào trạng thái mệt mỏi về thể chất, tinh thần và rất cần thiết phải có cơ chế, chính sách để hỗ trợ họ trong bối cảnh dịch bệnh vẫn còn phức tạp. Lãnh

đạo Sở Y tế kiến nghị các cơ quan thanh tra, kiểm toán nhà nước khi thanh, kiểm tra công tác mua sắm, nhất là mua sắm phục vụ phòng, chống dịch Covid-19, cần xem xét bối cảnh thực tế trong giai đoạn dịch bệnh và tinh thần của Nghị quyết 30 năm 2021 Quốc hội khóa XV.

Các đại biểu trong đoàn giám sát cũng cho rằng thời điểm dịch bùng phát thì việc mua được hàng hóa là thắng lợi vì thậm chí có tiền chưa chắc đã mua được. Chính vì vậy, khi giám sát, kiểm tra thì phải đứng trong hoàn cảnh đó để nhìn toàn cảnh. Theo các đại biểu Trần Hoàng Ngân và Phạm Khánh Phong Lan, đợt dịch vừa qua, TP.HCM mất mát rất nhiều, mà lớn nhất là về con người, trong khi công tác phòng chống dịch thời gian tới vẫn chưa ngừng nghỉ. Do đó, làm sao động viên lực lượng nhân viên y tế, làm sao bảo đảm tinh thần cho "những chiến sĩ tuyến đầu" là những câu hỏi cần xem xét.

Duy Tính

Bắt tạm giam 3 cán bộ hải quan về tội nhận hối lộ

Ngày 30.12, thông tin từ Công an tỉnh Nghệ An cho biết Cơ quan CSĐT Công an tỉnh Nghệ An đã ra quyết định khởi tố bị can, ra lệnh bắt tạm giam 3 cán bộ của Chi cục Hải quan cửa khẩu quốc tế Nậm Cắn (Nghệ An) và phó giám đốc một doanh nghiệp trên địa bàn Nghệ An.

Cụ thể, 3 cán bộ hải quan gồm: ông Phan Văn Nhâm (Chi cục trưởng), ông Ngô Xuân Khang (Đội trưởng Đội nghiệp vụ) và ông Đặng Minh Sơn (cán bộ Đội nghiệp vụ) bị bắt để điều tra về tội nhận hối lộ; bà Đinh Thị Hòa, Phó giám đốc Công ty TNHH Lao Base Barite, bị bắt để điều tra về tội đưa hối lộ.

Qua điều tra bước đầu, công an xác định bà Hòa đã đưa hối lộ cho các cán bộ của Chi cục Hải quan cửa khẩu quốc tế Nậm Cắn để được "tạo điều kiện" thông quan hàng hóa. Cũng theo cơ quan công an, ngoài những cán bộ đã bị bắt nói trên, 3 cán bộ khác thuộc Chi cục Hải quan cửa khẩu quốc tế Nậm Cắn cũng đang bị tạm giữ để điều tra về tội nhận hối lộ.

Khánh Hoan

Mời bạn đón đọc giai phẩm Xuân Thanh Niên Quý Mão 2023

Giai phẩm đặc biệt với gần 100 trang nội dung, tập hợp các bài viết đặc sắc, hấp dẫn, là món quà ý nghĩa của mỗi gia đình dịp tết đến xuân về. Giai phẩm phát hành ngày 2.1.2023.

Kể từ những ngày đầu năm 2020 đến nay, nhân loại chưa bao giờ ngừng nghỉ trong cuộc chiến chống SARS-CoV-2 và tới những ngày đầu 2022, hy vọng đã được thắp lên khi hầu hết các quốc gia, vùng lãnh thổ từng bước trở lại nhịp sống bình thường. Tuy nhiên, khi Tổ chức Y tế thế giới vẫn chưa tuyên bố kết thúc tình trạng y tế khẩn cấp toàn cầu của đại dịch Covid-19, khi nụ cười giữa người và người vẫn chưa trọn vẹn, thì cuộc xung đột Nga - Ukraine bùng nổ. Cuộc tái thiết hậu Covid-19 vừa mới bắt đầu đã gặp thách thức nghiêm trọng từ tình trạng đứt gãy chuỗi cung ứng, thiếu hụt nhiên liệu...

Việt Nam chúng ta cũng không nằm ngoài vòng xoáy của những bất ổn trên phạm vi toàn cầu. Tuy nhiên, với sự chèo lái đầy bản lĩnh của lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Chính phủ, Quốc hội, kinh tế Việt Nam đã có bước phục hồi mạnh mẽ, đạt nhiều kết quả tích cực và tương đối toàn diện; các cân đối lớn luôn được đảm bảo, nền tảng vĩ mô ổn định: Khơi thông nguồn lực, giữ vững niềm tin (Anh Vũ - Lê Hiệp); Chọn cơ hội trong thách thức (Đại sứ Phạm Quang Vinh, nguyên Thứ trưởng Bộ Ngoại giao).

Vị thế của Việt Nam còn được thể hiện một cách rõ ràng bằng chuyển thăng cấp cao của

lãnh đạo nhiều quốc gia đến nước ta, cũng như sự tiếp đón trọng thị dành cho lãnh đạo Đảng, Nhà nước Việt Nam trong dày đặc các chuyến công du của năm 2022: Thúc đẩy hợp tác, khẳng định vị thế đất nước (Lê Hiệp).

Chuyển đổi số quốc gia, người trẻ phải nhận sứ mệnh đi đầu (Vũ Thơ) - chia sẻ của Bí thư thứ nhất Trung ương Đoàn Bùi Quang Huy nhân dịp đầu năm mới.

Tăng trưởng kinh tế phụ thuộc vào điều hành chính sách (Hà Mai - Nguyễn Nga - Thanh Xuân): Các chuyên gia kinh tế kiến nghị nhiều giải pháp, chính sách giúp doanh nghiệp nội phục hồi và tăng trưởng trong tình hình lạm phát lan rộng trên toàn cầu, diễn biến phức tạp gây đứt gãy chuỗi cung ứng...

Trí thức trẻ và người trẻ chọn những hướng đi độc đáo, đặc biệt trong khởi nghiệp và cuộc sống: Người góp mặt trong nghiên cứu ở tạp chí y khoa hàng đầu thế giới (Thủy Hằng); Từ học sinh giỏi toán đến kỹ sư phần mềm cấp cao tại Mỹ (Hà Ánh); Mô tô bay đầu tiên tại khu vực Đông Nam Á (Nữ Vương); Về nước giải mã ghen bằng AI (Xuân Phương).

Người Việt trên thế giới: Từ đứa trẻ tha hương tới giáo sư lập ngành Việt Nam học tại Mỹ (Lê Hiệp); Nữ YouTuber "vàng" người Việt ở Đức (Diệu Hiền); Những người giữ hồn Việt ở Latvia

và Lithuania (Nguyễn Hữu Tài).

* Những giai phẩm về văn hóa, đời sống... của các cây bút nổi tiếng:

Sài Gòn từng có xóm à đào (Phạm Công Luận); Thành phố mùa xuân vĩnh cửu (Nguyễn Vinh Nguyễn); Cửa đá và người... (Trương Điện Thắng); Mi Quảng "chính hiệu con nai vàng" (Lê Minh Quốc); Chúng ta ai cũng đều phải sống tốt (Nguyễn Thế Thịnh); Con đường vươn tới hạnh phúc (Thanh Thảo)...

* Những ký sự đường xa hấp dẫn:

Đến Na Uy thăm công viên tượng khổng lồ lớn nhất thế giới (Thục Yến); Nước Mỹ sau đại dịch (Ngô Minh Trí); World Cup ở xứ nhà giàu (Đỗ Hùng); Vào mô bạc cao nhất thế giới (Lam Yên).

* Hai viên sỏi trắng (truyện ngắn của Tống Ngọc Hân)

Giai phẩm Thanh Niên Xuân còn có rất nhiều bài viết hấp dẫn, đa dạng, phong phú, đậm màu sắc Tết Việt:

- 50 năm Hiệp định Paris (1973 - 2023): Hai lá cờ năm 1973 (Trần Đăng)
- Chuyện chưa kể về anh hùng Kostas Nguyễn Văn Lập (Hoàng Sơn)
- Hòa Bình ở Quảng Trị (Nguyễn Phúc)
- Cánh cửa nhìn ra bầu trời (Hoàng Trọng)
- Cổ thụ lùn bon bên núi Chooih (Mạnh Cường)
- Bí ẩn sa mu đầu giữa đại ngàn (Khánh Hoan)

- Miền Tây - hơn cả chữ tình (Nguyễn Văn)
- Nao nao khắp Thái (Ghi chép của Ngọc Minh)
- Người hộ giá tranh "Đông Dương" (Ngũ Yên)
- Quay về cố hương đón tết (Tiến Đạt)
- Chú mèo mướp và mùa xuân đến sớm (Trần Thanh Bình)
- Hương xuân bên bánh quế (Nguyễn Nguyễn)
- Phi dưa món bất thành tết (Trần Cao Duyên)

Thanh Niên

TP.HCM đặt mục tiêu giáo dục đạt trình độ tiên tiến thế giới vào năm 2045

BÍCH THANH

Theo ông Nguyễn Văn Hiếu, Giám đốc Sở GD-ĐT TP.HCM, TP xây dựng chiến lược phát triển giáo dục đạt trình độ tiên tiến của khu vực châu Á vào năm 2030 và đạt trình độ tiên tiến thế giới vào năm 2045.

Ngày 30.12, Sở GD-ĐT TP.HCM đã tổ chức hội thảo góp ý chiến lược phát triển giáo dục TP.HCM từ nay đến năm 2030, định hướng đến năm 2045.

ĐẨY MẠNH CHUYỂN ĐỔI SỐ

Theo ông Nguyễn Văn Hiếu, Giám đốc Sở GD-ĐT TP.HCM, TP xây dựng chiến lược phát triển giáo dục đạt trình độ tiên tiến của khu vực châu Á vào năm 2030 và đạt trình độ tiên tiến của thế giới vào năm 2045. Trong đó mục tiêu tổng quát là đổi mới, phát triển toàn diện học sinh, phát huy tối đa tiềm năng, khả năng sáng tạo của mỗi cá nhân, đáp ứng yêu cầu nâng cao chất lượng GD-ĐT và nguồn nhân lực chất lượng cao. Đào tạo học sinh có năng lực tiếp thu, có tư duy sáng tạo, kỹ năng thực hành, khả năng lập nghiệp, phục vụ cho sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa TP... Đẩy mạnh công tác chuyển đổi số trong giáo dục, đảm bảo người học có đủ kiến thức và kỹ năng, trở thành nguồn nhân lực xây dựng TP chuyển đổi số, TP thông minh; ứng dụng chuyển đổi số trong hoạt động của ngành và tiến tới xây dựng TP thông minh.

Trong dự thảo chiến lược xây

Mục tiêu tổng quát của giáo dục TP.HCM là đổi mới, phát triển toàn diện học sinh, phát huy tối đa tiềm năng, khả năng sáng tạo của mỗi cá nhân

ẢNH: ĐÀO NGỌC THẠCH

CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC HÀI HÒA, TOÀN DIỆN

Phát biểu tại hội thảo, Phó chủ tịch UBND TP.HCM Dương Anh Đức cho biết tổ soạn thảo dự thảo chiến lược phát triển sẽ tiếp thu tất cả ý kiến đóng góp của các nhà nghiên cứu, cán bộ quản lý, nhà giáo. TP luôn đảm bảo mục tiêu giáo dục là quốc sách hàng đầu. Do đó, chiến lược phát triển giáo dục cần hài hòa, toàn diện từ bậc mầm non đến phổ thông, ĐH và sau ĐH. Lãnh đạo TP cũng đề nghị ngành giáo dục tiếp tục lấy ý kiến, hoàn thiện dự thảo chiến lược, đồng thời có lộ trình trình UBND TP phê duyệt, phù hợp lộ trình chiến lược phát triển giáo dục chung của quốc gia.

dựng phát triển ngành giáo dục, Sở GD-ĐT TP.HCM đã đưa ra 8 giải pháp và nhiệm vụ thực hiện trong giai đoạn này. Trong đó, trước hết cần triển khai thực hiện các cơ chế, chính sách nhằm nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước về GD-ĐT, tạo động lực cho đổi mới và phát triển ngành giáo dục. Xây dựng cơ chế, chính sách đặc thù trong lĩnh vực GD-ĐT để thu hút nguồn nhân lực chất

lượng cao. Thực hiện công bằng trong tiếp cận giáo dục. Phát triển mạng lưới cơ sở giáo dục đáp ứng nhu cầu học tập của người dân. Đổi mới nội dung, phương pháp dạy học, kiểm tra và đánh giá chất lượng giáo dục. Phát triển đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục đủ về số lượng, đảm bảo yêu cầu về chất lượng. Bảo đảm nguồn lực tài chính và cơ sở vật chất cho phát triển giáo dục. Đẩy mạnh

ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số; tăng cường hội nhập quốc tế.

NHỮNG GÓP Ý TỪ THỰC TẾ

Tham gia hội thảo góp ý cho dự thảo, tiến sĩ Huỳnh Công Minh, nguyên Giám đốc Sở GD-ĐT TP.HCM, đánh giá dự thảo chiến lược phát triển giáo dục đặt ra các mục tiêu thực hiện rất rõ ràng nhưng cần cụ thể hơn. “Chúng ta luôn nói giáo dục phát triển trong bối cảnh 4.0 nhưng cụ thể có những yêu cầu gì, cần thực hiện những thay đổi gì để đáp ứng bối cảnh đó thì chưa được xác định rõ. Tôi cho rằng đó là những nội dung phụ huynh và học sinh cần biết chứ không phải những chủ trương chung chung, chỉ đạo của thông tư, nghị quyết”, TS Huỳnh Công Minh đặt vấn đề.

Bên cạnh đó, nguyên lãnh đạo Sở GD-ĐT TP.HCM nêu ý

kiến xã hội hóa giáo dục chưa có chỗ đứng phù hợp trong dự thảo chiến lược phát triển giáo dục này. Trên thực tế, cần xem xã hội hóa giáo dục là giải pháp đột phá đẩy mạnh các nguồn lực đầu tư cho giáo dục.

Còn nhà giáo Trương Song Đức, nguyên Giám đốc Sở GD-ĐT TP.HCM, cho rằng phải quan tâm đặc biệt đến giáo dục phổ thông bởi nếu làm không tốt sẽ không tạo ra con người mới. Riêng với bậc mầm non, nhà giáo Trương Song Đức nhìn nhận đây là bậc học có tính đặc thù, cần ưu tiên phát triển hệ thống trường công lập vì tỷ lệ người nghèo, công nhân lao động trong xã hội còn rất lớn. Hiện nay, mỗi phường, xã được xác định có ít nhất một trường mầm non công lập chưa thể giải quyết hết nhu cầu gửi con của người dân.

Bên cạnh đó, ông Trương Song Đức chỉ ra thực trạng “nói nhiều làm rồi” là nhà vệ sinh trường học. Nên chăng dành ngân sách nhà nước để cải thiện chất lượng nhà vệ sinh trong các trường học vì với tình trạng hiện nay học sinh không dám sử dụng?

Tham dự hội thảo, lãnh đạo Phòng GD-ĐT TP.Thủ Đức và các quận, huyện cùng hiệu trưởng các trường THPT có ý kiến rằng các chỉ tiêu đặt ra trong giai đoạn tới cần có sự tính toán riêng đối với từng khu vực đặc thù. Chẳng hạn, các quận thuộc khu vực nội thành thì hạn chế về quỹ đất còn các quận, huyện vùng ven, tập trung đông dân nhập cư, khó khăn về điều kiện xã hội hóa thì cũng cần có những tiêu chí khác nhau... ⤴

Ân tình Sơn Mỹ

Cứ đến dịp cuối năm, nhà thơ Thanh Thảo lại về Sơn Mỹ trao học bổng “Vì trẻ em Sơn Mỹ” cho học sinh bằng số tiền chắt chiu từ nhuận bút các bài thơ, bài báo.

Đó như là một sự chia sẻ, là ân tình với Sơn Mỹ (xã Tịnh Khê, TP.Quảng Ngãi, Quảng Ngãi), nơi xảy ra vụ thảm sát chấn động trong những năm tháng chiến tranh và cũng là nơi Thanh Thảo từng “3 cùng” một thời, để rồi sau đó có những trường ca nổi tiếng đi vào nền văn chương đương đại.

Một chiều cuối năm, tôi được nhà thơ gọi đi với ông về Trường THPT Sơn Mỹ ở xã Tịnh Khê trao học bổng “Vì trẻ em Sơn

Mỹ” lần thứ 25. Ông bảo lần trao học bổng này đặc biệt hơn. 24 lần trước, cuối năm nhà thơ mới về trao học bổng, còn lần này làm sớm là vì thấy Nguyễn Địch, Hiệu trưởng Trường THPT Sơn Mỹ, sẽ nghỉ hưu sau khi trao học bổng. Lần này, xem như là sự tri ân suốt 10 năm đồng hành của thầy.

Ngoài ra, còn có hai thầy hiệu trưởng khác ở ngôi trường này cũng đã đồng hành với quỹ học bổng của nhà thơ Thanh Thảo hàng chục năm qua. Hơn nữa, dịp này nhà thơ đổi tên quỹ thành quỹ học bổng “Thầy tôi”. Nhà thơ Thanh Thảo đã suy nghĩ nhiều về chuyện đổi tên quỹ, như muốn nói với các em học sinh Sơn Mỹ rằng các thầy

cô giáo đã có công lao to lớn diu bước các em bước vào đời, nhớ ơn thầy cô, các em hãy cố gắng học hành.

Thầy Nguyễn Địch xúc động cho biết: “Học sinh của ngôi trường này dù đã nhận nhiều học bổng nhưng chưa có học bổng nào kéo dài liên tục như học bổng của nhà thơ Thanh Thảo. Nhiều em học sinh ở đây nhận học bổng của nhà thơ, đã vươn lên học tập, thành người có ích cho xã hội. Thình thoảng về thăm trường, các em này luôn nhắc đến học bổng tâm huyết từ những trang viết miệt mài của nhà thơ lớn dành cho mình”.

Theo thầy Nguyễn Địch, suốt 25 năm liên tục, nhà thơ Thanh

Nhà thơ Thanh Thảo trao học bổng cho học sinh Sơn Mỹ

ẢNH: PHẠM ANH

Thảo đã trao học bổng “Vì trẻ em Sơn Mỹ” cho các học sinh (từ 2 - 3 triệu đồng/suất), mỗi năm trao khoảng 10 - 15 suất với số tiền 30 - 45 triệu đồng.

Tôi biết nhà thơ thừa sức vận động để làm quỹ học bổng, nhưng ông không bao giờ làm

vậy. “Quỹ này không vận động, dứt khoát là như thế!”, nhà thơ Thanh Thảo nói rõ và những ai chứng kiến chuyện ông giúp người đều tin như vậy. “Tôi sẽ mãi trao học bổng này, miễn là tôi còn sống!”, nhà thơ chia sẻ.

Phạm Anh

Nhạc Việt nhìn từ các bảng xếp hạng cuối năm

PHAN CAO TÙNG

Hiện tại nhiều cuộc bình chọn âm nhạc trong năm đã và sẽ công bố các vị trí: MV, album, ca khúc, ca sĩ... được yêu thích và xuất sắc nhất năm, như giải thưởng Làn Sóng Xanh, Zing Music Awards (Zing MP3 - Best of 2022), Top Video ca nhạc nổi bật nhất năm trên YouTube, Giải Cống hiến...

Năm 2022 đánh dấu sự trở lại mạnh mẽ của thị trường âm nhạc VN sau đại dịch và đây cũng được xem là “sự phát triển đáng nhớ” của nhạc Việt sau thời gian dài các nghệ sĩ phải tạm dừng hoạt động vì ảnh hưởng của Covid-19. Vpop (nhạc trẻ Việt) đã trải qua một năm sôi động với hàng loạt sản phẩm được ra mắt và đa dạng thể loại. Đặc biệt, sự nổi bật và đột phá của những nghệ sĩ trẻ, nghệ sĩ underground với những album đầu tư chuyên nghiệp, bài bản, có nội dung lẫn hình thức ấn tượng.

XU HƯỚNG RA MẮT ALBUM, E.P NỔI RỘ

Giải thưởng Làn Sóng Xanh năm nay trở lại với hạng mục *Album của năm* sau vài năm tạm ngưng vì thị trường không có đủ album để cử. Dù nhạc số đang thống lĩnh nhưng album, đặc biệt là các album vật lý vẫn có đời sống riêng. “Sau 2 năm dịch bệnh, các dự án riêng lẻ của các nghệ sĩ dồn lại, dẫn đến việc bùng nổ hình thức album và E.P (đĩa đơn mở rộng). Vì vậy, để lọt vào top 5 để cử là một “cuộc đua” không hề dễ dàng. Các đề cử của hạng mục này trong năm nay đều là những album được đầu tư kỹ lưỡng, có ý tưởng sáng tạo, âm nhạc thống nhất và tạo được hiệu ứng trong đời sống”, biên tập viên âm nhạc Kim Thanh, đại diện ban tổ chức giải Làn Sóng Xanh, cho biết. Theo đó, giải này có 5 album đang được

Trúc Nhân, Hoàng Thùy Linh nằm trong số những ca sĩ hoạt động nổi bật của nhạc Việt 2022

bình chọn, để trao giải 1 album xuất sắc, gồm: *Colours* của ca - nhạc sĩ Hứa Kim Tuyền, *LINK* - Hoàng Thùy Linh, *Cong - Tóc Tiên*, *50/50* - Min 5, *Một triệu năm* - Vũ.

Bên cạnh các album kể trên, có thể thấy nhiều album, E.P nổi bật khác trong năm 2022 như: Hoàng Dũng với E.P *Yên*, Mono với album *22*, Band Ngọt với album *Gieo*, GiGi Hương Giang với album *Du hành vào tâm trí*, Grey D với E.P *Dự báo thời tiết hôm nay mưa*, Wren Evans với E.P *Chiều hôm ấy anh thấy màu đỏ*, rapper Đen Vâu với album *dongvui harmony*, nhóm SpaceSpeakers với album *KOSMIK*, Phùng Khánh Linh với album *Citopia*, Trang với album *Chỉ có thể là anh*, Juky San với E.P *Symphonies: Juky San No.22*, nhóm nghệ sĩ độc lập đến từ Hà Nội có tên Mona Evie với album *Chó ngồi đây giêng...*

Xu hướng ra mắt album nở rộ trong năm 2022 là tín hiệu đáng mừng cho thị trường nhạc Việt, khi nhìn tổng thể về chất và lượng đều đi lên. Các album thường có số lượng từ khoảng 8 - 10 ca khúc trở lên, đa dạng

về thể loại nhạc, concept (ý tưởng), thông điệp lẫn chất liệu nội dung khai thác... Các E.P thường có thời lượng và số ca khúc ít hơn, nội dung cô đọng hơn album, nhưng vẫn có sự đa dạng tương ứng về thông điệp, dòng nhạc, chất liệu... Để đánh giá sự chuyên nghiệp thực sự, hay để thấy rõ phong cách, màu sắc, cá tính của một ca sĩ, bắt buộc ca sĩ phải ra album hoàn chỉnh. Ý thức được điều này, một số ca sĩ đã mạnh dạn và tâm huyết cho ra mắt album với chất lượng chín chu, ý tưởng khai thác độc đáo hơn về chất nhạc lẫn nội dung, hình ảnh, giúp thị trường nhạc Việt khởi sắc hơn. Việc ra mắt các album hay E.P rõ ràng là con đường để các nghệ sĩ khẳng định được bản thân, vị trí, tiếng nói trong giới và cả màu sắc âm nhạc của mình - điều mà chỉ với một MV, một single thì khó có thể truyền tải đủ đầy.

CA SĨ TRẺ VÀ TÂN BINH CHIẾM ƯU THẾ

Hiện tại, ở các bảng xếp hạng nhạc Việt này, có thể thấy lứa ca sĩ ngôi sao trong giai đoạn một thập niên tính

Những gương mặt mới như Mono, Amee, Hoàng Dũng (từ trái qua) đang được đông đảo khán giả yêu thích

ẢNH: NSCC

từ thời Lam Trường, Phương Thanh đã không còn xuất hiện, chỉ còn đứng hai cái tên Mỹ Tâm và Hồ Ngọc Hà có bản hit lọt bảng xếp hạng: *Hẹn ước từ hư vô* (Mỹ Tâm), *Cô đơn trên sofa* (Hồ Ngọc Hà). Đây là một năm nở rộ các gương mặt mới trong làng nhạc và không ít trong số đó đã thu hút được lượng fan đông đảo, giúp các gương mặt này lần đầu tiên chạm ngõ nhiều bảng xếp hạng. Thị hiếu nghe nhạc của thế hệ Z đang có những tác động nhất định đến thị trường âm nhạc hiện tại.

Ở hạng mục *Gương mặt mới xuất sắc* của Làn Sóng Xanh là cuộc cạnh tranh của Mono với album *22* và ca khúc hot *Waiting for you*; cú lột xác thú vị của Myra Trần trong *The Masked Singer (Ca sĩ mặt nạ)*; Sofia với bản hit *Là do em xui thôi*; gương mặt “ẩn thân” bước ra từ underground - Tăng Duy Tân cùng hiện tượng *Bên trên tầng lầu*, và Grey D từng là thành viên nhóm Monstar đang bắt đầu hành trình hát riêng. Mono, Grey D, Tăng Duy Tân cũng lọt vào *Top 10 nghệ sĩ xuất sắc của năm* ở giải Zing MP3 - Best of 2022, bên cạnh 7 gương mặt khác: Hà Nhi, Hoàng Dũng, Amee, Hứa Kim Tuyền, Miu Lê, Trúc Nhân, Hoàng Thùy Linh. Nhạc sĩ Quốc Trung - Thành viên Hội đồng chuyên gia của giải Zing MP3 - Best of 2022 đánh giá: “Những ca sĩ trẻ này cùng với ca khúc hot của mình là đại diện cho thế hệ mới xuất sắc, vừa phù sóng với khán giả đại chúng trong năm, vừa đạt chất lượng nghệ thuật như ca từ đẹp, giai điệu và hòa âm sáng tạo, nghệ sĩ có hình ảnh chín chu, tự duy âm nhạc văn minh”.

Không chỉ ở khía cạnh tân binh, nhiều gương mặt ca sĩ trẻ miệt mài hoạt động sau nhiều năm cũng đã có sự đột phá, nhận được thành công trong năm nay, như Miu Lê, Hà Nhi, Tăng Phúc, Thiều Bảo Trâm, Mai Tiến Dũng, Văn Mai Hương, Đức Phúc, Erik, Only C, rapper Karik, Hieuthuhai... Vì vậy, ở các hạng mục âm nhạc *Ca sĩ đột phá* đã ghi nhận sự xuất sắc của các gương mặt này khi họ có những bút phá ngoạn mục, ghi điểm bởi những bài hit được nhiều người yêu thích, có mặt nhiều tuần liền ở những vị trí đầu trong bảng xếp hạng.

Miu Lê là gương mặt không mới, nhưng có sự trở lại cá tính hơn trong năm qua và đã vượt mặt nhiều gương mặt nổi bật khác để giành vị trí *Top 1 MV nổi bật nhất 2022 trên YouTube* với “siêu hit” *Vì mẹ anh bắt chia tay* hát chung với rapper Karik. Ca sĩ Hà Nhi - từng lọt *Top 4 Vietnam Idol 2015*, được nhạc sĩ Châu Đăng Khoa nhận xét: “Như một viên ngọc quý dành nhiều thời gian để tỏa sáng rực rỡ khi cô sở hữu màu giọng lạ đặc trưng, mang đến dư vị mới mẻ khi hát ballad ở *Chùa quen người yêu cũ*, *Lâu lâu nhắc lại*, *Hồi kết...*”. Nhạc sĩ Huy Tuấn nhận định: “Âm nhạc của các nghệ sĩ trẻ hiện giờ, đặc biệt là Tăng Duy Tân có màu sắc riêng với ca từ súc tích, nhịp điệu và bản phối tinh giản nhưng bắt tai, hiện đại, hợp xu thế quốc tế”. Ca sĩ Trần Thu Hà thì khen ngợi Trúc Nhân khi “đã xây dựng định vị rõ ràng với âm nhạc trào phúng, đậm tính nhạc kịch; và chất tinh quái ở MV *Có không giữ mất đừng tìm* góp phần vào sự đa dạng cho bức tranh nhạc Việt năm 2022”. ♪

Khi lai lịch cũng là một lời nguyện

Không phải đến Thế chiến thứ hai với nạn diệt chủng - mà biểu tượng tàn nhẫn của nó là lò thiêu Auschwitz - thì vết thương Do Thái mới trở thành nổi nhức nhối thấu trời trong lịch sử nhân loại. Trước đó, dấu tích thương tổn của dân tộc này đã là một nguồn chất liệu quan trọng dệt nên Kinh thánh Cựu ước, khởi nguyên của một truyền thống tôn giáo lấy lưu đày làm đại cảnh nhân sinh để chia sẻ kinh nghiệm cứu rỗi.

Trên phương diện chính trị và lịch sử quốc gia, có vẻ như nỗi đau Do Thái đã được khóa lấp bởi những bài học về ý chí, tinh thần vượt trội, kiến tạo giá trị phát triển, nhưng trong văn chương nghệ thuật, như cách trình bày có màu sắc bi đát của Kertész Imre - nhà văn Hungary, tác giả cuốn *Kinh cầu cho một đứa trẻ không ra đời* - thì sự suy vong không nằm ở nạn diệt chủng quá khứ, mà vẫn đang xâm lấn về phía tương lai bằng một nhận thức tận thế nằm sẵn trong tinh thần tự hủy của những con người lưu xứ, bị tước bỏ gốc rễ.

Về điều này, gần như là một lời nguyện ghim sâu trong căn tính, là lục vô hình đưa đẩy một "giống dân" (theo ngôn từ Thánh kinh) trở thành biểu tượng của nhân

loại lạc lối, xiêu tán, đứng trước bờ vực hư vô.

Một lời nguyện từ lai lịch, đó cũng là ý tưởng tổng thể làm nên cuốn tiểu thuyết *Một dòng họ Do Thái* của nhà văn Camille de Toledo (tựa gốc: *Thésée, sa vie nouvelle*) - tác phẩm gây chú ý tại Pháp trong năm 2020 - ngay lúc đại dịch bắt đầu gieo rắc tai ương. Bằng lối viết đậm màu sắc dòng ý thức, Camille de Toledo đã đặt người đọc vào một cuộc hành trình khắc khoải của nhân vật Theseus, trong cuộc chiến vượt lên bóng đen quá khứ, chiến đấu với chính bóng đen ký ức dòng dõi mình.

Theseus cùng các con bỏ lại Paris để đi về phía đông, hướng đến Berlin, nơi anh nghĩ mình sẽ được tự do, đoạn tuyệt với nỗi ám ảnh quá khứ của một "dòng họ của quên lãng và chết chóc" mà mình được sinh ra và trưởng thành. Trong cuộc trốn chạy đó, thật phi lý, chính anh lại mang theo 3 cái thùng đựng những thư tịch, bản thảo của dòng họ. Ba thùng "hồ sơ dòng họ" này như một hộp đen ký ức, làm âm vang những bước thiên di của người Do Thái trong thăm thẳm huyền sử: Những nhóm người xiêu tán và lưu vong luôn công trên vai là những hòm bia ghi chép giao ước và ký ức dòng tộc.

Với Theseus, Paris là một địa-lý-ký-ức, nơi mà vào năm 1908, hai anh em trai của cụ cố

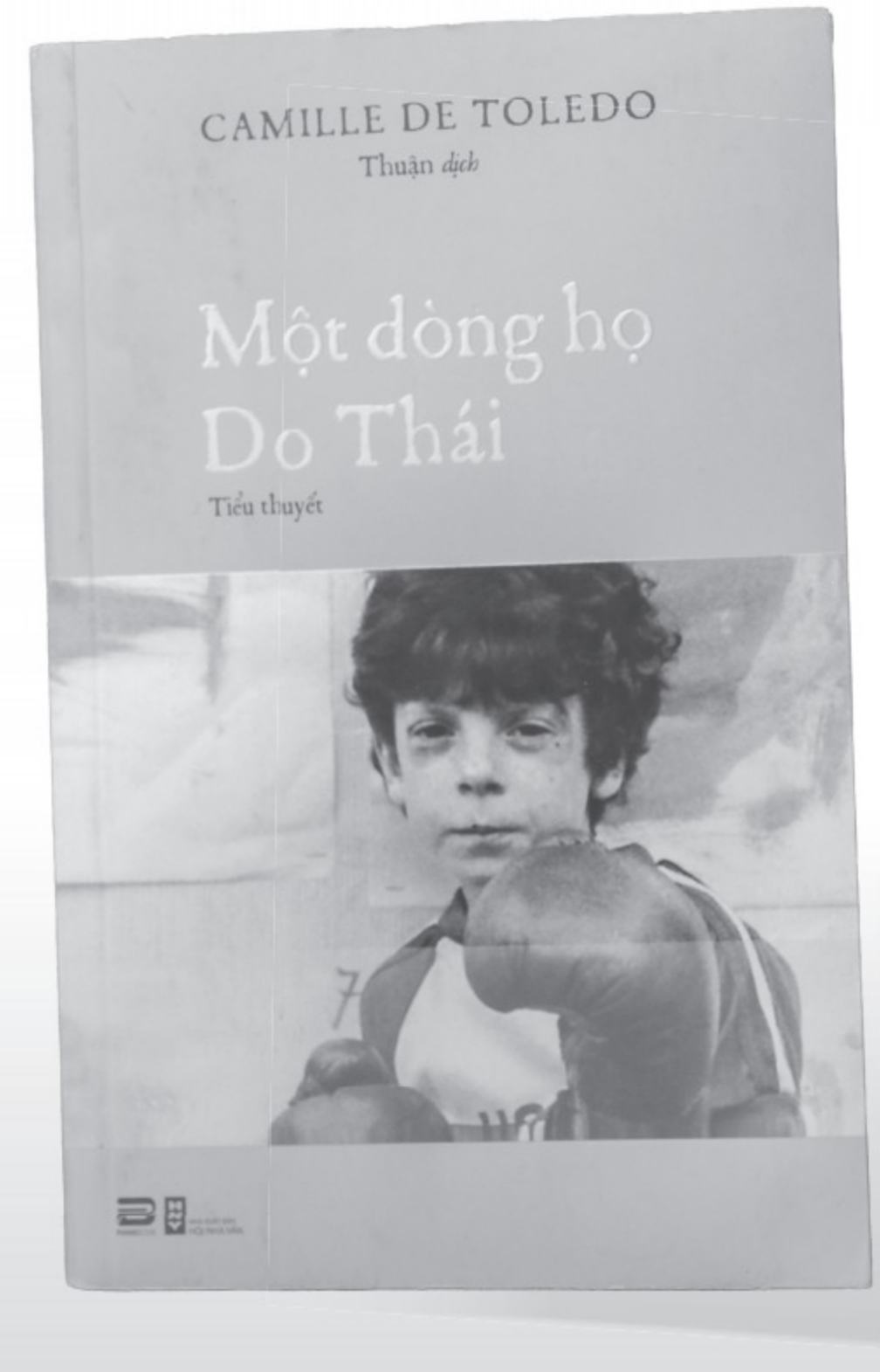
Talmay từ đế quốc Ottoman đã đặt chân đến. Những người nhập cư trường thành từ trường học Liên minh Do Thái này đã tìm cách để trở thành người Pháp thực thụ bằng phấn đấu sự nghiệp và kể cả mang thân ra trận trong Thế chiến thứ nhất tuân theo lý tưởng bảo vệ tiến bộ, tự do, bình đẳng. Một lai lịch Pháp ngữ được viết lại từ đó, bằng xương máu dấn thân và tinh thần cống hiến. Thậm chí, hình ảnh rạn vỡ của những "công dân Paris đã rửa sạch dấu vết Do Thái" còn được xây lên từ sau cuộc chiến với sự mở mang kinh doanh trong một "liên minh" giữa thời đại mới đầy hào huyền những năm 1950 - 1960. Cuối cùng tất cả chỉ là vô bọc che đậy những cuộc khủng hoảng và vết nứt trong phá hệ: những cuộc tự sát khó hiểu xảy ra, những sự vỡ mộng được che đậy bằng các vở diễn êm ái tâm thường, và gần nhất là Jérôme - anh trai của Theseus - đã rơi vào khủng hoảng và chọn cách treo cổ.

Cuốn tiểu thuyết bắt đầu bằng tình cảnh một người cha phải tự tay tháo dây thùng khỏi thi thể người con vừa treo cổ. "Ai đã giết một kẻ tự sát?", câu hỏi ấy như một bí mật, một nỗi ám ảnh tâm tối, một bi khúc buồn thảm vọng lên từ những dòng sâu thi len lỏi giữa câu chuyện kể miền man mà Theseus ghi lại từ "hòm bia ký ức" của gia đình.

Anh có chạy thoát được quá

khử lai lịch của mình hay không trong cuộc xô dịch về không gian địa lý? Câu hỏi ấy còn treo trong tâm tưởng người đọc đến cuối tác phẩm. Nhưng điều mà có lẽ Camille de Toledo, cũng như Kertész Imre bằng cách này hay cách khác khiến độc giả phân tư, đó chính là phải chăng con người chẳng thể ngăn được những đám mây từ quá khứ bay mãi về bầu trời tương lai. Và phải chăng trong mỗi bản thể người, ngoài phạm trù ký ức thuộc về tinh thần, thì còn có một thứ khác: Ký ức của cốt nhục. Đó chính là lời nguyện sâu thẳm không thôi đeo đẳng một phận người, dù là Do Thái hay là một "giống dân" nào khác đang hãnh tiến vào tương lai, quay lưng với quá khứ trong thế giới hiện đại đầy những cuộc dịch chuyển này.

Cuốn tiểu thuyết từng vào chung khảo giải Goncourt này là một tác phẩm đa tuyến, văn bản

không ngắt câu, phân đoạn rõ ràng; xen giữa câu chuyện là một bài thơ sáu muợn khiến cho mọi chi, nhánh câu chuyện như là kết quả của một khảo sát, đâm xuyên qua các khoảng tối ẩn mật.

Đọc, tức là lần lối như cách chính ta lần mối, tự vấn chính lai lịch của mình.

Nguyễn Vinh Nguyên

(Đọc *Một dòng họ Do Thái*, tiểu thuyết của Camille de Toledo, Thuận dịch, Phanbook & NXB Hội Nhà văn, 2022)

Sẽ cưỡng chế các hộ kinh doanh tại di tích quốc gia Bạch Dinh

Năm 2020, Báo *Thanh Niên* có bài viết *Đất di tích quốc gia Bạch Dinh bị sử dụng trái phép*, phản ánh năm 2011, Bảo tàng tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu ký hợp đồng cho 5 hộ dân thuê hàng ngàn mét vuông đất di tích quốc gia nhằm kinh doanh quán nước, cà phê gây nhếch nhác, che khuất hoàn toàn mặt tiền di tích dài hàng trăm mét. Chưa hết, để xây dựng quán cà phê, quán nhậu, các hộ kinh doanh phải "xé núi", bê tông hóa đất di tích quốc gia. Ngày 9.11.2016, Bảo tàng tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu đã thành lập Tổ thanh lý hợp đồng, yêu cầu các hộ này phải giao trả mặt

bằng trước ngày 20.11.2016. Do các hộ kinh doanh không thực hiện giao trả mặt bằng sau nhiều lần ra thông báo, Bảo tàng tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu phải gửi đơn đến TAND TP.Vũng Tàu để kiện đòi lại đất di tích. Ngày 23.2.2022, TAND TP.Vũng Tàu đã tuyên án sơ thẩm, buộc các hộ dân phải trả lại mặt bằng cho Bảo tàng tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu và số tiền phát sinh trong quá trình kinh doanh sau khi đã hết thời hạn hợp đồng. Tại phiên tòa phúc thẩm sau đó, TAND tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu đã tuyên xử chấm dứt hợp đồng kinh tế năm 2011 giữa bảo tàng và 5 hộ dân.

Các hộ dân phải có trách nhiệm tháo dỡ và di dời toàn bộ tài sản, công trình, vật kiến trúc, giao trả mặt bằng cho bảo tàng; đồng thời trả hơn 2 tỉ đồng là tiền bồi thường thiệt hại do chậm bàn giao mặt bằng cho Bảo tàng tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu.

Ông Trần Anh Thiện, Phó giám đốc Bảo tàng tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu cho biết sau khi án có hiệu lực, ngày 18.12, Chi cục Thi hành án dân sự TP.Vũng Tàu đã ra quyết định thi hành án theo yêu cầu, buộc các hộ kinh doanh tháo dỡ, di dời các tài sản, công trình, vật kiến trúc trên quán để bàn giao mặt bằng cho bảo tàng. Sau đó, có 2 hộ dân đã chấp hành bàn giao mặt bằng cho Bảo tàng tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu, còn 3 hộ khác vẫn kinh doanh quán nước.

Trong khi đó, ông Trần Văn Tứ, Chi cục trưởng Chi cục Thi hành án dân sự TP.Vũng Tàu cho biết đến hết tháng 12.2022 các hộ dân còn lại phải bàn giao mặt bằng cho Bảo tàng tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu. Nếu không thi hành, Chi cục Thi hành án sẽ lên kế hoạch, huy động lực lượng công an để tổ chức cưỡng chế.

Nguyễn Long

Một quán nước chưa bàn giao mặt bằng cho Bảo tàng tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu. ANH: NGUYỄN LONG

Nhiều show diễn cố ý không trả tiền bản quyền

Đó là một trong những thực trạng trong tình hình cấp phép các lĩnh vực, theo thông tin của Trung tâm bảo vệ quyền tác giả âm nhạc VN (VCPMC) tại buổi tổng kết hoạt động năm 2022 hôm qua 30.12.

Theo VCPMC, hiện nay, tình trạng nhiều show diễn cố ý không trả tiền bản quyền đang trở nên phổ biến và dai dẳng, thậm chí kháng cáo bản án mà tòa đã phán quyết yêu cầu bên sử dụng phải thực hiện nghĩa vụ trả tiền bản quyền. Dù vậy, tổng kết, nguồn thu từ lĩnh vực này đã bắt đầu khôi phục kể từ sau dịch Covid-19.

Nguồn thu từ lĩnh vực kinh doanh dịch vụ (nhà hàng, cà phê, khách sạn) giảm sút nhiều so với giai đoạn trước đây, phần nhiều có nguyên do từ việc nhiều đơn vị sử dụng đã cố ý né tránh nghĩa vụ trả tiền bản quyền theo chiều thức đẩy trách nhiệm pháp lý cho công ty kinh doanh/phân phối bản ghi, thiếu ý thức tôn trọng bản quyền cũng như cố tình vận dụng sai quy định pháp luật.

Nhiều đơn vị truyền hình

trả tiền truyền hình cáp, truyền hình kỹ thuật số vẫn không có thiện chí trả tiền bản quyền. Do vậy nguồn thu ở lĩnh vực phát thanh - truyền hình năm 2022 bị giảm mạnh.

Trong năm 2022 (từ ngày 1.1 - 29.12) tổng số tiền sử dụng quyền tác giả âm nhạc VCPMC đã thu (chưa bao gồm thuế GTGT) là: 255.818.844.010 đồng, tăng 61% so với năm 2021. Trong đó, lĩnh vực biểu diễn tăng cao nhất (371%), kể đến là từ sử dụng nhạc nền, tiền bản quyền nhận từ quốc tế (hiện VCPMC đã ký thỏa thuận hợp tác với 86 tổ chức với phạm vi điều chỉnh ở 154 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới), từ các website/ứng dụng nhạc.

Về xử lý, theo nhạc sĩ Đinh Trung Cẩn, Tổng giám đốc VCPMC, trong tổng số 30 vụ kiện xâm phạm quyền tác giả, tranh chấp quyền sở hữu trí tuệ, tranh chấp hợp đồng mà VCPMC tiến hành, hiện đã giải quyết xong 14 vụ, còn lại 16 vụ đang trong quá trình giải quyết; một số vụ đang thu thập, hoàn thiện hồ sơ để khởi kiện.

Nguyễn Văn

Pele ở sân khấu nào cũng

HUYỀN SANG

Người đời nhắc tới Vua bóng đá Pele với thành tích chưa từng có - 3 lần vô địch World Cup cùng hàng loạt con số ấn tượng khác, thế nhưng sự thật ông trở thành "Vua" chính nhờ vào cái đẹp toát ra từ niềm cảm hứng chơi bóng và luôn hành động đẹp trên sân cỏ, sân khấu chính trị lẫn ngoài đời.

ĐẸP TỪ CẢM HỨNG CHƠI BÓNG

Nói về Pele khi ông vừa qua đời ngày 29.12 (giờ địa phương) ở tuổi 82, hãng tin AFP viết: "Pele là cầu thủ bóng đá được yêu thích nhất với những người cùng thời và trong bất kỳ thế hệ nào khác. Ông là bậc thầy vĩnh cửu của trò chơi đẹp - Beautiful Game". Quả thật, "Beautiful Game", được hiểu cụ thể là bóng đá đẹp. Và khi nào người đời nhắc đến vẻ đẹp trong

bóng đá thì cái tên Pele được đặt cạnh như là đặc tính (tính từ) của ngôn ngữ. Nghĩa là, Pele đã vượt xa một cái tên (danh từ).

Nhà báo Harry Harris, người 2 lần đoạt giải "Sports journalist of the year - nhà báo thể thao của năm" tại Anh, tác giả hàng loạt sách về bóng đá bán chạy, từng viết *Cuộc đời và thời đại - Pele his life and times*, được xem là quyển tiểu sử đầu tiên nhận được sự hợp tác toàn diện từ Vua bóng đá Pele, trong đó đưa ra một thông điệp như sự khẳng định bản chất của con người Pele: "Gửi đến Pele - bóng đá môn thể thao đẹp".

Nếu như chức vô địch World Cup năm 1958 mới chỉ giúp Brazil lần đầu tiên giành cúp Jules Rimet, đồng thời giới thiệu với thế giới một cầu thủ trẻ có khả năng chơi bóng thiên bẩm thì World Cup 1970 mới thật sự là cột mốc đưa tên tuổi Pele lên hàng vĩ đại, để ông trở thành "Vua bóng đá" sau lần thứ ba cùng Brazil vô địch sân chơi này - điều mà cho đến nay chưa ai có thể làm được!

Ở World Cup 1970, thế giới bóng đá đã bước vào thời kỳ của "chiến thuật và toan tính". HLV Zagallo đã sử dụng những tài năng Brazil một cách đầy khéo léo nhưng chưa bao giờ làm tổn hại đến vẻ đẹp trong cách chơi bóng của Pele. Điều đó giúp Pele bảo toàn nguyên vẹn những giá trị, phẩm chất chơi bóng đá đẹp mà đỉnh cao được thể hiện ngay trong trận chung kết gặp tuyển Ý, đội áo

màu thiên thanh với phong cách phòng ngự cattenaccio chặt chẽ khoa học, đối nghịch hoàn toàn với phong cách bóng đá Samba của người Brazil. Trong sự nghiệp của Pele, ông còn nhiều bàn thắng đẹp hơn, nhưng bàn thắng giúp Brazil đánh bại người Ý 4-1 trong trận chung kết này đã gắn với tên tuổi và đưa ông bước vào hàng ngũ "độc nhất vô nhị". Cho đến sau này, Vua bóng đá vẫn luôn bảo lưu quan điểm chơi bóng là phải đẹp. Các huấn luyện viên cần phải bỏ đi việc bóp nghẹt tính sáng tạo hay bản năng chơi bóng của cầu thủ.

TRUYỀN CẢM HỨNG NGOÀI SÂN CỎ

Đó là câu chuyện của bóng đá, nơi mà Pele luôn muốn mọi thứ phải hướng đến cái đẹp, sáng tạo, linh hoạt và phát huy những phẩm chất cần có của một cầu thủ, nhất là cầu thủ trẻ. Còn ngoài cuộc sống, kể cả trong giai đoạn bước chân vào chính trường Brazil, Pele với tư cách là Bộ trưởng Thể thao vẫn muốn mang lại những giá trị đích thực, những lợi ích chính đáng, cái cách cơ cấu bóng đá ở xứ Samba. Ông luôn đấu tranh loại bỏ tham nhũng trong bóng đá, nỗ lực đưa ra các luật lệ mới. Ông muốn mang đến sự tự do cho cầu thủ như cái cách mà các cầu thủ ở châu Âu được hưởng theo "Luật Bosman", tức là cầu thủ có quyền chuyển nhượng tự do sau khi kết thúc hợp đồng với đội bóng cũ. Vào tháng 8.1997, ông từng đưa ra Quốc hội Brazil một dự luật tái cơ cấu các giải đấu chuyên nghiệp cũng vì lợi ích của cầu thủ và bóng đá Brazil. Pele cũng góp phần tăng số lượng các sân đấu đa chức

Pele, tên thật là Edson Arantes do Nascimento, sinh ngày 23.10.1940 tại Tres Coracoes, Minas Gerais, Brazil. Ông thi đấu cho Santos FC (Brazil) từ năm 1956 - 1974, đá 660 trận, ghi 643 bàn; 2 lần vô địch Copa Libertadores (1962, 1963), 2 danh hiệu Siêu cúp Liên lục địa (1962, 1963). Từ năm 1975 - 1977, ông đá cho New York Cosmos (Mỹ) với 64 trận, ghi 37 bàn; vô địch giải NASL (Giải vô địch bóng đá Bắc Mỹ) năm 1977. Sự nghiệp quốc tế: Thi đấu 92 trận, ghi 77 bàn cho tuyển Brazil từ năm 1957 - 1971; 3 lần vô địch World Cup vào năm 1958, 1962 và 1970; á quân Copa America 1959.

Nguyễn Khoa

ẢNH: REUTERS

THẾ GIỚI TIẾC THƯƠNG MỘT HUYỀN THOẠI

Ngày 29.12 (giờ địa phương), sau hơn 1 tháng kể từ ngày nhập viện vì sức khỏe sa sút trầm trọng bởi căn bệnh hiểm nghèo, Pele đã bước sang thế giới bên kia ở tuổi 82. Cả thế giới bóng đá tiếc thương khi huyền thoại người Brazil ra đi. FIFA khẳng định "Pele là bất tử". Những cựu danh thủ lừng lẫy và các ngôi sao xuất sắc nhất của bóng đá đương thời như Lionel Messi, Cristiano Ronaldo, Neymar, Kylian Mbappe đều đồng loạt tri ân Vua bóng đá.

Chủ tịch FIFA Gianni Infantino bày tỏ: "Đối với tất cả những ai yêu thích bóng đá đẹp, đây là ngày mà chúng ta không bao giờ muốn nó đến, ngày chúng ta mất Pele. Cuộc sống của Pele không chỉ là bóng đá. Ông đã thay

đổi nhận thức theo hướng tốt đẹp hơn ở Brazil, Nam Mỹ và trên toàn thế giới".

Chủ tịch LĐBĐ VN (VFF) Trần Quốc Tuấn cũng đã gửi thư chia buồn với bóng đá Brazil: "Ông Pele đã về với cõi vĩnh hằng, để lại một nỗi tiếc thương vô hạn đối với người dân Brazil cũng như thế giới bóng đá. Thay mặt VFF, tôi xin gửi lời chia buồn sâu sắc nhất tới liên đoàn bóng đá và cả đất nước Brazil trước sự mất mát to lớn này. Pele là biểu tượng toàn cầu, người truyền cảm hứng và mang tình yêu bóng đá đến với mọi người trên toàn thế giới. Pele đã rời khỏi thế giới này, nhưng di sản của ông sẽ luôn đóng một vai trò quan trọng trong thế giới bóng đá".

Nghi Thảo

Giá trị của Vua bóng đá

Pele từng nói: "Cả đời, tôi chỉ ao ước giúp đỡ Brazil (không phải bóng đá Brazil). Tôi sẽ tiếp tục chiến đấu cho ước mơ này". Kỳ thực, ảnh hưởng theo chiều hướng tích cực của Pele không chỉ giới hạn trong vòng xã hội Brazil. Ông còn gây ảnh hưởng tích cực trên phạm vi toàn thế giới - mà không chỉ là thế giới bóng đá.

Năm 1967 là thời điểm đỉnh cao, rực rỡ nhất trong những tour du đấu liên tục, vòng quanh thế giới của CLB Santos. Họ đá khoảng 60 - 70 trận/năm, với tuyệt đại đa số hợp đồng

thi đấu giao hữu đều có điều khoản Pele phải xuất hiện trên sân ít nhất 60 phút. Đó là vấn đề "kinh tế bóng đá" mà đến vài chục năm sau, làng bóng nhà nghề ở châu Âu mới tiếp bước. Cũng chỉ vài chục năm sau, giới khoa học bóng đá ở châu Âu mới bắt đầu bàn đến ngưỡng chịu đựng về số trận trong năm của một cầu thủ nhà nghề. Đó là lĩnh vực mà Pele và Santos "độc quyền" khai thác, xin nhắc lại là từ nửa thế kỷ trước!

"Tour vòng quanh châu Phi" vào tháng 1.1967 của Santos gồm các điểm đến tại Congo, Mozambique, Ghana, Algeria, Nigeria.

Một cuộc nội chiến, giữa chính quyền liên bang và bang Cộng hòa Biafra ở miền đông nam Nigeria, đã bùng nổ vài năm trước đó, đang đi đến giai đoạn vô cùng ác liệt vào năm 1967. Thế rồi, khi CLB Santos hạ cánh vào ngày 26.1.1967 để đá giao hữu với đội tuyển quốc gia Nigeria, mọi chuyện đã diễn ra trong hoàn cảnh thanh bình. Bởi trước đó 48 giờ, các phe liên quan đã ký hiệp định đình chiến. Sĩ quan quân đội cao cấp của bang Cộng hòa Biafra và chính quyền liên bang đều có mặt cùng lực lượng tinh nhuệ của họ ở sân vận động để đảm bảo an toàn cho bất cứ ai hiện

diện tại đây, dù thuộc chủng tộc, phe phái nào. Trong 90 phút, chỉ có tình bạn và bóng đá để tận hưởng. Pele ghi 2 bàn và trận đấu kết thúc với tỷ số hòa. Rồi Pele và Santos lại lên đường du đấu. Và các phe tại Nigeria lại... quyết chiến với nhau.

Năm 1982, Tổng thống Mỹ Ronald Reagan từng nói với Pele trong một sự kiện chính thức: "Xin tự giới thiệu, tôi là Ronald Reagan, Tổng thống của Hợp chúng quốc Hoa Kỳ. Nhưng ông không phải giới thiệu, vì cả thế giới đều biết Pele là ai".

"Cả thế giới" hẳn nhiên là gồm cả nước Mỹ. Trước đây,

Pele đã tạo nguồn cảm hứng đa dạng, lớn lao từ bóng đá
ẢNH: REUTERS

đẹp

năng, muốn các câu lạc bộ mình bạch tài chính và nỗ lực làm điều gì đó cho bóng đá nước nhà.

Ở sân khấu bóng đá, Pele là vị vua, ở sân khấu chính trị, ông muốn làm đẹp cho bóng đá xứ Samba chứ không mưu toan vị thế nào khác ngoài bóng đá. Với vai trò là một nhà chính trị nhưng thuần chất tinh khiết, ông cũng trở thành nhân vật được đón tiếp trọng thị ở những nơi ông đến. Ông từng được Nữ hoàng Anh phong tước Hiệp sĩ. Phần còn lại của cuộc đời, Pele trở thành đại sứ toàn cầu. Đối với vai trò này, nghị sĩ Anh Tony Banks từng nhận xét: "Giống như Muhammad Ali với quyền anh, Pele là người nổi tiếng nhất hành tinh không chỉ về bóng đá mà trên bất kỳ khía cạnh nào".

Thực chất, Pele với vai trò từng là một cầu thủ vĩ đại đã đi khắp nơi để truyền cảm hứng. Với tư cách là một đại diện hoạt động cho những chiến dịch marketing hay diễn thuyết, chưa bao giờ Pele để lại sự khó chịu vì đặt mình trên các quy chuẩn. Từ sân bóng đến chính trị rồi bước ra cuộc đời, Pele đều tạo dựng những hình ảnh đẹp như nhận xét của Pinheiro, cựu đại sứ Brazil tại Liên Hiệp Quốc: "Pele chơi bóng đá 22 năm, và trong thời gian đó ông luôn nỗ lực thúc đẩy hòa bình hữu nghị của thế giới nhiều hơn bất kỳ đại sứ nào khác". Rõ ràng về đẹp của một huyền thoại không chỉ trên sân cỏ. Pele đẹp từ bóng đá đến cuộc đời. Những người theo nghiệp bóng đá, những cầu thủ hiện thời, những ngôi sao nổi tiếng có thể xem đó là bài học giá trị để vun đắp cho bản thân mình.

dân Mỹ coi như không biết, không thích, không chơi bóng đá. Họ đã có một thứ bóng đá riêng, gọi là "football kiểu Mỹ". Và cái loại hình bóng đá mà cả thế giới đều say mê với tên gọi "football" thì người Mỹ gọi là "soccer". Pele không chỉ sang Mỹ chơi bóng. Những gì ông làm khi gia nhập CLB New York Cosmos vào năm 1975 mang tính "truyền đạo" nhiều hơn là chơi bóng. Đến bây giờ thì Mỹ đang là đội tuyển đứng thứ 13 trong bảng xếp hạng FIFA - cao hơn cả đội Đức lừng lẫy danh tiếng. Mỹ chỉ vắng mặt 1 lần ở đấu trường World Cup từ năm 1990 đến nay. Kỳ World Cup sắp tới (2026) sẽ là lần thứ hai Mỹ là đội chủ nhà. Pele chính là người góp công lớn nhất trong

NHỮNG CỘT MỐC ĐÁNG NHỚ CỦA PELE

- 7.9.1956** Pele chơi trận đấu tiên cho CLB Brazil là Santos, nơi ông gắn bó 18 năm.
- 7.7.1957** Mới 16 tuổi 9 tháng, Pele lần đầu tiên ra mắt tuyển Brazil trong trận gặp Argentina tại sân Maracana, nơi ông ghi bàn đầu tiên trong số 77 bàn thắng trong sự nghiệp thi đấu quốc tế của mình.
- 29.6.1958** Pele nổi tiếng toàn cầu, ghi 2 bàn ở trận chung kết World Cup trong chiến thắng 5-2 của Brazil trước chủ nhà Thụy Điển. Cho đến ngày nay, ông vẫn là cầu thủ trẻ nhất thi đấu và ghi bàn trong 1 trận chung kết.
- Năm 1962** Sau 4 mùa giải vinh quang với Santos, Pele đã chơi ở World Cup thứ 2 tại Chile. Chấn thương khiến ông phải ngồi dự bị phần lớn giải đấu, trong khi người đồng đội Garrincha của ông đã góp công lớn giúp Selecao đăng quang.
- Năm 1966** Lần thứ 3 tham dự World Cup nhưng Pele là nạn nhân của những pha phạm lỗi thô bạo từ các đội đối phương và Brazil bị loại ngay từ vòng đầu tiên.
- 19.11.1969** Pele ghi bàn thắng thứ 1.000 từ một quả phạt đền cho Santos trong trận đấu với Vasco de Gama.
- 21.6.1970** Pele tỏa sáng giúp tuyển Brazil đoạt chức vô địch World Cup lần thứ 3 và đến nay ông là cầu thủ duy nhất 3 lần vô địch thế giới.
- 18.7.1971** Pele chơi trận cuối cùng cho tuyển Brazil ở tuổi 30 trong trận hòa 2-2 với Nam Tư tại sân vận động huyền thoại Maracana.
- 10.6.1975** Pele ở tuổi 34 gia nhập CLB New York Cosmos (Mỹ) và giúp phát động cuộc cách mạng bóng đá ở Mỹ.
- 1.10.1977** Trong trận đấu cuối cùng trong sự nghiệp, Pele chơi hiệp 1 cho New York Cosmos và hiệp 2 cho Santos tại sân vận động Giants ở New York (Mỹ). Số liệu thống kê của FIFA nói lên tất cả sự vĩ đại của ông: 1.363 trận đấu và 1.281 bàn thắng.
- 1994 - 1998** Pele được bổ nhiệm làm Bộ trưởng Thể thao Brazil, một chức vụ mà vào thời điểm đó chưa có người da đen nào nắm giữ.
- Năm 1999** Pele được Ủy ban Olympic quốc tế (IOC) vinh danh là VĐV xuất sắc nhất của thế kỷ. Một năm sau, FIFA vinh danh ông là "Cầu thủ xuất sắc nhất thế kỷ".

Tây Nguyên

việc làm cho bóng đá thật sự "phù sổng toàn cầu". Không phải tự nhiên mà ông là người da đen đầu tiên xuất hiện trên trang bìa của tạp chí nổi tiếng Life - tạp chí có lúc đã đến tay 1/4 dân số nước Mỹ.

Bóng đá đỉnh cao là rất khác nhau, qua các thời đại khác nhau, điều này thì ai cũng biết. Vậy mà khi còn thi đấu, Pele đã làm những điều mà mãi đến bây giờ nhiều siêu sao hiện đại vẫn chưa làm được. Trong trận gặp Tiệp Khắc tại World Cup 1970, người ta phải xem lại băng ghi hình mới hiểu vì sao Pele sút như phá bóng... lên trời từ giữa sân. Khi ấy, Pele là người trong cuộc duy nhất phát hiện khung thành đối phương đang bị bỏ trống. Ông đã "đọc" được tình

huống khi đối phương còn đang tấn công. Hoặc khi bóng bay vào lưới sau cú sút thần sầu của Carlos Alberto trong trận chung kết World Cup 1970, người xem mới hiểu ra được đường chuyển kiến tạo bậc thầy trước đó của Pele. Sau này, tượng đài Johan Cruyff có câu bất hủ hay được trích dẫn: "Bóng đá là trò chơi đơn giản, nhưng chơi bóng một cách đơn giản là điều khó nhất". Kỳ thực, Pele đã nói từ hàng chục năm trước đó: "Một đường chuyền chính xác luôn quan trọng hơn mọi pha lừa bóng lắt léo, phức tạp". Đó cũng chỉ là nhắc qua vài chi tiết mang tính bóng đá - một trong rất nhiều khía cạnh mà Pele gây ảnh hưởng đến toàn cầu.

Kinh Thi

Các đội thi đấu giải bóng đá Thanh Niên Sinh viên Việt Nam sẽ được cổ vũ vừa sôi nổi vừa văn minh. ẢNH: NHẬT THỊNH

Cam kết trong cổ vũ để nâng tầm văn hóa sân cỏ

Một trong những nét đáng chú ý của giải bóng đá Thanh Niên Sinh viên Việt Nam Cúp Café de Măng Đen lần 1 năm 2023 là yêu cầu hội cổ động viên các trường cam kết về cổ vũ trong các trận đấu, tránh các hiện tượng không hay xảy ra. Bản cam kết này cũng đã được BTC quy định rõ để đảm bảo hình ảnh đẹp, văn minh cho sân cỏ bóng đá sinh viên. Các trường cần tổ chức cổ vũ lành mạnh, vô tư, nhiệt tình, chấp hành nghiêm những điều khoản quy định về an ninh, an toàn theo quy định của pháp luật, quy chế, điều lệ của giải đấu và nội quy tại địa điểm thi đấu. Khi đến sân cỏ, hội cổ động viên các trường phải thông báo cho BTC giải về số lượng, thành phần cổ động viên tham gia chậm nhất là 3 ngày trước ngày diễn ra trận đấu của đội mình. Các cổ động viên phải có ý thức giữ gìn vệ sinh chung của sân, không hút thuốc lá, vứt rác bừa bãi trong sân. Hội cổ động viên các trường cũng phải tăng cường công tác tuyên truyền và hướng dẫn về ứng xử, cổ vũ của các cổ động viên và thành viên đội bóng để góp phần đảm bảo tốt an ninh và an toàn, hình ảnh của giải đấu. Nếu vi phạm các điều trên, đội bóng của trường và hội cổ động viên của trường sẽ chịu hoàn toàn trách nhiệm và sẽ nhận các hình thức kỷ luật của VFF.

Sở dĩ cần có bản cam kết này vì theo phản ánh của nhiều trường, nhiều sân bóng từng tổ

chức các giải bóng đá sinh viên, thời gian qua đã có hiện tượng một số hội nhóm cổ động viên của một vài trường có những thái độ và lời lẽ quá khích trên khán đài, phản ứng giám sát, miệt thị trọng tài, cầu thủ đội bạn hoặc thành viên làm nhiệm vụ của giải. Một vài cổ động viên còn mang theo các vật dụng cổ động không được phép đưa vào sân như kèn gảy âm thanh quá lớn, pháo sáng, băng rôn, biểu ngữ có nội dung không phù hợp. Việc BTC và nhà tài trợ chính đưa ra giải thưởng 100 triệu đồng cho hội cổ động viên cổ động ấn tượng cũng nhằm hướng đến sự tranh đua tạo ra những cách cổ vũ đẹp, sôi nổi, văn minh trên sân cỏ.

Nếu có đội tự ý bỏ cuộc (tính từ thời điểm bốc thăm xếp lịch thi đấu) hoặc đội có cầu thủ bị phát hiện gian lận thi kết quả các đội đã thi đấu với đội bóng này sẽ bị hủy bỏ. Đội bóng, HLV, lãnh đạo đội và cầu thủ vi phạm sẽ chịu sự kỷ luật của VFF và sẽ không được nhận lại số tiền đã ký quỹ. Trong trận đấu, đội bóng tuyệt đối không được khiếu nại các quyết định của trọng tài về việc công nhận bàn thắng hay không, tình huống việt vị, phạt đền... Nếu có khiếu nại phải có văn bản và gửi tới BTC thông qua giám sát trận đấu chậm nhất 2 giờ sau khi kết thúc trận. Giám sát trận đấu sẽ báo cáo đầy đủ với BTC ngay sau khi nhận khiếu nại. **Đặng Khoa**

Tài trợ chính

GIẢI BÓNG ĐÁ THANH NIÊN SINH VIÊN VIỆT NAM LẦN 1 - NĂM 2023

Đồng hành giải đấu

Đồng hành sự kiện

Café de Măng Đen

Red Bull

SAIGONTOURIST GROUP

Tận hưởng bản sắc Việt

ĐỒ HỌA: VĂN NAM

Tuyển VN 0-0 Singapore:

Màn trình diễn thiếu thuyết phục

TIỂU BẢO
(từ Singapore)

HLV Park Hang-seo đã cất 2/3 trụ cột và tuyển VN bị Singapore cầm hòa 0-0 trên sân cỏ nhân tạo Jalan Besar. Kết quả không như ý nhưng cái được lớn nhất là dưỡng chân đội hình chính cho giai đoạn knock-out khốc liệt.

Việc Myanmar bị Lào cầm chân khiến trận cuối của họ tại Mỹ Đình ngày 3.1 chỉ còn mang tính thủ tục. Lập tức, HLV Park Hang-seo cất 8 trụ cột có dấu hiệu mệt mỏi sau 2 trận cày ải trên mặt sân xấu của Lào và chơi thua người trước Malaysia. Những cái tên ít đá cùng nhau như Ngọc Quang, Tuấn Hải, Văn Quyết, Tuấn Anh... được trao cơ hội đã không thể đẩy trận đấu lên cường độ đủ cao để làm xộc xệch hàng thủ số đông của Singapore. Tất nhiên, trái bóng nảy, cuộn và lăn trên mặt cỏ nhân tạo có tốc độ, quỹ đạo hoàn toàn khác là một thách thức, khiến các cầu thủ VN chuyển hòng khá nhiều.

Cặp trung phong Văn Quyết - Tuấn Hải chơi mờ nhạt làm lộ rõ hạn chế không ai đá tốt vai trò trung phong cắm để tì đè làm tường cho tuyển 2. Tất cả những miếng đánh vốn được xem là vũ khí lợi hại của tuyển VN đều bất lực. Chúng ta không thể đánh trực diện, cũng không thể thực hiện được nhiều những cú "nã đại bác" tầm xa, cũng không thể chơi bóng bổng bởi vấp phải một hệ thống phòng thủ kiên cố, vững chãi, kỷ luật chiến thuật cực tốt. Cự ly đội hình được Singapore duy trì tốt gần như cả trận, không có bất kỳ sự lệch pha nào giữa hậu vệ và trung vệ.

Tuyển Singapore khá thông minh khi "khước từ" tấn công

Quang Hải vào sân hiệp 2 giúp lối chơi tấn công của tuyển VN phần nào được cải thiện

ẢNH: ĐỘC LẬP

ngay sau khi trung phong giỏi nhất của mình phải rời sân sớm do chấn thương. Họ thi thoảng mới chơi phản công (đôi phen khiến chúng ta phải giật mình) và dồn toàn bộ năng lượng cho hệ thống phòng thủ.

Quang Hải, Hoàng Đức, Văn Đức và nhất là Tiến Linh vào sân trong hiệp 2 giúp lối chơi tấn công phần nào cải thiện. Nhưng rõ ràng, chỉ một cú sút đội cột của Hoàng Đức là không đủ, trước tuyển Singapore chơi máu lửa vì hòa sẽ mở toang cánh cửa vào bán kết. Hòa Singapore, cơ hội tự quyết vẫn nằm trong tay tuyển VN vì như đã nói, Myanmar sẽ không còn nhiều động lực khi đã bị loại sớm trước 1 vòng đấu.

Tuyển VN chuẩn bị rất tốt khi bước vào AFF Cup 2022. Chúng ta cũng rơi vào bảng đấu được đánh giá nhẹ cân hơn 1 năm trước. Nhưng AFF Cup 2022 là giải đấu đường trường khắc nghiệt, có tính bảo mòn thể lực rất lớn, khi

đội vô địch sẽ phải trải qua tổng cộng 8 trận đấu (Argentina vô địch World Cup 2022 đá 7 trận). Do vậy, ngoài điểm số thì làm sao để phân phối thể lực cho mật độ 3 ngày/trận và bay liên tục giữa các nước chính là bí quyết sống còn của các nhà cầm quân.

Tại AFF Cup 2020, tuyển VN bung sức sớm, hụt hơi để Indonesia cầm hòa trước khi bị mất ngôi đầu bảng vào tay đối thủ này. Bài học đó đã khắc sâu trong đầu ông Park. Đến trận thứ ba của AFF Cup 2022, tuyển VN lại để Singapore cầm hòa. Nhưng tình thế có thể sẽ rất khác khi đối thủ này sẽ phải lao vào cuộc chiến "một mất, một còn" trước Malaysia ở trận cuối. Trên sân nhà Mỹ Đình, trước Myanmar không còn nhiều động lực, với những đôi chân khỏe khoắn, hiệu số bàn thắng vượt trội (+9 so với +3 của Singapore và Malaysia) thì chiến thắng và ngôi đầu bảng A là quyền tự quyết của chúng ta. **⚡**

U.21 Hà Nội đăng quang ngôi vô địch

ẢNH: KHẢ HÒA

U.21 Hà Nội lần thứ 6 đăng quang ngôi vô địch

Trận chung kết chiếu qua tại sân Vinh giữa U.21 Hà Nội và U.21 Bình Dương đã mang lại nhiều cảm xúc vì sự quyết tâm mạnh mẽ của 2 đội tạo nên bầu không khí rực lửa. Nếu đội bóng thủ đô muốn nâng cao thành tích đứng đầu lứa U.21 thì đoàn quân đất Thủ đã ba bận gục ngã trước ngưỡng cửa thiên đường nên quyết tâm không để thất bại thêm lần thứ 4. Chính vì vậy Bình Dương đã chủ động nhập cuộc tốt hơn dù họ vắng đội trưởng Võ Hoàng Minh Khoa bất ngờ bị chấn thương trước đó. Thầy trò HLV Võ Hồng Phúc suýt vượt lên dẫn trước nếu không có sự xuất sắc của thủ môn tuyển U.23 VN Quan Văn Chuẩn.

Sau nửa hiệp đấu đầu tiên chơi có phần chệch lệch, U.21 Hà Nội đã chứng tỏ bản lĩnh của đương kim á quân khi lấy lại thế chủ động và chơi hoàn toàn áp đặt trước U.21 Bình Dương. Điều gì đến cũng phải đến, đội bóng của HLV Phạm Minh Đức có bàn thắng mở tỷ số khi Nguyễn Văn Trường thoát xuống đáy biên và chuyển ngược về tuyển hai để Ngô Sỹ Chính băng lên đệm bóng hiểm hóc ghi bàn.

Tinh thần lên cao sau khi có bàn thắng dẫn trước, U.21 Hà Nội liên tục gây sóng gió về phía khung thành U.21 Bình Dương. Đội bóng trẻ thủ đô đáng lẽ đã có thêm bàn thắng nếu tuyển thủ U.20 VN Nguyễn Văn Trường tận dụng tốt những cơ hội thực sự ngon ăn được tạo ra. Ở phía bên kia, Bùi Văn Hào tỏ ra quá đơn độc

Dự khán trận chung kết và trao giải có anh Ngô Văn Cường, Bí thư TƯ Đoàn, Chủ nhiệm Ủy ban kiểm tra TƯ Đoàn, bà Lê Thị Hoàng Yến, Phó tổng cục trưởng Tổng cục TDTT, bà Nguyễn Thị Thanh Hương, Phó giám đốc Sở VH-TT tỉnh Nghệ An, ông Dương Nghiệp Khôi, Tổng thư ký VFF, ông Trần Huy Đức, Ủy viên Ban chấp hành VFF, thành viên ban chuyên môn, nhà báo Nguyễn Công Khế, trưởng BTC giải. **T.K**

trên hàng công của U.21 Bình Dương. Những quả đi bóng tốc độ của tiền đạo V-League này không đủ để chiến thắng hàng thủ được tổ chức chặt chẽ của U.21 Hà Nội.

Thắng U.21 Bình Dương 1-0 ở trận chung kết, U.21 Hà Nội chính thức qua mặt U.21 SLNA (5 lần vô địch) để trở thành đội bóng có nhiều chức vô địch nhất ở giải U.21 quốc gia với 6 lần đăng quang. Tuy không thể lên ngôi vô địch nhưng Bùi Văn Hào của U.21 Bình Dương giành danh hiệu Vua phá lưới với 5 bàn thắng. Phan Văn Đông Điển của đội bóng đất Thủ được bình chọn là thủ môn xuất sắc nhất giải U.21 quốc gia 2022. Giải phong cách thuộc về Viettel. Trong đội hình tiêu biểu của giải, Hà Nội có 5 cầu thủ gồm Văn Sơn, Văn Thắng, Văn Trường, Anh Tú và Văn Tùng, Bình Dương có 4 gồm Đông Điển, Thành Kiên, Minh Khoa và Văn Hào. Hai cầu thủ còn lại là Văn Khang và Tuấn Tài của Viettel.

Nghi Thọ

Phát biểu

HLV Park Hang-seo: "Không biết có phải do đây là trận đấu trên sân khách, mặt sân dùng cỏ nhân tạo chưa quen hay không mà một số động tác của cầu thủ chúng tôi không tự nhiên lắm. Chúng ta đều biết FIFA không khuyến khích sử dụng sân cỏ nhân tạo vì dễ dẫn đến chấn thương. Nhưng điều lệ giải AFF Cup cho phép nên tôi không có ý kiến. Hôm nay, tuyển VN có trận đấu khó khăn. Tuy không thắng Singapore nhưng chúng tôi còn 1 trận sân nhà. Trận này, tôi xoay vòng cầu thủ nhằm tích lũy thể lực để quyết thắng Myanmar ở trận cuối. Trong quá khứ, tôi cũng là người nhiều lần thay đổi đội hình đây chứ. Một năm trước, tuyển VN từng bị cầm hòa ở lượt trận thứ 3 và mất ngôi đầu bảng vào

tay Indonesia. Nhưng năm nay các bạn yên tâm đi, sẽ không phải lo về chuyện đó."

HLV Nishigaya Takayuki: "Đây không phải là kết quả tốt nhất vì chúng tôi muốn thắng để đi tiếp vào bán kết. Hôm nay các cầu thủ của chúng tôi đã phòng ngự tốt, chơi tập trung quyết liệt trước sức mạnh của tuyển VN. Tuyển VN là đội bóng mạnh, với hàng thủ vững chắc và hàng công ấn tượng. Nhưng tuyển Singapore được chơi trên sân nhà, đã nhận được nguồn cảm hứng mạnh mẽ từ các CĐV giúp các cầu thủ của chúng tôi chơi tốt. Điều chúng tôi quan tâm là sự cải thiện và tiến bộ của cầu thủ Singapore, chứ không phải sức mạnh của tuyển VN". **Quốc Việt (ghi)**

TUYỂN THỦ U.20 VIỆT NAM NHẬN DANH HIỆU CẦU THỦ XUẤT SẮC NHẤT GIẢI

Trong trận chung kết, cầu thủ Nguyễn Văn Trường đã có màn trình diễn ấn tượng để góp công lớn vào hành trình vô địch của U.21 Hà Nội tại giải U.21 quốc gia Thanh Niên 2022. Anh có 1 pha lập công và đóng góp nhiều pha kiến tạo, trong đó có đường chuyền tạo cơ hội cho Ngô Sỹ Chính ghi bàn thắng duy nhất trong trận chung kết với U.21 Bình Dương. Vì vậy, sau trận đấu, anh được bầu chọn là Cầu thủ xuất sắc nhất trận chung kết và cũng giành luôn danh hiệu Cầu thủ xuất sắc nhất VCK U.21 quốc gia Thanh Niên 2022. Đây là bước đệm để Văn Trường hướng tới VCK U.20 châu Á 2023 cùng U.20 Việt Nam và thậm chí là U.22 Việt Nam ở SEA Games 2023. **(S.T)**

Nhân loại sau 3 năm ĐẠI DỊCH COVID-19

NHƯ TRẦN

Nhân loại đang dần bước sang trang mới sau 3 năm sống dưới cái bóng của đại dịch Covid-19, nhưng các chuyên gia cảnh báo chúng ta cần phải tiếp tục cảnh giác trước các biến thể mới.

2020: ĐẠI DỊCH BÙNG PHÁT

Vào những ngày cuối năm 2019, một căn bệnh viêm phổi lạ khởi phát tại thành phố Vũ Hán, Trung Quốc, theo WHO. Chỉ ít ngày sau, vi rút gây ra những ca tử vong đầu tiên và lây lan sang nước khác. Căn bệnh sau đó được gọi là Covid-19 do SARS-CoV-2 gây ra này đã nhanh chóng làm cuộc sống của người dân trên toàn thế giới đảo lộn.

Để ngăn chặn sự lây lan của vi rút, hàng loạt quốc gia đã đưa ra các biện pháp giãn cách xã hội, bắt buộc đeo khẩu trang và thậm chí là phong tỏa cả nước, đóng cửa biên giới. Tuy nhiên, số ca nhiễm và tử vong do SARS-CoV-2 gây ra vẫn tăng theo cấp số nhân chỉ trong thời gian ngắn. Tâm dịch cũng chuyển từ Trung Quốc sang các nước châu Âu như Ý, Tây Ban Nha, Anh. Nhiều lãnh đạo thế giới, trong đó có lãnh đạo đương nhiệm vào năm 2020 ở các nước Mỹ, Anh và Brazil, Pháp..., đã không tránh khỏi bị lây nhiễm.

Dù vậy, nhân loại đã bắt đầu có những tia hy vọng đầu tiên vào giữa năm khi nhiều loại vắc xin ngừa Covid-19 cho kết quả khả quan trong những cuộc thử nghiệm lâm sàng. Đến đầu tháng 12.2020, Anh phê duyệt sử dụng khẩn cấp vắc xin Pfizer và các nước phương Tây khác cũng có động thái tương tự những ngày sau đó. Các vắc xin AstraZeneca và Moderna cũng được đưa vào sử dụng khẩn cấp ở nhiều nước.

Chợ hải sản đã đóng cửa ở Vũ Hán, tỉnh Hồ Bắc, Trung Quốc ngày 10.1.2020. ẢNH: REUTERS

HẠN CHẾ ĐỐI VỚI NGƯỜI ĐẾN TỪ TRUNG QUỐC

Mỹ, Ý, Nhật Bản, Hàn Quốc và vùng lãnh thổ Đài Loan đã công bố chính sách bắt buộc xét nghiệm Covid-19 đối với người đến từ Trung Quốc đại lục, Hồng Kông và Macau, theo Reuters. Chính phủ Mỹ yêu cầu tất cả hành khách đi máy bay từ 2 tuổi trở lên phải làm xét nghiệm không quá 2 ngày trước khi khởi hành từ Trung Quốc đại lục, Hồng Kông hoặc Macau, và trình kết quả âm tính cho hãng hàng không khi làm thủ tục lên máy bay. Hàn Quốc và Ấn Độ cũng yêu cầu cung cấp kết quả xét nghiệm âm tính trước khi khởi hành. Trong khi đó, Nhật Bản, Ý và Đài Loan yêu cầu thực hiện xét nghiệm khi nhập cảnh. Tây Ban Nha yêu cầu người đến từ Trung Quốc phải có kết quả xét nghiệm âm tính hoặc chứng minh họ đã được tiêm phòng đầy đủ.

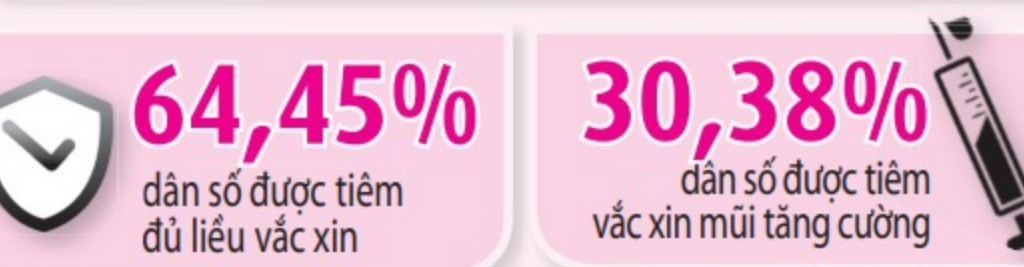
Một số nơi khác đang theo dõi tình hình để cân nhắc xem có nên áp dụng hạn chế hay không, bao gồm Úc, Anh và Philippines. Riêng tại Liên minh châu Âu (EU), các nước thành viên đã bác bỏ kêu gọi của Ý về việc xét nghiệm người đến từ Trung Quốc trên toàn khối.

Trong một bài viết đăng vào tối 29.12, tờ *Hoàn Cầu Thời báo* của Trung Quốc cho rằng việc áp dụng các biện pháp hạn chế nói trên là hành động "vô căn cứ", mang tính "phân biệt đối xử".

Lam Vũ

SỐ LIỆU GHI NHẬN VỀ ĐẠI DỊCH COVID-19 TRÊN TOÀN CẦU

(Tính đến ngày 23.12.2022)

NGUỒN: WHO - ĐỒ HỌA: PHÚC HẢI

2021: CÁC BIẾN THỂ HOÀNH HÀNH

Những tương với sự phát triển của vắc xin, các nước có thể thích ứng với đại dịch và mở cửa trở lại nền kinh tế. Tuy nhiên, việc vắc xin chủ yếu được phân bố ở các nước giàu cùng với sự xuất hiện của một loạt biến thể mới là một đòn nặng khiến thế giới không kịp trở tay.

Chỉ hơn 6 tháng sau khi được xác định lần đầu tại Ấn Độ vào cuối năm 2020, biến thể Delta đã nhanh chóng trở thành chủng chiếm ưu thế và gây ra một loạt

làn sóng lây nhiễm mới trên toàn thế giới. Biến thể Delta - vốn có thời gian ủ bệnh ngắn, khả năng lây lan nhanh và giảm hiệu quả của vắc xin so với chủng SARS-CoV-2 ban đầu - đã góp phần khiến hơn 3,3 triệu người thiệt mạng trong năm 2021, vượt xa mốc 1,9 triệu người tử vong trong năm 2020. Điều này là do nhiều nước mở cửa vì tưởng rằng đại dịch đã kết thúc dù tỷ lệ phủ vắc xin chưa cao.

Có thể nói, năm 2021 là năm của các biến thể khi sau Delta, các chủng Delta Plus,

Lambda và Mu cũng làm gióng lên những hồi chuông cảnh báo mới. Đặc biệt, sự xuất hiện của biến thể Omicron với số đột biến kỷ lục ngay trước dịp Giáng sinh và năm mới đã khiến cả thế giới phải lo ngại. Tốc độ lây lan "chóng mặt" của Omicron, khi số ca nhiễm tăng gấp đôi chỉ sau 2-3 ngày, làm nhiều nước phải hoãn kế hoạch mở cửa và tái áp dụng các biện pháp hạn chế đi lại.

2022: SỐNG CHUNG VỚI COVID-19

Sang năm 2022, biến thể Omicron đã nhanh chóng thay thế Delta trở thành chủng chiếm ưu thế trên toàn thế giới. Tuy nhiên, do Omicron gây bệnh nhẹ hơn Delta, cùng với việc phần lớn người dân đã có kháng thể qua lây nhiễm tự nhiên hoặc tiêm vắc xin, nhiều nước bắt đầu mở cửa và tìm cách sống chung với Covid-19.

Sự xuất hiện của công nghệ vắc xin tiên tiến giúp các nhà sản xuất nhanh chóng cập nhật vắc xin để chống lại biến thể mới, bộ xét nghiệm nhanh tại nhà, các loại thuốc kháng vi rút và các phương pháp điều trị mới cũng giúp Covid-19 dần dần trở thành bệnh đặc hữu. Giờ đây, Covid-19 không còn làm gián đoạn cuộc sống và việc du lịch, lễ hội, đến trường, đi làm... đã

có thể diễn ra bình thường như trước đại dịch.

Tuy vậy, Tổ chức Y tế thế giới (WHO) vẫn chưa tuyên bố kết thúc tình trạng khẩn cấp do Covid-19. Các chuyên gia cũng cảnh báo rằng hiện tỷ lệ chủng ngừa ở nhiều nước đang chững lại và một biến thể đáng lo ngại mới có thể đánh đổ tình trạng "bình thường mới" mà chúng ta đang cố gắng duy trì. Đặc biệt, thế giới cũng cần có biện pháp đối phó nếu một đại dịch khác xuất hiện. ▶

Mỹ đã phải tăng
lãi suất cơ bản
để đối phó tình
trạng lạm phát
ẢNH: HOÀNG ĐÌNH

2022 Năm của những chao đảo toàn cầu

NGÔ MINH TRÍ

Bất ổn, xung đột quân sự gây ảnh hưởng toàn cầu khiến không chỉ chính trị, quan hệ quốc tế mà cả kinh tế thế giới cũng gánh chịu những hệ lụy đáng lo. Đó là những gì đã xảy đến với nhân loại trong năm 2022.

Dù căng thẳng Nga - Ukraine đặc biệt tăng cao vào cuối năm 2021, thế giới vẫn đón chào năm 2022 với những kỳ vọng khởi sắc sau 2 năm đầy khó khăn do đại dịch Covid-19. Thế nhưng, ngày 24.2, khi Nga phát động chiến dịch quân sự đặc biệt nhằm vào Ukraine đã dẫn đến những hậu quả khôn lường cho thế giới.

CUỘC CHIẾN NHIỀU HỆ LỤY

Đến nay, sau hơn 300 ngày xung đột, những gì đang diễn ra trên chiến trường Ukraine vẫn là thế giằng co giữa Moscow với Kyiv, và chưa có bất cứ chỉ dấu rõ ràng nào để kỳ vọng giải pháp hòa bình cho 2 bên.

Trong khi đó, hệ lụy từ cuộc chiến này đối với kinh tế toàn cầu lại quá rõ ràng. Đầu tiên phải kể đến giá năng lượng. Như nỗi lo của thế giới từ trước khi cuộc chiến nổ ra, giá dầu đã tăng cao do nguồn cung bị hạn chế, nhất là khi phương Tây tăng cường trừng phạt Moscow do đã phát động chiến dịch quân sự nhằm vào Kyiv. Sau mức đỉnh vượt quá 120 USD/thùng, giá dầu đến nay đã giảm nhiệt và kết thúc năm 2022 với mức khoảng 80 USD/thùng, nhưng như giới chuyên gia dự báo thì "thế giới sẽ không còn

quay lại thời kỳ giá dầu rẻ". Dù giá dầu cao nhưng những lệnh trừng phạt vẫn kéo lùi nền kinh tế của nước Nga, trong khi Ukraine bị tàn phá với thiệt hại mà giới phân tích dự báo phải tiêu tốn hàng trăm tỉ USD cùng nhiều năm mới có thể khắc phục.

Không chỉ gây ảnh hưởng đến giá dầu, chiến sự Ukraine còn thay đổi cấu trúc thị trường năng lượng toàn cầu khi châu Âu tìm cách hạn chế sự lệ thuộc vào nguồn năng lượng từ Nga. Qua đó, Mỹ từng bước trở thành nhà cung cấp khí tự nhiên hóa lỏng (LNG) cho cự lục địa.

Không những giá dầu tăng cao mà giá thực phẩm cũng leo thang. Theo tờ *The New York Times*, trước khi bùng nổ chiến sự, Nga là nhà cung cấp lúa mì lớn nhất thế giới. Nga cùng với Ukraine đang chiếm gần 25% tổng kim ngạch xuất khẩu lúa mì toàn cầu. Nguồn ngũ cốc của 2 nước này có vai trò quan trọng với nhiều nơi, điển hình chiếm gần 70% trong lượng nhập khẩu của Ai Cập và Thổ Nhĩ Kỳ. Được mệnh danh là "ổ bánh mì của châu Âu", Ukraine là nhà cung cấp lượng lớn lúa mì và bắp cho các nước trong khu vực này. Vì thế, chiến sự Ukraine khiến giá lúa mì và ngô tăng cao, dẫn đến ảnh hưởng dây chuyền đối với thị trường thực phẩm.

Không những vậy, Ukraine còn là nhà cung cấp lớn trên thế giới trong lĩnh vực phân bón, và lúa mì, bắp cũng là nguyên liệu chính của nhiều loại thức ăn chăn nuôi. Cho nên, ngay cả tại những quốc gia không sử dụng lúa mì, bắp làm nguồn nông sản

chính thì giá cả thực phẩm vẫn tăng do chi phí chăn nuôi, trồng trọt tăng lên. Thêm vào đó, chi phí vận chuyển cũng tăng do giá dầu tăng.

Tất cả tạo nên một chuỗi hệ lụy cản trở sự phục hồi của kinh tế toàn cầu, lạm phát tăng cao ở hầu hết các quốc gia. Kết quả, Cục Dự trữ liên bang Mỹ (Fed) liên tục tăng lãi suất cơ bản, kéo theo việc ngân hàng trung ương hầu hết các nước đều áp dụng tương tự khiến kinh tế thêm khó khăn.

ĐẾN CẠNH TRANH GIỮA CÁC NƯỚC LỚN

Tuy nhiên, chiến sự Ukraine không phải là nguồn cơn duy nhất gây khó khăn cho nền kinh tế toàn cầu. Cuộc cạnh tranh Mỹ - Trung tiếp tục dâng cao với hàng loạt diễn biến từ khu vực Đông Bắc Á đến vùng nam Thái Bình Dương, rồi trải đến Ấn Độ Dương. Trong đó, việc Chủ tịch Hạ viện Mỹ Nancy Pelosi thăm Đài Loan vào đầu tháng 8 đã khiến tình hình Đông Bắc Á nói chung, eo biển Đài Loan nói riêng, rơi vào một trạng thái "bình thường mới" căng thẳng hơn.

Giữa bối cảnh như vậy, Nhật Bản đã hiện thực hóa biện pháp ứng phó các rủi ro ở khu vực bằng việc tăng cường hoạt động quân sự, mở rộng ảnh hưởng. Chiến lược này của Nhật Bản được duy trì mạnh mẽ ngay cả khi nhà cựu lãnh đạo Nhật Bản, người có chiều hướng cứng rắn và ảnh hưởng lớn trên chính trường, là ông Shinzo Abe qua đời do bị ám sát vào đầu tháng 7.

Trong khi đó, song hành những căng thẳng ngoại giao,

TIỀN ĐỀ THAY ĐỔI

Giữa những diễn biến nối tiếp, làn sóng chuyển dịch sản xuất khỏi Trung Quốc đã hình thành rõ nét hơn. Trong đó, Ấn Độ, VN cùng nhiều nước Đông Nam Á trở thành những điểm đến đầy tiềm năng.

Cùng lúc, Washington nỗ lực tái cấu trúc chuỗi cung ứng toàn cầu. Điển hình là thông qua chương trình tham vọng như Khuôn khổ kinh tế Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương (IPEF) hay đạo luật Chip và Khoa học... Và những nhà máy sản xuất chip của TSMC (Đài Loan), Samsung (Hàn Quốc) đã được bắt đầu xây dựng trên đất Mỹ, hứa hẹn những thay đổi trong chuỗi cung ứng toàn cầu.

xung đột thương mại Mỹ - Trung cũng tăng cao, đặc biệt trong lĩnh vực linh kiện bán dẫn, đã tạo nên sức ép lớn đối với chuỗi cung ứng toàn cầu. Không những vậy, Trung Quốc tiếp tục duy trì chính sách zero-Covid (quét sạch F0 ra khỏi cộng đồng) cũng khiến nền sản xuất nước này - vốn vẫn giữ vai trò "công xưởng thế giới" - gặp nhiều khó khăn. Có thời điểm trong năm qua, các biện pháp phòng chống dịch của Trung Quốc đã "phong tỏa" các khu vực kinh tế chiếm 21% GDP nước này.

Những thực tế trên đã khiến kinh tế toàn cầu khó càng thêm khó. Kết quả, hầu hết định chế tài chính, tổ chức nghiên cứu và các tập đoàn tài chính uy tín đều hạ mức kỳ vọng về tăng trưởng kinh tế của thế giới trong năm 2023 kèm theo các dự báo đầy ảm đạm. (1)

Ông Sonexay Siphandone trở thành Thủ tướng Lào

Chiều 30.12, Quốc hội Lào đã thông qua đề xuất của Chủ tịch nước Thongloun Sisoulith, cho phép ông Phankham Viphavanh, Ủy viên Bộ Chính trị - Thủ tướng, nghỉ hưu vì lý do sức khỏe yếu; Thống nhất đề cử ông Sonexay Siphandone (ảnh), Phó thủ tướng, giữ cương vị Thủ tướng.

ẢNH: ITXVN

Ông Sonexay Siphandone (56 tuổi), từng giữ các chức vụ Chủ nhiệm Văn phòng Thủ tướng, Bộ trưởng Kế hoạch và Đầu tư, Phó thủ tướng kiêm Bộ trưởng Kế hoạch và Đầu tư, Phó thủ tướng phụ trách mảng kinh tế (2022).

Cũng vào chiều 30.12, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã gửi thư chúc mừng Thủ tướng Sonexay Siphandone. ITXVN

Trung Quốc có ngoại trưởng mới

Tối qua, tờ *China Daily* đưa tin ông Tần Cương (56 tuổi), Đại sứ Trung Quốc tại Mỹ, ngày 30.12 đã được bổ nhiệm làm Ngoại trưởng Trung Quốc thay cho ông Vương Nghị.

Tân ngoại trưởng Trung Quốc bắt đầu sự nghiệp ngoại giao của mình vào năm 1988. Đến năm 2018, ông Tần được bổ nhiệm làm Thứ trưởng Bộ Ngoại giao. Vào năm 2021, ông được bổ nhiệm làm Đại sứ Trung Quốc tại Mỹ. Đến tháng 10 vừa qua, ông được bầu làm Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc. (1)

Vụ cháy khách sạn - sông bạc ở Campuchia:

Ít nhất 27 người chết

AP đưa tin lực lượng cứu hộ Campuchia ngày 30.12 đã tìm thấy 8 thi thể tại hiện trường vụ hỏa hoạn xảy ra ngày 29.12 ở khách sạn - sông bạc Grand Diamond City (ở Poipet, một thị trấn nằm gần biên giới Campuchia - Thái Lan). Tổng số người thiệt mạng trong vụ việc đã lên đến 27. Chưa rõ nguyên nhân gây ra vụ cháy nhưng ông Sek Sokhom, người đứng đầu sở thông tin tình Banteay Meanchey, cho biết có thể là do chập điện. AP dẫn lời ông Sokhom cho biết người chết và người bị thương thuộc nhiều quốc tịch, trong đó có Thái Lan, Trung Quốc, Malaysia, Campuchia và Việt Nam. Trong khi đó, theo ITXVN đưa tin tối qua, chưa có thông tin về thương vong của người Việt trong vụ cháy. (1)

Lam Vũ